

czas

DOPIEWA

Nr 95, wrzesień 2021

ISSN 2084-1086

www.dopiewo.pl

Biuletyn Informacyjny Urzędu Gminy Dopiewo

- Dąbrowa ● Dąbrówka ● Dopiewiec ● Dopiewo ● Drwęsa
- Fiatkowo ● Glinki ● Gołuski ● Joanka ● Konarzewo ● Lisówki
- Pałędzie ● Podłożyny ● Pokrzywnica ● Skórzewo ● Trzcielín
- Więckowice ● Zakrzewo ● Zborowo ● Żarnowiec

GMINA DOPIEWO

Czas Dopiewa ma 10 lat

Jak ten „Czas” leci. Ani się człowiek spostrzegł, jak stuknęła dziesiątka. Na przestrzeni tych lat „Czas Dopiewa” odnotowywał to, co w życiu Gminy najważniejsze. Informował i komentował, relacjonował i zapraszał, przedstawiał i wyjaśniał, doradzał i bawił. Poznawał Wasze oczy i dłonie, stoły, fotele, zapach ulubionej herbaty lub kawy, dywany i parkiety, śmietniki i piece. Był z Wami i ze mną w lepszych i gorszych chwilach. Jakkolwiek by tego okresu w historii „Czasu” nie oceniać, był on częścią gminnego życia.

Wraz z początkiem 2012 r. powierzono mi obowiązki redaktora „Czasu Dopiewa”, wcześniej przez trzy miesiące pełnił je ostatni redaktor „Echa Dopiewa” - Jacek Wiewiorowski, którego z lamów „Czasu” pozdrawiam!

Okrągły jubileusz jest dobrą okazją do wspomnień i podsumowań. Przytoczę kilka faktów z początków tej historii, o których nie wszyscy wiedzą. Powołanie w październiku 2011 r. tytułu „Czas Dopiewa” wymusiła konieczność. Trwał wówczas spór prawny o prawa do tytułu „Echo Dopiewa”, które było poprzednikiem „Czasu”, istniejącym od 17 lat na rynku. Roszczenia do tytułu zgłosił działający na zlecenie Gminy Dopiewo wykonawca zadań związanych ze składem i drukiem czasopisma samorządowego.

Sprawa trafiła do sądu. Do ogłoszenia wyroku, wydawanie przez Gminę Dopiewo czasopisma pod tytułem „Echo Dopiewa” stało się niemożliwe. Przez 4 miesiące gminne czasopismo się nie ukazywało. Ostatecznie samorząd te prawa odzyskał, ale zanim to nastąpiło, miejsce poprzednika zajął „Czas Dopiewa”, którą to nazwę władzy zaproponowałem i władza ją zaakceptowała. Słowo „czas” podkreślało znaczenie tego co tu i teraz, wydawało mi się nawet bardziej odpowiednie niż „echo”, bo oddawało ambicję prorozwojowej gminy i jej mieszkańców. To jest nasz czas - czas Dopiewa!. Skoro próżno było szukać „Echa” w polu, pójdźmy z duchem „Czasu” – pomyślałem, i poszliśmy (Zarządzenie nr 54 z 10.10.2011 r. Wójta Gminy Dopiewo).

„Echo” przeszło w stan spoczynku. Warto przy okazji wspomnieć o prehistorii – zanim czasopismo samorządowe w 1994 r. otrzymało nazwę „Echo Dopiewa”, zadebiutowało na rynku pod tytułem „Informator Gminy Dopiewo”.

Czas zmian. Pierwszy, wrześnieowo-październikowy numer „Czasu Dopiewa” z 2011 r. był podobny do obecnego numeru. Grafiką nawiązywał do zmienionej wersji „Echa”, które w kwietniu 2011 r., na 3 numery przed przeistoczeniem się w „Czas”, poddane zostało „operacji plastycznej” i otrzymało nowy layout.

We wrześniu zastąpiono w logotypie jedynie wyraz, pozostawiając styl liter i kolorystykę stałych elementów. Transformację logotypu ułatwiła identyczna długość pierwszego wyrazu. Wkrótce „Czas” został zarejestrowany w Sądzie Okręgowym w Poznaniu i otrzymał nr ISSN z Biblioteki Narodowej.

Zmiany koncepcji pisma wprowadzane były od ostatnich numerów „Echa”. Stało się ono bezpłatne dla czytelników (wcześniej trzeba było za nie płacić), stało się w pełni kolorowe i grubsze (wcześniej miało kolorowe okładki, rzadziej dodatkową wkładkę), zwiększyło nakład – początkowo do 4 tys. egz. (jeszcze na początku 2011 r. „Echo” wydawane było zaledwie w 1,5 tys. egz.).

Z czasem „Czas Dopiewa” osiągał nakłady 7, 8, 9 tys. egz. Pismo było kolportowane do domów mieszkańców (wcześniej dostępne było w 27 punktach sprzedaży na terenie Gminy Dopiewo). Dziś „Czas Dopiewa” ukazuje się w 10 - 11 tys. egz. i udostępniany jest na stronie dopiewo.pl w postaci plików pdf, gdzie dostępne są także numery archiwalne „Czasu Dopiewa” i „Echa Dopiewa”.

Tymczasem

Adam Mendrala, redaktor naczelny

Konkurs jubileuszowy

Podzielcie się swoją opinią na temat gminnego czasopisma - co Wam się podoba, co mniej, co chcielibyście zmienić, dodać, zaproponować? Najciekawsze komentarze i pomysły nagrodzimy filizankami z logiem

„Czasu Dopiewa”. Biorąc udział w konkursie uczestnik zgadza się na przetwarzanie jego danych i ich upublicznienie w związku z konkursem i jego rozstrzygnięciem. Zabawę rozpoczęliśmy na naszym profilu na Facebooku „Gmina Dopiewo – strona oficjalna”. Dziękujemy autorom komentarzy za miłe i krytyczne uwagi. Niżej niektóre z nich. Chcemy dla Was być lepsi.

Barbara Degórska: *Super. Wszystko mi się podoba. Jest wszystko co potrzeba.*

Ewa Lucyna: *Ukazuje się za późno, a więc np. informacje o imprezach są jak musztarda po obiedzie, szkoda...*

Ewa Mikula:

Kącik o przyrodzie - super, przepisy - również mile widziane. Może dodać informacje o ludziach pozytywnie zakręconych z naszej gminy? Może to akurat nasz sąsiad? Pozdrawiam

i życzę kolejnych udanych lat.

Patryk Brodalka: *Proponuję w każdym wydaniu jakieś inne nawiązanie do gminy poza gminą. Przykład: w serialu „Ranczo” sporo było mowy o Dopiewie.*

Kuba Seliger: *Można byłoby dodać krzyżówkę z pytaniami o gminie i jej historii, itp.*

Vanessa Vanessa: *Czas (Dopiewa) leci, a Dop i Ewo bez dzieci. Ja wiem, że czują się spełnieni, czy jednak nie są zbyt zagonieni. Dopiewo z „Czasem” się nie nudzi, pozwólcie częściej wyjść im do ludzi.*

AM, fot. Beata Spychała

Biuletyn Informacyjny Urzędu Gminy Dopiewo

Wydawca, redakcja:

Gmina Dopiewo, ul. Leśna 1c
Tel. 61 814 83 31 w. promocja
czas@dopiewo.pl

Redaktor Naczelny:

Adam Mendrala

Materiały redakcyjne przyjmujemy w redakcji w godzinach pracy Urzędu Gminy w Dopiewie, pocztą tradycyjną i elektroniczną: czas@dopiewo.pl. Zastrzegamy sobie prawo do skracania i adiacji nadesłanych tekstów i listów.

Skład:

GWart Agencja Reklamowa
Grzegorz Wiza
os. Rzeczypospolitej 6, 63-200 Jarocin
tel. 609 807 095
biuro@gwart.pl

Druk:

Drukarnia Nowak Jarocin
63-200 Jarocin, ul. Poznańska 33
tel. 62 747 1737
biuro@dnj.pl

Nakład: 11 000 egz.

Zdjęcie na okładce:

Szkoła w Konarzewie - pasowanie pierwszoklasistów, Milena Wolna

Za treść ogłoszeń nie odpowiadamy.

Prawa autorskie: Urząd Gminy Dopiewo
Wszelkie prawa zastrzeżone.

Wreszcie w murach

Żegnając hucznie wakacje (Pożegnanie wakacji – relacja s 42, 43), powitaliśmy jednocześnie nowy rok szkolny, w którym liczba klas na terenie gminy powiększyła się o kolejnych 10. Śmiało można więc powiedzieć, że gmina Dopiewo coraz bardziej się odmładza.

Mam nadzieję, że będzie to rok nauki w murach szkolnych, a nie w domach przed komputerami. Aby chronić się przed kolejnymi zarządzeniami o nauczaniu zdalnym musimy jednak w dalszym ciągu wykonywać zalecenia prewencji sanitarnej, co oznacza, że dzieci podróżując autobusami szkolnymi, a potem na szkolnych korytarzach w czasie przerw powinny zakładać maseczki, a rodzice powinni je w te maseczki wyposażyć. Szkoły zostały też zaopatrzone w wystarczającą ilość płynów do dezynfekcji rąk i dozowników. Dyrektorzy szkół w ramach możliwości lokalowych zaplanowali stałe pomieszczenia, w których będą uczyły się poszczególnie klasy.

Wszystkie te zabiegi nie zastąpią jednak najlepszego zabezpieczenia przed wirusem COVID-19, jakim według wszelkiej obecnej wiedzy medycznej są szczepienia. Zgodnie z zaleceniami Ministerstwa Zdrowia szczepić można dzieci od 12 r.ż. Na terenie naszej gminy

jest kilka punktów szczepień i to dyrektorzy w konsultacji z rodzicami mogą decydować o współpracy szkoły z tymi punktami. Nie oznacza to, że szczepienia będą odbywać się na terenie szkoły. Od wielu już tygodni zachęcamy również dorosłych, rodziców, aby się szczepili. Centralny punkt szczepień gmina zorganizowała w Konarzewie i tam Państwa – szczerze i gorąco kolejny już raz – zapraszam.

Nie mniej gorąco zachęcam Państwa do udziału w Narodowym Spisie Powszechnym. Jeśli jeszcze Państwo tego nie uczynili, to czas najwyższy, żeby przekazać swoje dane – najlepiej i najwygodniej w formie elektronicznej. Warto mieć z tyłu głowy, że jest to obowiązek każdego obywatela, a niewywiązanie się z niego grozi konsekwencjami w postaci kar finansowych. Wszelkie informacje na temat spisu i jego form można znaleźć na stronie internetowej Urzędu (Rozpoczynamy Narodowy Spis 2021 | Gmina Dopiewo). Równie istotny obowiązek spoczywa na właścicielach i zarządcach budynków, a dotyczy źródeł ciepła i źródeł spalania paliw. Obowiązek ten polega na złożeniu deklaracji do Centralnej Ewidencji Emisyjności Budynków (CEEB). Wszelkie informacje na

ten temat znajdują Państwo również na naszej stronie internetowej pod adresem (Centralna Ewidencja Emisyjności Budynków (CEEB) | Gmina Dopiewo). Na podstawie informacji, które spłyną z CEEB urzędnicy gminni będą mogli w bardziej efektywny sposób nadzorować procesy wymiany pieców grzewczych, a tym samym skuteczniej działać na rzecz poprawy jakości powietrza w gminie. Przy tej okazji już teraz mogę zapowiedzieć, że na przełomie września i października straż gminna rozpocznie – jak co roku – kontrole spalania w piecach, mające na celu zapobieganie używania w tym procesie substancji niedozwolonych. Zgodnie z priorytetami, jakie zadeklarowałem w czasie kampanii wyborczej, chciałbym jeszcze raz podkreślić, że będziemy konsekwentnie i systematycznie dążyć do poprawy jakości powietrza w naszej gminie.

Uff, po tym zestawie mozolnych przypomnień o obowiązkach, jakie musimy wypełnić przyszedł moment – zawsze jakże miły – przekazania gratulacji nowym władzom gminnych Jednostek OSP.

Prezesowi Pawłowi Jurdzie i Naczelnikowi Mirosławowi Wachowiakowi z OSP w Dopiewie, Prezesowi Eugeniuszowi Czyżowi i Naczelnikowi Maciejowi Płotkowiakowi z OSP w Pałędziu, Naczelnikowi Wojciechowi Dornie i Prezesowi Mateuszowi Dornie z OSP Zakrzewo oraz pozostałym członkom władz ochotniczych straży pożarnych życzę sprawnego zarządzania podległymi jednostkami i oby Święty Florian miał wszystkich druhów w swojej opiece.

Drodzy Uczniowie i Nauczyciele

Znów przyszedł rok waszych szkół. Rozpoczęliście rok szkolny w murach tych szkół. Wam Dzieciaki życzę, abyście każdy dzień wykorzystali jak najlepiej ucząc się, zawierając nowe znajomości i przyjaźnie oraz aktywnie odpoczywając po lekcjach. Wam zaś Drodzy Nauczyciele życzę dużo energii i siły, a także pasji w objaśnianiu swoim podopiecznym tego coraz bardziej skomplikowanego świata.

*dr Paweł Przepióra
Wójt Gminy Dopiewo*

Pierwszy dzwonek

5,8 tys. dzieci rozpoczęło rok szkolny 2021 / 2022 w szkołach i przedszkolach Gminy Dopiewo. To o 300 więcej niż przed rokiem. Do szkół uczęszczać będzie blisko 3,7 tys. uczniów. Pod opieką przedszkoli będzie 2,15 tys. przedszkolaków. Po raz pierwszy tornister spakowało przed pierwszym dzwonkiem 532 pierwszoklasistów.

- Życzę wszystkim uczniom, rodzicom i nauczycielom pomyślnego roku szkolnego - dobrych stopni, interesujących zajęć i jak najdłuższego funkcjonowania w trybie stacjonarnym. Nasze placówki dobrze poradziły sobie z funkcjonowaniem w okresie zagrożenia epidemią i ograniczeń w ubiegłym roku szkolnym. Doświadczenia te wiele nas nauczyły i jesteśmy dobrze przygotowani. Dzień mamy słoneczny, więc z nadzieją i energią rozpoczynamy rok szkolny - powiedział Paweł Przepióra, Wójt Gminy Dopiewo.

Nauka w tym roku prowadzona będzie z zachowaniem dotychczas stosowanych zasad bezpieczeństwa. Uczniowie będą używać w przestrzeni wspólnej maseczek, w które wyposaży je muszą rodzice. Szkoły dbać będą o dostęp do środków dezynfekcyjnych, odpowiednie przygotowanie sal i organizację nauczania, które w przypadku wystąpienia ognisk zakażeń może być prowadzone hybrydowo albo zdalnie, w oparciu o decyzję sanepidu i organu prowadzącego.

Gmina Dopiewo jest organem prowadzącym dla 8 szkół podstawowych. Najwięcej uczniów będzie uczęszczać do Szkoły Podstawowej im. Kawale-

rów Orderu Uśmiechu w Dąbrówce – ponad 1 tys. Pod względem liczby uczniów za nią znajdują się: Szkoła Podstawowa nr 1 w Skórzewie – ponad 600 uczniów, Szkoła Podstawowa w Dopiewie – ponad 500 i Szkoła Podstawowa nr 2 w Skórzewie – prawie 500. W pozostałych szkołach gminnych uczy się: w Dąbrówce - ponad 360 dzieci, w Konarzewie - 200, w Dopiewcu - 150, w Więckowicach - 90. Ponadto 200 dzieci uczęszcza do szkoły niepublicznej, która znajduje się w tzw. pałacu przy ul. Parkowej w Dąbrówce.

Symbolicznie rok szkolny, oprócz uczniów, rozpoczynają przedszkolaki. Gmina Dopiewo prowadzi 5 spośród 16 przedszkoli działających na naszym terenie; ponadto mamy 6 przedszkoli publicznie – prywatnych i 5 niepublicznych.

30 sierpnia 2021 r. dyrektorzy szkół z terenu z terenu województwa wzięli udział w spotkaniu z Wielkopolskim Kuratorem Oświaty, dotyczącym funkcjonowania w rozpoczynającym się roku szkolnym oraz rozważanych przez rząd zmian w oświacie.

Adam Mendrala,
fot. Beata Spychała,
Milena Wolna i Michał Juskowiak

Zastępca Wójta

Wójt Gminy Dopiewo – Paweł Przepióra 23 sierpnia 2021 r. powołał na stanowisko zastępcy Wójta Gminy Dopiewo – Pawła Jazego.

Paweł Jazy to doświadczony samorządowiec. Od 2014 r. był radnym

Rady Gminy Dopiewo, reprezentującym sołectwa Konarzewo i Trzciel. W Radzie Gminy Dopiewo w latach 2016 – 2018 pełnił funkcję Przewodniczącego Komisji Statutowej, a w latach 2018 – 2021 - Przewodniczącego Komisji ds.

Oświaty, Zdrowia, Kultury, Turystyki, Sportu i Promocji.

Nowy zastępca Wójta Gminy Dopiewo ukończył dwie poznańskie uczelnie, na Politechnice Poznańskiej kierunek „Inżynieria zarządzania” i na Uniwersytecie Przyrodniczym w Poznaniu kierunek „Technologia drewna”. Dotychczas pracował w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Wielkopolskiego i Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa w Poznaniu. Paweł Jazy od wielu lat aktywnie związany jest ze społecznością lokalną, przez 12 lat zasiadał w zarządzie Klubu Sportowego Orkan Konarzewo, gdzie przez 4 lata pełnił funkcję prezesa zarządu.

W Urzędzie Gminy Dopiewo Paweł Jazy bezpośrednio będzie nadzorował pracę Referatu Oświaty, Kultury, Sportu i Zdrowia oraz Straż Gminną, a także będzie zastępował Wójta w pozostałych zakresach funkcjonowania Urzędu Gminy.

Tekst i fot. Michał Juskowiak

Podwójny inżynier od europejskich funduszy

Rozmowa z Pawłem Jazy, zastępcą Wójta Gminy Dopiewo

Od tego miesiąca nie jest już pan radnym Gminy Dopiewo. Jest pan zastępcą Wójta. W jaki sposób będzie pan wspierał Wójta, jakie są pana zadania?

- Będę się zajmował przede wszystkim oświatą, szeroko pojętym bezpieczeństwem publicznym, w tym również kontaktami z policją. Z racji moich dotychczasowych doświadczeń zawodowych i kompetencji na pewno włączę się w procedury pozyskiwania funduszy unijnych i rozliczania ich. No i jak to Wójt określił, będę go zastępował we wszystkich czynnościach, które będą

tęgo wymagały. Praca w urzędzie ma charakter operacyjny, nie dzielą nas grube mury. Codziennie spotykamy się, żeby na gorąco określić najbliższe zadania. To zresztą pokazuje, że łączy nas dobra współpraca.

Rozumiem, że praca w samorządzie gminnym to nie jest pana pierwsze doświadczenie zawodowe.

- Oczywiście, jako podwójny inżynier – skończyłem inżynierię zarządzania na poznańskiej Politechnice i technologię drewna na Uniwersytecie Przyrodniczym – swoje doświadczenia zawodowe zbierałem najpierw przez 3 lata w Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, wdrażając projekty inwestycyjne, a potem 2 lata pracowałem w Urzędzie Marszałkowskim, zajmując się kontrolą efektywności wykorzystania funduszy europejskich, w szczególności Europejskiego Funduszu Społecznego. To jest ta pula środków, dzięki której wsparcie otrzymuje oświata, projekty przeciwdziałania wykluczeniom społecznym, profilaktyki zdrowia i aktywizacji na rynku pracy.

Spore doświadczenie i kompetencje, jak na 30-latką. Zakładam, że gminie łatwiej teraz będzie pozyskiwać fundusze unijne.

- Ja to doświadczenie zbierałem od

najmłodszych lat. Już jako nastolatek uczestniczyłem w zebraniach wiejskich w miejscowości, w której się wychowałem czyli Konarzewie. Jestem mieszkańcem naszej gminy od urodzenia. A co do pozyskiwania funduszy unijnych, to oczywiście mam swój plan, ale jeszcze za wcześnie, żeby go zdradzać.

Gdyby miał pan opisać krótko Gminę Dopiewo i jej mieszkańców, to co by się w takim opisie znalazło?

- To taka gmina, w której bardzo wyraźnie widać, jak rdzenni mieszkańcy, żyjący na tym terenie od pokoleń, budują swoje relacje, wypracowują formy i normy współżycia z mieszkańcami, którzy osiedlają się tu od około dwóch dekad. Mamy jako urzędnicy wyjątkowo ważne, choć trudne zadanie, aby spajać tę społeczność, dbać o komfort życia jednych i drugich, zacierać różnice tam gdzie to konieczne i uzasadnione, ale też zwracać uwagę na takie różnice, które z różnych względów pozostaną. W tym drugim aspekcie musimy się skupiać, aby społeczność wzajemnie te różnice zaakceptowała i szanowała odmiennosc.

Podaj pan jakiś przykład takich różnic?

- W gminie Dopiewo istnieją nadal gospodarstwa rolne, które z racji swojej specyfiki prowadzą określone zabiegi

agrotechniczne na swoich użytkach rolnych. Zabiegi te czasem wiążą się z uciążliwością związaną np. z zapachami, godzinami ich wykonywania itp. Jeśli w okolicy powstaje osiedle nowych domów, to jego mieszkańcy mogą nomen omen czuć dyskomfort z tego powodu, ale to w pewnym sensie są konsekwencje osiedlania się na wsi. Te gospodarstwa nie znikną, to często dorobek życia rolników i źródło ich utrzymania. Z drugiej strony można

też wspierać rolników w działaniach proekologicznych.

A Paweł Jazy po godzinach? Co pan robi, jak już pan zdejmie krawat i garnitur?

- Biegam, jeżdżę na rowerze. Lubię odkrywać mało znane zakątki powiatu, a jak mam więcej czasu to województwa i Polski. Jestem też aktywnym kibicem, przede wszystkim piłki nożnej. Jeszcze do niedawna zresztą byłem prezesem Orkanu Konarzewo. Sportu też czytam,

a moim ulubionym gatunkiem literackim są powieści o tematyce historycznej, często oparte na faktach. Ostatnio był to „Słowik” Kristin Hannah.

Pozostaje mi zatem życzyć sukcesów w nowej funkcji i dobrej lektury po godzinach.

- Dziękuję bardzo.

Rozmawiał Paweł Dominik
Fot. Archiwum P. Jazego

Relacja z XXXII sesji Rady Gminy Dopiewo

XXXII sesja Rady Gminy odbyła się 26 lipca 2021 r., radni podjęli 14 uchwał.

Plany miejscowe

Rada uchwaliła miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego (dalej: mpzp) w Dąbrówce, dla działki o nr ewid. 37/4. Teren wskazany do zmiany planu objęty był obowiązującym miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego w obrębie geodezyjnym Dąbrówka, wzdłuż linii kolejowej, gmina Dopiewo, zatwierdzonym uchwałą Nr XV/211/16 Rady Gminy Dopiewo z dnia 01.02.2016 r. i przeznaczony był pod tereny zabudowy usługowej (U). Przedmiotem opracowania zmiany planu było określenie nowych zasad zagospodarowania terenu, poprzez doprecyzowanie i określenie nowych parametrów i wskaźników kształtowania zabudowy w celu minimalizacji konfliktu pomiędzy właścicielami sąsiadujących nieruchomości z terenem usług. Powierzchnia opracowania wyniosła 0,17 ha.

Radni zdecydowali o przystąpieniu do sporządzenia 3 kolejnych mpzp:

- w Zakrzewie, w rejonie ulicy Granicz-

nej - teren wskazany do opracowania jest objęty obowiązującym mpzp. Przedmiotem opracowania planu jest określenie zasad zagospodarowania terenu, poprzez określenie parametrów i wskaźników kształtowania zabudowy w tym również zasad obsługi komunikacyjnej terenów objętych przystąpieniem do opracowania planu, a w szczególności linii zabudowy. Zgodnie z ustaleniami Studium, dla terenu objętego przystąpieniem do opracowania planu określono kierunek zagospodarowania jako tereny zabudowy mieszkaniowo-usługowej (M1). Powierzchnia opracowania wynosi ok. 1,4 ha.

- w obrębie geodezyjnym Skórzewo i Dąbrowa, w rejonie ulic Batorowskiej i Nektarowej - teren wskazany do opracowania nie jest objęty obowiązującym mpzp. Zgodnie z ustaleniami Studium, dla terenu objętego przystąpieniem do opracowania planu określono kierunek zagospodarowania jako rolnicza przestrzeń produkcyjna. Powierzchnia opracowania wynosi ok. 36,5 ha.
- w obrębie geodezyjnym Skórzewo i Dąbrówka, w rejonie ulic Poznań-

Uchwały – XXXII sesja

Uchwały podjęte na XXXII sesji Rady Gminy, która odbyła się 26 lipca 2021 r.

Uchwała Nr XXXII/399/21 w sprawie ustalenia średniej ceny jednostki paliwa w Gminie Dopiewo na rok szkolny 2021/2022.

Uchwała Nr XXXII/400/21 w sprawie nadania nazwy ulicy Klonowa w Dopiewie.

Uchwała Nr XXXII/401/21 w sprawie nadania nazwy ulicy Tarninowa w Dąbrowie.

Uchwała Nr XXXII/402/21 w sprawie nadania nazw ulic: Kwantowa, Biometryczna, Holograficzna, Elektronowa w Więckowicach.

Uchwała Nr XXXII/403/21 w sprawie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (dalej: mpzp) terenu w Dąbrówce, dla działki o nr ewid. 37/4.

Uchwała Nr XXXII/404/21 w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany mpzp terenu w Zakrzewie, w rejonie ulicy Granicznej.

Uchwała Nr XXXII/405/21 w sprawie przystąpienia do sporządzenia mpzp terenu w obrębie geodezyjnym Skórzewo i Dąbrowa, w rejonie ulic Batorowskiej i Nektarowej.

Uchwała Nr XXXII/406/21 w sprawie przystąpienia do sporządzenia mpzp terenu w obrębie geodezyjnym Skórzewo i Dąbrówka, w rejonie ulic Poznańskiej, Spółdzielczej i linii kolejowej.

Uchwała Nr XXXII/407/21 w sprawie przyjęcia projektu Regulaminu dostarczania wody i odprowadzania ścieków i przekazania go do zaopiniowania organowi regulacyjnemu.

Uchwała Nr XXXII/408/21 w sprawie zmiany Uchwały Nr XXIV/332/20 z 23 listopada 2020 r. w sprawie uchwalenia Gminnego Programu

Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gminie Dopiewo na 2021 r.

Uchwała Nr XXXII/409/21 w sprawie uchylenia Uchwały Nr XXXI/394/21 z 28 czerwca 2021 r. w sprawie zmiany Uchwały Nr XII/127/2019 z dnia 29 lipca 2019 roku w sprawie udzielenia Powiatowi Poznańskiemu pomocy finansowej w formie dotacji.

Uchwała Nr XXXII/410/21 w sprawie zmiany Uchwały Nr XXV/340/20 Rady Gminy Dopiewo z 29 grudnia 2020 r. w sprawie uchwały budżetowej Gminy Dopiewo na 2021 r.

Uchwała Nr XXXII/411/21 w sprawie zmiany Uchwały Nr XXV/339/20 Rady Gminy Dopiewo z 29 grudnia 2020 r. w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Dopiewo na lata 2021-2030.

Uchwała Nr XXXII/412/21 w sprawie zmiany Uchwały Nr XXXI/393/21 Rady Gminy Dopiewo z 28 czerwca 2021 r. w sprawie określenia wzoru wniosku o przyznanie dodatku mieszkaniowego oraz wzoru deklaracji o dochodach gospodarstwa domowego za okres 3 miesięcy kalendarzowych poprzedzających dzień złożenia wniosku o przyznanie dodatku mieszkaniowego.

skiej, Spółdzielczej i linii kolejowej - teren wskazany do opracowania planu jest na niewielkim obszarze objęty obowiązującym mpzp. Zgodnie z ustaleniami Studium, dla terenu objętego przystąpieniem do opracowania planu określono kierunek zagospodarowania jako rolnicza przestrzeń produkcyjna, tereny sportu rekreacji (US), tereny zabudowy mieszkaniowo usługowej (M1), tereny usług sakralnych (UKs), tereny obiektów produkcyjnych, składów i magazynów (P). Powierzchnia opracowania wynosi ok. 334 ha.

Woda i ścieki

Radni przyjęli projekt Regulaminu dostarczania wody i odprowadzania ścieków. Do Urzędu Gminy wpłynęły projekty znowelizowanych regulaminów dostarczania wody i odprowadzania ścieków, sporządzonych przez Spółkę Akcyjną Aquanet oraz Zakład Usług Komunalnych Sp. z o. o. w Dopiewie. W związku z powyższym po dokonaniu analizy projektów obu regulaminów i opracowaniu na ich podstawie nowego regulaminu, konieczne było podjęcie niniejszej uchwały oraz przekazanie jej do zaopiniowania organowi

regulacyjnemu, którym jest właściwy miejscowo Dyrektor Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie, zawiadamiając o tym przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjne działające na terenie Gminy.

Inne sprawy

Rada ustaliła średnią cenę jednostki paliwa w Gminie Dopiewo na rok szkolny 2021/2022. Zgodnie z Prawem oświatowym, zwrot rodzicom kosztów przewozu dziecka i rodzica odbywa się na podstawie wzoru, w którym jednym z czynników jest średnia cena paliwa w gminie. Średnią cenę paliwa w gminie określa na każdy rok szkolny Rada Gminy, uwzględniając ceny jednostki paliwa w gminie. Średnia cena paliwa na terenie Gminy Dopiewo na rok szkolny 2021/2022 przedstawia się następująco: gaz – 2,30 zł/l, olej napędowy – 5,54 zł/l, benzyna 95 – 5,53 zł/l, benzyna 98 – 5,82 zł/l, energia elektryczna – 1,55 zł/kWh.

Ponadto Rada dokonała zmian w uchwale budżetowej i wieloletniej prognozie finansowej oraz podjęła 3 uchwały związane z nazewnictwem ulic.

Relacja z XXXIII sesji Rady Gminy Dopiewo

XXXIII sesja Rady Gminy odbyła się 16 sierpnia 2021 r., radni podjęli 3 uchwały.

Dotacje celowe

Radni podjęli uchwały w sprawie określania zasad udzielania dotacji celowych z budżetu Gminy Dopiewo:

- na zadania służące ochronie środowiska i zwiększaniu zasobów wod-

nych poprzez budowę systemów deszczowych do zatrzymywania i wykorzystywania opadu w miejscu jego powstania, realizowanych na terenie gminy Dopiewo,

- na dofinansowanie kosztów wymiany źródeł ciepła w mieszkalnych budynkach jednorodzinnych lub lokalach, a także obiektach zabytkowych na obszarze Gminy Dopiewo.

Uchwały – XXXIII sesja

Uchwały podjęte na XXXIII sesji Rady Gminy, która odbyła się 16 sierpnia 2021 r.

Uchwała Nr XXXIII/413/21 w sprawie określania zasad udzielania dotacji celowych z budżetu Gminy Dopiewo na zadania służące ochronie środowiska i zwiększaniu zasobów wodnych poprzez budowę systemów deszczowych do zatrzymywania i wykorzystywania opadu w miejscu jego powstania, realizowanych na terenie gminy Dopiewo.

Uchwała Nr XXXIII/414/21 w sprawie określania zasad udzielania dotacji celowych z budżetu Gminy Dopiewo na dofinansowanie kosztów wymiany źródeł ciepła w mieszkalnych budynkach jednorodzinnych lub lokalach, a także obiektach zabytkowych na obszarze Gminy Dopiewo.

Uchwała Nr XXXIII/415/21 w sprawie zaliczenia drogi lokalnej do kategorii dróg gminnych.

DG

Uchwały te są kontynuacją programów wspierających mieszkańców Gminy Dopiewo w działaniach proekologicznych. Intencją Gminy było zapewnienie ciągłości ww. programów i uniknięcie sytuacji, że w trakcie okresu udzielania dotacji powstałaby luka czasowa w zakresie uchwał regulujących zasady udzielania takich dotacji.

Berłowa drogą lokalną

Rada podjęła uchwałę w sprawie zaliczenia drogi lokalnej ul. Berłowej do kategorii dróg gminnych. Do dróg

gminnych zalicza się drogi o znaczeniu lokalnym nie zaliczone do innych kategorii, stanowiące uzupełniającą sieć dróg służących miejscowym potrzebom z wyłączeniem dróg wewnętrznych.

Droga wymieniona w uchwale jako zadanie pn. „Budowa ul. Berłowej wraz z budową kanalizacji deszczowej w Dąbrówce w Gminie Dopiewo” została zrealizowana w ramach Funduszu Dróg Samorządowych – umowa Nr 10.219/19 z 9.10.2019 r. Zgodnie z powyższą umową Gmina była zobligowana do podjęcia uchwały w sprawie zaliczenia przedmiotowej drogi do kategorii dróg gminnych.

W związku z tym, zgodnie z art. 7 ust. 1 ustawy z 21 marca 1985 r. o drogach publicznych, Gmina Dopiewo pismem z 14.07.2021 r. wystąpiła do Zarządu Powiatu Poznańskiego w sprawie zaopiniowania wykazu dróg przewidzianych do kategorii dróg gminnych, która została pozytywnie zaopiniowana uchwałą Zarządu Powiatu Poznańskiego z 30 lipca 2021 r.

*Damian Gryśka,
Biuro Rady Gminy Dopiewo
Fot. Archiwum UG / AM, MJ*

Głosuj w Dopiewskim Budżecie Obywatelskim

Od 20 września do 19 października 2021 r. mieszkańcy Gminy Dopiewo mogą głosować na projekty Dopiewskiego Budżetu Obywatelskiego 2022. Na liście zadań zatwierdzonych do głosowania znalazło się 9 propozycji, zgłoszonych przez pomysłodawców między 1 kwietnia a 30 czerwca 2021 r. Trwa kampania promocyjna, w której autorzy zachęcają do oddania głosu na ich projekt. Największa rywalizacja jest w grupie sołectw dużych, obejmującej Dopiewo, Skórzewo i Dąbrówkę, gdzie zgłoszono 4 projekty. Trzy projekty walczą o popularność w grupie sołectw średnich, obejmującej: Dopiewiec, Konarzewo, Dąbrowę, Pałędzie i Zakrzewo. Tylko 2 projekty powalczą o realizację w grupie sołectw mniejszych, do której wchodzi Gołuski, Trzcielini i Więckowice. Swoje poparcie poprzez głos elektroniczny lub wrzucony w urzędzie do urny może oddać każdy mieszkaniec gminy Dopiewo, bez względu na wiek i zameldowanie. Rodzic może więc pomóc dziecku w głosowaniu lub - w przypadku najmłodszych - je wyręczyć, dopełniając formalności w jego imieniu. Każdemu mieszkańcowi przysługuje jeden głos, który może oddać na dowolny projekt z dowolnej grupy. Pula środków do rozdysponowania wynosi w tym roku, podobnie jak w roku poprzednim: 300 tys. zł. Wykaz projektów i formularz do głosowania dostępne są na stronie www.dbo.dopiewo.pl.

Krótko o projektach

Grupa I: Dąbrówka, Dopiewo, Skórzewo

Aktywuj zdrowie - bezpłatne zajęcia fitness na świeżym powietrzu

Opis: Istotą projektu jest organizacja cyklu bezpłatnych zajęć fitness w okresie

od maja do września 2022 r. Zajęcia będą prowadzone pod okiem wykwalifikowanych instruktorów i trenerów. Planuje się je 4x w tygodniu. Typ zajęć: trening przy pomocy taśm TRX, ciężaru ciała, korekta postury, praca nad oddychaniem. Forma ćwiczeń po covidowych, mindfulness, zajęcia z jogi. Zajęcia otwarte dla każdego, bez względu na wiek i umiejętności, bezpłatne.

Lokalizacja: Skórzewo
Koszt: 57 100 zł
Autorka: Magdalena Nowak

Bezpieczne Dopiewo 2021

Opis: Projekt zakłada zakup łodzi ratunkowej i 4 defibrylatorów AED. Łódź będzie stacjonowała w jednostce OSP Dopiewo. Jej głównym celem ma być zabezpieczenie jeziora Niepruszewskiego i pobliskich jezior. Defibrylatory będą umieszczone w miejscach publicznych, dostępnych dla każdego tj. na budynkach szkół w miejscowości Dopiewo, Dąbrówka oraz Skórzewo. Projekt zakłada także nauczanie jak największej liczby mieszkańców jak udzielać pierwszej pomocy.

Lokalizacja: Dopiewo, Dąbrówka, Skórzewo

Autor: Michał Glabus
Koszt: 145 000 zł

Łąki kwietne dla Dąbrówki i Skórzewa

Opis: Projekt polega na stworzeniu kilku łąk kwietnych na terenie Dąbrówki

i Skórzewa o łącznej powierzchni 1000 m². Dzięki temu często wypalone przez słońce gminne trawniki zamienią się w pełne olśniewających barw kobierce z polnych kwiatów.

Lokalizacja: Dąbrówka, Skórzewo
Autor: Magdalena Powałowska
Koszt: 50 000 zł

Rowerowy Zawrót Głowy

Opis: Projekt zakłada stworzenie miasteczka rowerowego na boisku szkolnym SP 1 w Skórzewie od strony ul. Kolejowej, malowane trwałą farbą poliuretanową. Będzie odwzorowywać rzeczywiste warunki ruchu drogowego – będzie posiadało ulice, skrzyżowanie,

GŁOSUJ 20.09-19.10.21
NA PROJEKT OBYWATELSKI
AKTYWUJ ZDROWIE - BEZPŁATNE ZAJĘCIA FITNESS NA ŚWIEŻYM POWIETRZU

Cwiczenia w plenerze planowane 4x w tygodniu, przy użyciu tańm TRX, ciężaru własnego ciała, praca nad korektą postury i prawidłowym oddychaniem, forma ćwiczeń pocovidowych oraz zajęcia z jogi.

Jest to projekt prozdrowotny dla każdego kto chce zadbać o swoje zdrowie poprzez aktywność ruchową, bez względu na wiek i umiejętności.

GRUPA I
PROJEKT 1

BUDŻET OBYWATELSKI

Bezpieczne Dopiewo 2021
W ostatnim roku zgodnie z policyjnymi statystykami odnotowano 483 wypadki tonięc na akwenach wodnych w Polsce, w których utonęło ponad 460 osób. Natomiast zgodnie ze statystykami rocznie w Polsce dochodzi do 700 tys nagłych zatrzymań krążenia, które w 40 000 przypadków okazują się śmiertelne.

Projekt zakłada:

- Zakup łodzi ratowniczej, umożliwiającej jednostce OSP Dopiewo szybką interwencję na akwenach wodnych na terenie gminy Dopiewo.
- Zakup defibrylatorów AED, umieszczonych w miejscach publicznych dostępnych dla każdego na terenie gminy Dopiewo.

Więcej informacji:
<https://dbo.dopiewo.pl/bezpieczne-dopiewo-2021>

BUDŻET OBYWATELSKI

"Wszystkie dzieci nasze są Borys, Wojtek, Morysio, Tom Niech małe sny spełnią się dziś Wypięwaj marzenia, a świat Będzie nasz!"

Pomóżmy by nasze dzieci spełniły swe marzenia! W zgiełku budowl, zabrukowanych trawnikach - gdzie się podzieją ze swym zapalem poznawania świata? Swą naturalną potrzebą wybiegania, wybawiania, zabawy w Indian i realizacji tysięcy pomysłów!

Nie bądź obojętny na głos tych, którzy mówią najciszej! Oddaj swój potężny głos na nasz projekt, by ci najmniejsi z małego Zakrzewa, poczuli się wielcy na swym placu zabaw.

Zgłosz 20 września na www.dbo.dopiewo.pl
Dopiewski Budżet Obywatelski
Grupa II: Plac zabaw "Za bramką" w Zakrzewie
Nasze małe serca zabiją w podzięce dla Ciebie.

rondo i znaki. Dzięki zabawie, dzieci i młodzież w łatwy i bezpieczny sposób będą poznawać podstawy bezpiecznego zachowania się na drodze. Projekt przewiduje też ustawienie 7 samoobsługowych stacji naprawy rowerów na terenie miejscowości.

Lokalizacja: Skórzewo
Autor: Zuzanna Panek
Koszt: 145 000 zł

Grupa II: Dąbrowa, Dopiewiec, Konarzewo, Pałędzie, Zakrzewo

Doły Konarzewskie - wiata wypoczynkowa z infrastrukturą rowerową

Opis: Doły Konarzewskie - wiata wypoczynkowa z infrastrukturą rowerową. Głównym celem projektu jest rozszerzenie funkcjonalności "Dołów Konarzewskich" poprzez ich dodatkowe zagospodarowanie, zwiększenie atrakcyjności turystycznej Konarzewa poprzez promocję turystyki rowerowej oraz poprawę bezpieczeństwa tego terenu. Realizacja zadania będzie możliwa dzięki budowie wiaty wypoczynkowej, zamontowaniu stojaków rowerowych, stacji naprawy rowerów, turystycznej mapy gminy i okolic oraz zainstalowaniu całonocnego monitoringu.

Lokalizacja: Konarzewo
Autor: Bartosz Sobkowiak
Koszt: 95 000 zł

Mały Alpinista - bezpieczne i wesołe miejsce do zabawy (doposażenie placu zabaw w Dopiewcu)

Opis: Celem realizacji projektu jest poszerzenie i wyposażenie placu zabaw przy zbiegu ulic Osiedle i Bajkowa w Dopiewcu - zaplanowanie przestrzeni oraz zakup i montaż wysokiej wieży linowej. Powstanie wyjątkowe, ciekawe i praktyczne miejsce integrujące społeczność lokalną. Różnorodność funkcji pozwoli na międzypokoleniową rekreację. Plac zabaw będzie ogólnodostępny. Jest to pierwszy z etapów. Planuje się kontynuację rozbudowy o kolejne urządzenia w kolejnych latach.

Lokalizacja: Dopiewiec
Autor: Magdalena Wencel
Koszt: 95 000 zł

Plac zabaw „Za bramką” w Zakrzewie

Opis: Powstały plac zabaw „Za bramką” przeznaczony będzie dla dzieci w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym. Ogrodzenie terenu i piłkochwyty od strony boiska zapewnią bezpieczne i atrakcyjne spędzenie czasu na świeżym powietrzu. Plac będzie dostępny dla przedszkolaków z pobliskiego przedszkola oraz wszystkich chętne dzieci z terenu gminy. Będzie także służył rodzicom z małymi dziećmi, dowożącymi starsze pociechy na treningi piłkarskie.

Lokalizacja: Zakrzewo
Autor: Albin Marian Czekalski
Koszt: 95 000 zł

Grupa III: Gołuski, Trzcielina, Więckowice

Park Wiejski w Gołuskach - nowe ścieżki

Opis: Projekt jest kontynuacją wcześniejszej modernizacji terenu za świetlicą wiejską w Gołuskach, przeprowadzonej dzięki wygranej w DBO w 2019 i 2020. Powstać mają nowe ścieżki i infrastruktura towarzysząca. Dotychczas zbudowano część ścieżki asfaltowej, przygotowane zostało miejsce pod nowy plac zabaw i tyrolkę, zamontowane zostały lampy, ławki i śmietniki, posadzono pierwsze drzewa, krzewy i byliny.

Lokalizacja: Gołuski
Autor: Michał Pankiewicz
Koszt: 60 000 zł

Pumptrack w Trzcielinie! - rowerowy plac zabaw

Opis: Projekt zakłada budowę w Trzcielinie pumptracku. Ma powstać plac zabaw dla młodzieży umożliwiający atrakcyjne i aktywne spędzenie wolnego czasu. Pumptrack będzie służył do jazdy na rowerach, deskorolkach, hulajnogach. W ostatnich latach bardzo widoczne jest zapotrzebowanie na tego rodzaju infrastrukturę.

Lokalizacja: Trzcielina
Autor: Andrzej Guce
Koszt: 59 000 zł

Adam Mendrala
Graf. Michał Juszkowiak,
Arch. autorów projektów

facebook.com/dolykonarzewskie

DOŁY KONARZEWSKIE
WIATA WYPOCZYNKOWA Z INFRASTRUKTURĄ ROWEROWĄ

GŁOSUJ!
od 20.09.21

WIATA WYPOCZYNKOWA - BIEŚKOWA
MONITORING TERENU
STACJA NAPRAW ROWERÓW
MAPA ROWEROWA GMINY I OKRĘG I
STOJAKI ROWEROWE

DOPIEWSKI BUDŻET OBYWATELSKI
więcej informacji: dopiewa.pl

INFO

GRUPA 1 ZADANIE 3

ŁĄKI KWIETNE DLA DĄBRÓWKI I SKÓRZEWA

Pomóż zamienić wypalone trawniki w barwne kobierce pełnych kwiatów.
Poinformuj najbliższych i znajomych o projekcie.
Zgłoś się od 20 września 2021 na dbo.dopiewa.pl (grupa 1, pozycja 3).

MAŁY ALPINISTA **GRUPA II PROJEKT 2**

zjawiskowe i bezpieczne miejsce dla naszych dzieci!
Głosowanie w ramach Dońskiego Budżetu Obywatelskiego 2021 - <https://dbo.dopiewa.pl/>
potrzeba od 20 września do 19 października 2021

- wspólnie powiększymy i dopasujemy nowopowstały plac zabaw w Dopiewcu (Bajłowa/Osiada),
- zwiększymy aktywność psychoruchową naszych dzieci na świeżym powietrzu,
- polepszymy atrakcyjność otoczących terenów,
- zacieśnimy relacje pomiędzy mieszkańcami i zwiększymy poczucie wspólnego bezpieczeństwa.

Dlaczego warto zgłoszyć się na projekt MAŁY ALPINISTA?
Plac ma optymalne położenie względem sąsiednich miejscowości (Dopiewo/Dopiewiec /Dąbrówka/Więchowice). Jest blisko do lasu, idealne miejsce na przerwę podczas wycieczki rowerowej.

ROWEROWY ZAWRÓT GŁOWY **DOPIEWSKI BUDŻET OBYWATELSKI**

ZGŁOSZ SIĘ OD 20.09.2021
DOWIEDZ SIĘ WIĘCEJ: dbo.dopiewa.pl GRUPA 1, POZYCJA 4

MIASTECKO ROWEROWE W SP1
GRY I ZABAWY MALOWANE W SP2
STACJE ROWEROWE ROZMIESZCZONE PRZY SZKOŁACH I NA TERENIE SKÓRZEWA

GŁOSUJ!
← zeskanuj kod QR

Park wiejski w Gołuskach
- nowe ścieżki -

GRUPA III
Pozycja 1.

DEBIUT TRZCIELINA W DOPIEWSKIM BUDŻECIE OBYWATELSKIM!

Rowerowy plac zabaw dla młodzieży
PUMPTRACK W TRZCIELINIE!

Głosujemy na www.dbo.dopiewa.pl
lub na kartach papierowych składanych do Urzędu Gminy.

Doskonała rozrywka dla młodzieży
Aktywny i bezpieczny wypoczynek

GŁOSUJ
od 20.09.2021 r.
do 19.10.2021 r.

DOPIEWSKI BUDŻET OBYWATELSKI
Grupa III
Pozycja 2.

III rata opłaty alkoholowej

Urząd Gminy w Dopiewie przypomina przedsiębiorcom posiadającym zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych w Gminie Dopiewo o III

racie opłaty rocznej, której termin mija 30.09.2021 r., zgodnie z art. 11¹ ust. 7 ustawy przeciwalkoholowej - dotyczy płatności ratalnej. Niezapłacenie raty

w ustawowym terminie skutkuje karą pieniężną w wysokości 30% podstawowej rocznej opłaty określonej dla danego rodzaju alkoholu, a następnie cofnięciem zezwolenia na sprzedaż.

MJ

Smsowi oszuści - nie wpłacaj!

Pierwszy Urząd Skarbowy w Poznaniu ostrzega przed oszustami, podszywającymi się pod banki, którzy rozsyłają smsy, informując o „nocnej lokacie”. Ma być ona jedyną szansą na zachowanie pieniędzy, które rzekomo chce przejąć Ministerstwo Finansów. Cyberprzestępcy zachęcają w smsach do przelania pieniędzy na wskazane przez nich konto. „Skorzysztanie” z tej propozycji grozi utratą pieniędzy.

UG

Ureguluj zaległość podatkową

Ureguluj zaległość podatkową jeśli ją masz. 15 września 2021 roku upłynął termin płatności raty podatku od nieruchomości, rolnego i leśnego od osób fizycznych. Zaległość należy wpłacić na nadane indywidualne rachunki bankowe wskazane w decyzjach podatkowych wysłanych przez Gminę Dopiewo w sprawie zobowiązań podatkowych lub na rachunek gminny o numerze 22 9043

1012 3012 0025 9105 0001 (Poznański Bank Spółdzielczy w Poznaniu - Oddział w Dopiewie), Można to też zrobić kartą płatniczą w Urzędzie Gminy. Tego samego dnia upłynął termin płatności raty podatku od środków transportowych. Wpłaty z tytułu podatku z tego tytułu należy dokonywać na wskazany wcześniej rachunek bankowy Gminy Dopiewo.

UG

Szczepmy się!

By zdążyć przed czwartą falą

Liczba zakażeń koronawirusem znów rośnie. Nie osiągnęliśmy na czas odporności populacyjnej, choć nadal o nią walczymy. Uważa się, że próg odporności populacyjnej w przypadku koronawirusa wynosi 80–85% (to odsetek osób uodpornionych na chorobę, po osiągnięciu którego liczba nowych zakażeń zaczyna się zmniejszać). Poziom wyszczepienia w żadnej gminie nie przekroczył 70%. Specjaliści ostrzegają nas przed czwartą falą, wskazując że jedynym sposobem, by złagodzić jej skutki jest zaszczepienie

się. Zachęcamy więc do szczepień.

Ranking samorządów

Gmina Dopiewo zajmuje 42 miejsce w Polsce na 2477 sklasyfikowane w rządowym „Rankingu poziomu wyszczepienia w gminach”, obejmującym miasta, gminy miejsko – wiejskie i gminy wiejskie (stan na 18.09.2021 r.). Od naszych mieszkańców zależy, czy przesuniemy się wyżej. Zaszczepionych w pełni jest u nas obecnie 17.323 mieszkańców gminy, którą zamieszkuje 29,328 osób. Wskaźnik „poziom wyszczepienia mieszkańców”, stosowany do porównania, wynosi 59,1%. Najliczniejszą grupą są

40-59-latkowie, których zaszczepiło się ponad 6,8 tys. i 20-39-latkowie - ponad 5,6 tys. W grupach wiekowych 12-19 lat i 70+ zaszczepiło się po blisko 1,6 tys. osób, a wśród 60-69-latków ponad 2,1 tys.

Liderem rankingu jest obecnie Podkova Leśna, której poziom wyszczepienia mieszkańców wynosi 68,6%. Za nią znajdują się Wronki (67,1%) i Warszawa (66,8%). Wysokie miejsca w zestawieniu zajmują także nasi administracyjni sąsiedzi. Wyżej od nas plasują się: Poznań (6 miejsce w Polsce, wskaźnik wyszcze-

pienia 66,2%), Puszczykowo (miejsce 15, 62,7%), Suchy Las (miejsce 16), Luboń (20), Tarnowo Podgórne (22), Stęszew (26), Swarzędz (30), Czerwonak (36), Rokietnica (40).

W trosce o bezpieczeństwo i w poszanowaniu Państwa decyzji dotyczących dobrowolnych i bezpłatnych szczepień przeciw COVID-19, aby kolejne fale pandemii nie zagrażały naszej gminie i nie skazywały nas na powrót do zdalnego życia, pracy i nauki - informujemy o działających na terenie gminy punktach szczepień oraz o organizowanych podczas festynów mobilnych punktach szczepień.

Gdzie się zaszczepić w Gminie Dopiewo?

Mieszkańcy Gminy Dopiewo do punktów szczepień mają blisko. Zachęcamy do skorzystania.

Powszechny Punkt Szczepień - Konarzewo - ul. Poznańska 19. Odwiedź punkt bez wcześniejszego zapisywania się. Zaszczep siebie i swoją rodzinę. Obecnie szczepi się tu we czwartki. Aktualne godziny wykonywania szczepień sprawdzisz na stronie dopiewo.pl (23.09.2021 godz. 14.00 - 18.00, 30.09.2021 godz. 14.00 - 18.00).

Pozostałe Punkty Szczepień w Gminie Dopiewo:

Zapisy przez ogólnopolską infolinię 989, e-rejestrację lub telefonicznie bezpośrednio z przychodnią.

Dąbrówka - UNICA CR - ul. Parkowa 9, tel. 61 866 65 38.

Skórzewo - BONUS 2001 - ul. Poznańska 74, tel. 61 81 43 625, 61 89 46 119, 723 888 885.

Skórzewo - LA MEDICA - ul. Lawendowa 20, tel. 575 859 700.

Gminny transport dla osób z niepełnosprawnością

Gmina Dopiewo zapewnia bezpłatny transport do punktów szczepień: osobom posiadającym aktualne orzeczenie o niepełnosprawności w stopniu znacznym o kodzie R lub N lub odpowiednio I grupę inwalidzką, osobom mającym trudności z samodzielnym dojazdem do punktu szczepień, np. w przypadku znacznego oddalenia punktu szczepienia od miejsca zamieszkania. W szczególnych przypadkach karetka może przyjechać w wyznaczone miejsce - szczepienie może się odbyć wtedy np. w domu pacjenta. Informacje na temat możliwości skorzystania z transportu gminnego do szczepień można uzyskać pod nr tel. 61 890 63 72.

AM,

fot. Beata Sychała i Adam Mendrala

Ostatnie dni na obowiązkowe spisanie się!

Większość mieszkańców Gminy Dopiewo już ten obowiązek spełniło. Tylko do czwartku 30.09.2021 r. będzie można się spisać w ramach tegorocznego „Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2021”. Za niespisanie się sąd może nałożyć karę finansową w wysokości 5 tys. zł.

Jak się spisać?

Najszybciej przez Internet, wchodząc na stronę spis.gov.pl, klikając w „Aplikacja spisowa” - to bezpieczna i najprostsza metoda! Poza tym codziennie można spisać się w Urzędzie Gminy w Dopiewie - w godzinach pracy Urzędu. Formalności spisowe można załatwić też telefonicznie - można poprosić rachmistrza o spis, dzwoniąc na numery: 22 828 88 88 lub 22 279 99 99.

Narodowy Spis Powszechny Ludności i Mieszkań dokonywany jest co 10 lat. To podstawowe badanie i źródło danych

z zakresu statystyki ludności, które ma na celu zebranie informacji o jej stanie i strukturze wg ustalonych cech demograficznych i społeczno-zawodowych, w oznaczonym momencie, na określonym terytorium. Spisy powszechnie to czas, kiedy państwo, zadając obywatelom kilka pytań, stara się zdiagnozować: „ilu nas jest”, „kim jesteśmy” i „jak żyjemy”. Spisy powszechnie obejmują całą populację ludności i mieszkań (w przypadku narodowego spisu powszechnego ludności i mieszkań) lub gospodarstw rolnych (w przypadku powszechnego spisu rolnego). Oznacza to, że dane uzyskiwane w wyniku spisu powszechnego pochodzą od wszystkich obywateli.

Uwaga! Można wygrać nagrody w konkursach promujących Narodowy Spis Powszechny Ludności i Mieszkań 2021 organizowanych przez Urząd Statystyczny w Poznaniu. Ich lista jest

długa: konkurs radiowy „Spiszmy się”, konkurs „Złap spis w gminie”, konkurs dla rachmistrzów z województwa w NSP 2021, konkurs prasowy „Mój rodzinny portret”, konkurs „Zagadki na FB”. Na naszej stronie internetowej dopiewo.pl znajdziecie linki do konkursów i regulaminów.

Pamiętaj, że na tych, którzy obowiązek nie dopełnią na czas sąd może nałożyć karę wynoszącą do 5 tys. zł. Artykuł 57 ustawy o statystyce publicznej jasno wskazuje, że: „kto wbrew obowiązkowi odmawia wykonania obowiązku statystycznego albo udzielenia informacji w spisie powszechnym lub innym badaniu statystycznym podlega grzywnie”. Jeśli nie masz nadmiaru gotówki, spisz się do 30.09.2021 r.

Gminne Biuro Spisowe w Dopiewie
Graf. GUS

Porozmawiajmy o Powiecie

Bezpieczna przystań w Lisówkach

Pierwszy w Wielkopolsce dom dla samotnych rodziców z dziećmi działa już w Lisówkach. To kolejny element realizowanej przez powiat polityki społecznej. Na doraźne wsparcie mogą liczyć zarówno matki, jak i ojcowie małoletnich dzieci, kobiety w ciąży oraz opiekunowie nieletnich znajdujący się w trudnej sytuacji życiowej. Powiat poznański przekazał na ten cel prawie 1,7 mln zł, do wykorzystania w 2021 i 2022 r.

Na terenie DPS jest 5 domów oferujących 30 miejsc dla potrzebujących rodziców. Skorzystają oni z w pełni urządzonych pomieszczeń. Wnętrza są umeblowane, wyposażone w sprzęty AGD oraz łóżeczka i akcesoria dla dzieci. Lokatorzy znajdują tu nie tylko bezpieczną przystań, ale przede wszystkim życzliwą atmosferę oraz kompleksową pomoc psychologiczną, socjalną czy prawną. Projektem zarządza poznańska Fundacja Inicjowania Rozwoju Społecznego, której specjaliści będą wspierać podopiecznych w procesie usamodzielniania i „stawania na nogi”. Program ma na celu uregulowanie sytuacji prawnej, finansowej, emocjonalnej mieszkańców. Fundacja dysponuje kadrą z doświadczeniem w pracy z ludźmi w kryzysie bezdomności, z ofiarami przemocy czy niepełnosprawnymi.

Decyzja o przyjęciu do „domu samotnej matki” wydawana jest przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Poznaniu po otrzymaniu niezbędnych dokumentów z ośrodka pomocy społecznej. Niemniej w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa lub zdrowia, potrzebujący będą przyjęci bez skierowania, na wniosek własny lub OPS.

Są miejsca dla seniorów

Również osoby z niepełnosprawnościami, podeszłe w latach czy przewlekłe chore w wieku poprodukcyjnym, pozo-

stające w trudnej sytuacji życiowej mogą liczyć na pomoc. Przeznaczono dla nich 2 domy dysponujące 10 miejscami. Są to tzw. mieszkania chronione wspierane z komfortowymi wnętrzami, przystosowanymi do potrzeb lokatorów. Także w tym przypadku decyzję o skierowaniu do mieszkania chronionego wydaje PCPR, uzgodniwszy ją ze swoim pracownikiem socjalnym, pracownikiem Fundacji i osobą ubiegającą się o pomoc lub jej przedstawicielem ustawowym. W obu przypadkach Powiatowe Centrum indywidualnie ustali odpłatność za pobyt.

Zainteresowani mogą uzyskać szczegółowe informacje w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Poznaniu przy ul. Słowackiego 8 (I piętro) lub telefonicznie pod nr tel. 61 84 10 710.

Nowy związek, nowa jakość

Gmina Dopiewo dołączyła do „Wielkopolskiego Transportu Regionalnego”. To największa tego typu organizacja samorządu terytorialnego, którą utworzyli 23 jednostki – miasto Poznań, powiaty: poznański, grodziski, kościański, nowotomyski i obornicki oraz gminy: Buk, Czempin, Dopiewo, Duszniki, Grodzisk Wielkopolski, Kórnik, Kuślin, Miedzichowo, Międzychód, Mosina, Oborniki, Rogoźno, Stęszew, Suchy Las, Śmigiel, Śrem i Tarnowo Podgórne. Głównym celem związku jest, aby, zgodnie ze standardami europejskimi, każdy mógł dotrzeć do szkół, przychodni, sklepów czy zakładów pracy bez względu na dostęp do własnego auta, miejsce zamieszkania i dzielące nas granice jednostek administracyjnych. Zwłaszcza w miejscach oddalonych od linii PKM. Motywacją do tych działań jest dostosowanie sieci transportowej do zwiększonej mobilności mieszkańców, a także do wzrastającego zainteresowania komunikacją zbiorową.

Głównymi zadaniami Związku będą m.in. opracowanie Planu Zrównoważonego Rozwoju Transportu Publicznego, odnowienie taboru PKS Poznań, tworzenie połączeń zintegrowanych z siecią Poznańskiej Kolei Metropolitalnej, zwiększanie udziału miejscowości w dostępie do transportu zbiorowego.

Przewodniczącym Związku został Jan Grabkowski, starosta poznański. Z kolei Bartosz Guss, wiceprezydent Poznania i Tadeusz Czajka, wójt Tarnowa Podgórne – wiceprzewodniczącymi. Zarządem natomiast kieruje przewod-

POWIAT
POZNAŃSKI

niczący – Piotr Hojan, burmistrz Grodziska Wlkp. Wspieram go jako jeden z wiceprzewodniczących, wraz z Adamem Lewandowskim, burmistrzem Śremu oraz członkami Zarządu – Pawłem Adamem, burmistrzem Buku i Andrzejem Wilkońskim, starostą nowotomyskim.

Związek stanie się właścicielem PKS Poznań SA, którego 100% akcji należy obecnie do Poznania. Na sesji Rady Miasta we wrześniu nastąpi oficjalne przekazanie PKS na jego rzecz. Spółka ta, jako operator transportu zbiorowego, będzie miała w przyszłości ułatwiony dostęp do pozyskania środków unijnych na odnowę taboru.

Dla najmłodszych – pokazy, dla strażaków – pompy

Tradycyjnie na początku września gościliśmy mieszkańców regionu na pikniku „Bezpieczni w powiecie”. Po rocznej przerwie impreza, której głównymi atrakcjami są pokazy służb mundurowych, powróciła do Bolechowa. Jednostka Ochotniczej Straży Pożarnej z Pałędzia ponownie znalazła się wśród 35 OSP z powiatu poznańskiego, które odebrały sprzęt. W ubiegłych latach taka pomoc rzeczowa zasilila zasoby strażaków z Zakrzewa. W tym roku był to zestaw składający się z: pompy zatapialnej, przedłużacza, węża tłoczno-odwrotnego o wartości ponad 131 tys. zł. Od 2014 r. do rąk ochotników trafiło wyposażenie o wartości ponad 700 tys. zł (w tym specjalistyczne ubrania, pompy szlamowe, agregaty prądotwórcze czy piły spalino-we) a łącznie od 2000 r. powiat zasilil jednostki OSP kwotą ponad 1,5 mln zł.

Święto polskiej wsi

Sołtysi gminy Dopiewo świętowali pięćdziesiątą rocznicę nadania sztandaru. Z tej okazji składam serdeczne gratulacje wszystkim gospodarzom wsi. Sztandar ów jest symbolicznym znakiem roli, jaką odgrywa Państwo w swoich społecznościach,

a prawdziwym, widocznym – rozkwit miejscowości, nad którymi macie pieczę.

Jednocześnie koniec wakacji zbiega się z końcem żniw. Wszystkim, którzy żyją z uprawy roli i hodowli zwierząt dziękuję, że za sprawą ich pracy nie brakuje

nam codziennego pożywienia. Pomimo postępującej modernizacji, rolnictwo podąża za naturalnym cyklem przyrody, stanowiąc kontynuację pięknych, wartych kultywowania, tradycji.

*Tomasz Łubiński,
Wicestarosta Poznański
Fot. Arch. T. Łubińskiego
Zapraszamy do odwiedzania
strony: powiat.poznan.pl*

Polski ład z niedopowiedzeniami

Centralizacja państwa przybiera niebezpieczne rozmiary. Rząd uzależnia od siebie samorządy. Ich wpływ z podatku maleją, choćby za sprawą zwolnienia z niego 26-latków. W zamian mogą otrzymać dofinansowanie do ważnych inwestycji, ale przyznawane będą według nie do końca określonych kryteriów, w dużym stopniu „po uważaniu”. Z całym krajem wyczuwa się niepokój – jest prawdopodobne, że premier ponownie lepiej potraktuje te gminy i powiaty, których władze sprzyjają rządzącej partii.

Na podstawie zapisów zwartych w rządowym programie o nazwie „Polski ład” samorządy złożyły wnioski o przyznanie dofinansowania do różnych zadań inwestycyjnych. Jak ustalono, priorytetowo zostaną potraktowane zadania kanalizacyjne, wodociągowe, drogowe, modernizacja zaopatrzenia w ciepło z wykorzystaniem źródeł przyjaznych środowisku, gospodarka odpadami.

Pełną listę priorytetów opublikował Bank Gospodarstwa Krajowego, bo to on będzie się zajmował dystrybucją przyznanych pieniędzy, rozdysponuje przeznaczone na ten cel fundusze. Będzie realizować decyzje premiera o przyznaniu poszczególnym gminom dofinansowania. Nie ulega wątpliwości, że Mateusz Morawiecki nie będzie osobiście czytał wpływających od samorządów wniosków, będzie jednak firmował zapadające postanowienia.

W sumie priorytetów, jakie zostały wybrane, jest aż 35. Podzielone zostały na 4 główne grupy. Wnioskodawcy, których propozycje zostaną zakwalifikowane do pierwszej grupy, mogą liczyć na 95-procentowe dofinansowanie. W przypadku

drugiej grupy priorytetów, dofinansowanie wyniesie 90 procent wszystkich kosztów. W grupie trzeciej dofinansowanie wyniesie 85 procent, a czwartej – 80 procent.

To nie wszystko, jeśli chodzi o kryteria. Są jeszcze zastrzeżenia dotyczące wartości proponowanych zadań. Każdy samorząd mógł złożyć trzy wnioski o dofinansowanie, przy czym jeden bez ograniczenia kwotowego. Może to zatem być przedsięwzięcie o dowolnej wartości. Drugi wniosek mógł dotyczyć inwestycji gdzie dofinansowanie będzie do 30 milionów zł, a wartość dofinansowania trzeciego wniosku nie mogła przekroczyć 5 milionów zł.

Przykładowym przedsięwzięciem, o dofinansowanie do którego samorząd ma prawo zwrócić się do premiera, jest budowa lub przebudowa infrastruktury drogowej. Rząd nie przedstawił niestety kryteriów, które zadanie może być przypisane do konkretnej grupy. A jest to dla inwestora ważne, bo lepiej otrzymać dofinansowanie 95-procentowe niż 80-procentowe. Rząd nie zadbał o wyznaczenie jasnych, nie budzących wątpliwości zasad. Można się spodziewać, że zapanuje dowolność interpretacyjna, niejeden samorząd poczuje się poszkodowany.

Samorządy miały niemały dylemat. Zanim gmina złoży dwa wnioski na finansowanie budowy ważnej dla mieszkańców drogi, trzeba było przemyśleć, czy nie jest lepiej, by były one różnorodne. Może warto złożyć tylko jeden wniosek? Zbyt dużo jest tu niejasności. Określenie „ważne dla mieszkańców” to kryterium niejasne, może być rozmaicie interpretowane. Wątpliwe, by kwalifikujący wnioski urzędnicy rządowi pochylali się z uwagą nad wszystkimi proponowanymi dla całego kraju, przez różne samorządy, wnioskami.

Wnioski trzeba było składać na konkretnym formularzu. Na opisanie zadania została tam przeznaczona przestrzeń, w której zmieści się maksymalnie 500 znaków. To zaledwie kilka linijek tekstu. Jak tu opisać poważne przedsięwzięcie mając do dyspozycji tak niewiele słów? Trzeba to zrobić skrótowo, pobieżnie. Jak

potem oceniać tak lapidarnie przedstawioną charakterystykę zadania, jej znaczenie dla lokalnej społeczności? Trzeba pamiętać, że podstawę weryfikacji ma stanowić ten właśnie po lebkach przedstawiony opis.

Już dziś możemy martwić się wieloma niedomówieniami. Będą się one mnożyć w miarę wpływania i weryfikowania tysięcy kwestionariuszy napływających z całego kraju. Widać, że premier nie boi się negatywnego oceniania jego pracy, podejmowanych wyborów. Zdążył się do tego przyzwyczaić, nie robić to na nim wrażenia, wkalkulował to w koszty. Za to ludzie pracujący w samorządach głowili się, jak przedstawić ważkość przedsięwzięcia, które będzie można – lub nie – zrealizować za dotację przyznaną przez rząd.

Nie poinformowanie przez Radę Ministrów o kryteriach oceniania wniosków stanowi duży dyskomfort dla samorządów. Budzi też wątpliwości i podejrzenia. Niejedna gmina poczuje się potraktowana niesprawiedliwie. Doświadczenia w tej materii są przecież bardzo złe. Premier usłyszał już wiele zarzutów o upartyjnienie rządowych dotacji.

Tendencją, jaką obserwuje się w całym świecie (z wyjątkiem krajów rządzonych autorytarnie), jest odstępowanie od państwowego centralizmu. Samorządy mają określone dochody pozwalające im zachować podmiotowość, samodzielnie kształtować politykę finansową, planować inwestycje. W Polsce, jak się wydawało, mimo oporu rządowych urzędników sytuacja zmierzała w podobnym kierunku. Efektem tego był widoczny gołym okiem rozwój „małych ojczyzn”. Od kilku lat spotykamy się z odwracaniem tej sytuacji. Coraz mniej zależy od ludzi sprawujących rolę gospodarzy na swoim terenie, coraz więcej od urzędników rezydujących w Warszawie, powoływanych z klucza partyjnego.

Pamiętamy, co działo się z rządowym Funduszem Inwestycji Lokalnych, czyli z programem pilotażowym. Na wsparcie swoich działań na rzecz mieszkańców mogły liczyć głównie te gminy, w których mieszkańcy w lokalnych wyborach głosowali na ludzi reprezentujących partię

rzządzoną. Pozostałe musiały obejść się smakiem. Panuje więc duża obawa, że podobnie będzie teraz. Rząd, rozdysponowując fundusze otrzymane od Unii Europejskiej, będzie miał pokusę łaskawego spojrzenia na „swoich”.

Jak się podejrzewa – właśnie dlatego nikomu nie jest potrzebny dokładny opis zadania. Kryteria rozpatrywania wniosków nie zostały jasno określone, bo w rzeczywistości będą zupełnie inne, polityczne. Oceniającym dokumenty

wystarczy mapa Polski z podziałem na gminy z właściwymi władzami i te, którymi zarządzają wrogie siły. Jeżeli nawet stwierdzenie to jest przesadzone, nie zmienia to faktu, że wśród samorządowców panuje poważna obawa, że znów dojdzie do wielu niesprawiedliwości.

Skoro każda gmina mogła złożyć aż trzy wnioski o rządowe dofinansowanie, okazało się razem złożono ich 7998 na łączną kwotę ponad 93 mld zł. Rząd przeznaczył w tym programie

dofinansowanie w wysokości 20 mld zł. Teraz trzeba przejrzeć wszystkie wnioski i ocenić. Złośliwi twierdzą – oby okazało się, że z przesadą – że to będzie zbędne. Wszystkie decyzje już zapadły.

*Andrzej Strażyński
Przewodniczący Komisji
Komunikacji,*

*Budownictwa i Infrastruktury,
Rady Powiatu Poznańskiego
Fot. Arch. A. Strażyńskiego*

Start oczyszczalni w Dopiewie po rozbudowie

PRINŻ SA z Poznania – Sławomir Raniszewski. Przedstawiciel Urzędu Marszałkowskiego – Błażej Cisowski, odczytał list wicemarszałka Wojciecha Jankowiaka. Zadowolonia z inwestycji nie krył wicestarosta poznański – Tomasz Łubiński. Zarówno wicemarszałek, jak i wicestarosta nie szczędzili słów zadowolonia – obaj mieszkają w gminie Dopiewo, a inwestycja – nie dość że jest nowoczesna i proekologiczna, to przekłada się na komfort życia mieszkańców, których każdego roku przybywa do gminy ok. tysiąca.

Po przecięciu wstęgi na ponadgodzinny spacer po terenie oczyszczalni zaprosił uczestników wydarzenia Sławomir Skrzypczak – prezes Zakładu Usług Komunalnych Sp. z o.o. w Dopiewie – firmy odpowiedzialnej za jej eksploatację. Uczestnicy mieli okazję poznać nowo wybudowane urządzenia i dowiedzieć się, jak się sprawdzają w praktyce.

jewódzkiego, jak również firm, odpowiedzialnych za wykonanie, nadzór i projekt.

Na inwestycję wartą 18 mln zł Urząd Gminy Dopiewo pozyskał dotację unijną z WRPO w wysokości 6,9 mln zł. Przedsięwzięcie zrealizowano w latach 2019 – 2021.

Na konieczność rozbudowy infrastrukturalnej Gminy Dopiewo i znaczenie modernizacji oczyszczalni dla mieszkańców

oraz dalszego rozwoju Gminy Dopiewo zwrócił uwagę wójt – Paweł Przepióra. Aspekty wykonawcze omówił przedstawiciel wykonawcy – prezes firmy WU-

Symboliczny „start” oczyszczalni ścieków w Dopiewie po rozbudowie i modernizacji miał miejsce 2 sierpnia 2021 r. z udziałem przedstawicieli samorządu gminnego, powiatowego i wo-

Dzięki rozbudowie przepustowość oczyszczalni wzrosła z 600 do 1400 m³ ścieków na dobę. Zastosowano najnowocześniejsze rozwiązania technologiczne. Wykonany został nowy układ przyjmowania, podczyszczania i retencjonowania. Zmodernizowano istniejący reaktor biologiczny, główną przepompownię ścieków, stacje mechanicznego oczyszczania ścieków, odwadniania osadu, dmuchaw i budynek socjalny. Wybudowano reaktor biologiczny, dwa nowe osadniki i pompownię. Oczyszczalnia zyskała

pompowy transport osadu i wiatę do jego magazynowania. Powstało też centrum zarządzania z pełnym monitoringiem procesów.

Adam Mendrala
fot. B. Spychała, A. Mendrala

Projekt realizowany jest w ramach Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2014-2020. Oś Priorytetowa 4 „Środowisko”, Działanie 4.3 „Gospodarka wodno-ściekowa”, Poddziałanie 4.3.1 „Gospodarka wodno-ściekowa”

Kolorowa fontanna w Więckowicach

cja kosztowała Gminę Dopiewo ponad 63 tys. zł, dotacja pokryła 45 tys. zł - to środki pozyskane w ramach Programu „Wielkopolska Odnowa Wsi”.

Fontanna w Więckowicach to kolejne tego typu urządzenie, które pojawiło się w ostatnich latach w Gminie Dopiewo. Wcześniej fontanny zamontowane zostały na stawach w Dopiewie,

Konarzewie i Pałędziu. Zmieniające się co minutę sekwencje strumieni wodnych, w połączeniu z różnobarwnym podświetleniem, tworzą efektowne obrazy wodne. Fontanna, poza funkcją dekoracyjną, podnoszącą walory estetyczne otoczenia,

zapewnia napowietrzenie wody i poprawia jej cyrkulację, co jest istotne z uwagi na żyjące w stawie ryby.

Projekt „Staw w Więckowicach fontanną zachwyca – dostawa i montaż fontanny multimedialnej” został współfinansowany przez Samorząd Województwa Wielkopolskiego w ramach programu „Wielkopolska Odnowa Wsi”.

Milena Wolna
fot. Michał Juskowiak

Staw w Więckowicach wzbogacił się o fontannę multimedialną. Gmina Dopiewo pozyskała na to zadanie dotację od Samorządu Województwa Wielkopolskiego w ramach XI edycji konkursu „Pięknie wielkopolska wieś”. Inwesty-

Coraz ładniejszy park

Warto zgłaszać projekty do Dopiewskiego Budżetu Obywatelskiego i mobilizować lokalną społeczność do głosowania. Zgodzą się z tym mieszkańcy Gołusek, którym w ten sposób dwukrotnie udało się pozyskać fundusze na realizację kolejnych etapów zagospodarowania parku przy świetlicy wiejskiej.

W ramach tegorocznego etapu przeniesiono plac zabaw, zamontowano nowe urządzenia do zabaw, w tym tyrolkę. Ponadto posadzono roślinność, wykonano oświetlenie terenu i bezpieczną nawierzchnię.

Całkowita wartość inwestycji: 85 tys. zł.

AR, fot. Michał Juskowiak

Modernizacja Leśnej w Zakrzewie

Trwają prace związane z budową ul. Leśnej na odcinku od ul. Niezłomnych do ul. Sportowej w Zakrzewie. Wartość inwestycji: 1.417.680 zł brutto. Wykonana zostanie jezdnia z kostki betonowej o długości 355 m i szerokości 5 m, której towarzyszyć będzie kanał deszczowy o długości 338 m i kanał technologiczny, a także szeroki na 2 m chodnik. Oddanie do użytku zaplanowano na połowę grudnia tego roku. Wykonawcą robót jest firma IZBRUK z Dziedzic.

*Aleksandra Rutyna,
fot. Michał Juskowiak*

Konarzewo i Dopiewo chcą Odnowy

Dopiewo i Konarzewo przystępują do programu „Wielkopolska Odnowa Wsi 2020+”. 30 sierpnia 2021 r. odbyły się zebrania wiejskie w obu wsiach, podczas których ich uczestnicy przyjęli stosowne uchwały i powołali Grupy Odnowy Wsi. Kolejnym krokiem w drodze do przystąpienia jest podjęcie uchwały o zgłoszeniu sołectw do programu przez Radę Gminy Dopiewo. Uczestnictwo daje możliwość ubiegania się o dotacje na cele sołeckie – w konkursach ogłaszanych przez Urząd Marszałkowski

Województwa Wielkopolskiego. Od 10 lat w „Odnowie Wsi” uczestniczą trzy inne sołectwa Gminy Dopiewo: Dopiewiec, Paładzie i Więckowice. Łączna kwota pozyskanych przez nie do tej pory dotacji wynosi ok. 170 tys. zł. W obecnej perspektywie 2020+ ogłoszone zostały w tym roku 2 konkursy: „Pięknieje wielkopolska wieś” i „Odnowa Wsi szansą dla aktywnych sołectw”.

AM, fot. Maria Bąk i Milena Wolna

Zakaz zatrzymywania się

Od dnia 19.08.2021r. na ul. Wyzwolenia oraz Bukowskiej w Dopiewie wprowadzona została NOWA stała organizacja ruchu. Na ulicy Bukowskiej znak zakazu zatrzymywania się ustawiony został bliżej skrzyżowania z ul. Młyńską. Natomiast na ulicy Wyzwolenia został wprowadzony zakaz postoju powyżej 15 min. dla kierunku dojazdu do skrzyżowania dróg powiatowych na odcinku od skrzyżowania z ul. Sportową.

Prosimy o zwrócenie uwagi na zmienione i nowe oznakowanie oraz jego przestrzeganie.

Jednocześnie wskazuje się, że pozostawione pojazdy w sąsiedztwie skrzyżowań mogą zostać usunięte na podstawie przepisów o ruchu drogowym – parkowanie 10 m od przejścia dla pieszych poza obszarem skrzyżowania.

AR fot. MJ

Pozyskaj środki na podjęcie działalności gospodarczej

Na przełomie lat 2021-2022 Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania „Źródło” planuje ogłosić nabory wniosków dla osób, które chciałyby rozpocząć prowadzenie własnej działalności gospodarczej.

Mieszkańcy gmin Buk, Dopiewo i Stęszew mogą ubiegać się o środki z PROW 2014-2020 na założenie firmy w wysokości 50 000 zł. W ramach pozyskanej dotacji można dokonać zakupu wyposażenia, sprzętu czy usług niezbędnych do rozpoczęcia działalności. Wnioski mogą składać osoby zamieszkujące na terenie gmin objętych działaniem LGD, które w okresie 3 miesięcy poprzedzających dzień złożenia wniosku o przyznanie pomocy nie wykonywały działalności gospodarczej oraz nie podlegają ubezpieczeniu społecznemu rolników z mocy ustawy i w pełnym zakresie.

Podstawowym warunkiem, który należy spełnić po przyznaniu pomocy to rozpocząć prowadzenie własnej działalności gospodarczej oraz zgłosić się do ubezpieczenia emerytalnego, ubezpieczeń rentowych i ubezpieczenia wypadkowego na podstawie przepisów o systemie ubezpieczeń społecznych z tytułu wykonywania tej działalności.

Aplikowanie o środki możliwe jest wyłącznie w miejscu i terminie wskazanym w ogłoszeniu o naborze wniosków, które zostanie zamieszczone na stronie LGD na 14 dni przed naborem. Wnioski właściwie złożone podlegają ocenie przez Radę LGD zgodnie z kryteriami wyboru operacji. Dofinansowanie mogą otrzymać

najlepiej ocenione projekty w ramach naboru, do przewidzianego limitu środków. Przed przystąpieniem do naboru pracownicy biura LGD „Źródło” będą prowadzili w każdej gminie bezpłatne szkolenia w zakresie przygotowania dokumentacji projektowej oraz spotkania doradcze w siedzibie stowarzyszenia.

Przewidujemy, że w najbliższym naborze na działania z zakresu założenia nowej firmy rozdamy ok. 400 000 zł, co pozwoli na dofinansowanie ok. 9 wniosków.

Po szczegóły zapraszamy na stronę www.lgdzrodlo.pl.

Stowarzyszenie LGD Źródło

Kronika policyjna

Komisariat Policji w Dopiewie odnotował w lipcu i sierpniu 56 zdarzeń drogowych – w lipcu 29, a w sierpniu 27.

Nietrzeźwi kierujący:

- 12.07.2021 – Trzcielina: 0,25 mg/l
- 29.08.2021 – Pałędzie: 1,48 mg/l
- 25.08.2021 – Dopiewo: 1,64 mg/l
- 29.08.2021 – Skórzewo: 0,40mg/l.

Kradzieże, włamania i uszkodzenia

- 15.07.2021 – Dopiewo: kradzież roweru
- 25.07.2021 – Zborowo: kradzież telefonu iPhone X
- 11.07.2021 – Dąbrówka: kradzież pojazdu Audi A8L
- 15.07.2021 – Dopiewo: uszkodzenie ogrodzenia
- 7.07.2021 – Dopiewo: kradzież za-

bawek

- 18.07.2021 – Dąbrówka: kradzież wkładów lusterek Skoda Superb
- 25.07.2021 – Dąbrówka: kradzież roweru
- 2.07.2021 – Skórzewo: kradzież 4 kół od pojazdu Mazda
- 6.07.2021 – Skórzewo: kradzież pojazdu Audi Q5
- 6.07.2021 – Skórzewo: kradzież pojazdu Audi Q7
- 5.07.2021 – Skórzewo: kradzież pojazdu Ford Fiesta
- 8.08.2021 – Pokrzywnica: kradzież emblematów pojazdu Jaguar

- 9.08.2021 – Skórzewo: kradzież pojazdu Audi A7
- 11.08.2021 – Skórzewo: kradzież wkładów lusterek BMW
- 16.08.2021 – Zakrzewo: włamanie do panelu myjni samochodowej
- 17.08.2021 – Skórzewo: uszkodzenie okien w domach w trakcie budowy
- 27.08.2021 – Dąbrowa: kradzież kontenera na śmieci
- 18.08.2021 – Konarzewo: kradzież elektronarzędzi
- 21.08.2021 – Konarzewo: kradzież telefonu komórkowego
- 26.08.2021 – Skórzewo: kradzież okularów
- 28.08.2021 – Dopiewo: kradzież elektronarzędzi.

*asp. szt. Przemysław Waliński,
Kierownik Ognia Prewencji
w Komisariacie Policji w Dopiewie*

Kronika Straży Gminnej

Ogółem podczas wakacji 2021 r. strażnicy gminni z Dopiewa zrealizowali 583 interwencje i kontrole – 301 w lipcu i 282 w sierpniu.

Najwięcej odnotowano kontroli porządkowych - 218 (w tym: aż 67 obowiązków złożenia deklaracji o wysokości opłat za gospodarstwo odpadami, poza tym: odbiór odpadów, nielegalne porzucanie śmieci, podłączenia posesji do kanalizacji, utrzymanie porządku na placach zabaw i obiektach użyteczności publicznej).

Po równo było kontroli ruchu drogowego – 142 (w tym: prawidłowości parkowania, zajęcia pasa drogowego,

weryfikacja zgłoszeń o porzuconych pojazdach) oraz kontroli bezpieczeństwa - 139 (działania związane z epidemią, obiektów komunalnych, miejsc spożywania alkoholu, grupowania osób młodocianych i nieletnich na terenach boisk szkolnych, placach zabaw i innych)

Najmniej liczne były interwencje związane ze zwierzętami – 84.

Podczas dwóch wakacyjnych miesięcy pouczono 70 osób, wylegitymowano 47, a mandaty karne nałożono na 20.

Wybrane interwencje

- Konarzewo, Dopiewiec – niedopełnienie obowiązku nadzoru nad psem.

Sprawcę ukarano mandatem.

- Dopiewo, Pałędzie – zanieczyszczenie drogi. Sprawcę ukarano mandatem.
- Dopiewo, Skórzewo – spalanie substancji niedozwolonych w ognisku. Sprawcę ukarano mandatem.
- Dopiewo – prace w pasie drogi bez zezwolenia. Sprawcę ukarano mandatem.
- Dopiewo – parkowanie pojazdu wbrew ograniczeniom. Sprawcę ukarano mandatem.

Większość miejscowości - niedopełnienie obowiązku złożenia deklaracji o wysokości opłat za gospodarowanie odpadami.

*Adam Półtoraczyk, Komendant
Straży Gminnej w Dopiewie*

Strażnicy gminni uratowali zawałowca

Strażnicy gminni z Dopiewa - Radosław Zajac i Tomasz Strugacz uratowali obywatela Ukrainy, który zesnął w trakcie pracy. Spadł ze śmieciarki na drogę w Skórzewie. Miał zawał. Bez sprawnie przeprowadzonej przez nich reanimacji upadku by nie przeżył. Warto znać zasady udzielania pierwszej pomocy. Strażnicy gminni z Dopiewa je znają, a Ty?

- Jechaliśmy ulicą Kolejową. Normalny poranny patrol. Była 8:27 – relacjonuje Radosław Zajac, strażnik gminny z Dopiewa. - Kolega zauważył, że ktoś leży na drodze, na skrzyżowaniu ul. Kolejowej ze Spółdzielczą. Włączyliśmy „koguty”, dodaliśmy gazu, by szybciej dotrzeć na miejsce.

- Obok leżącego na brzuchu mężczyzny stała kobieta, która rozmawiała przez telefon. Dzwoniła na pogotowie, wzywała pomoc – mówi Tomasz Strugacz, drugi ze strażników. - Jej samochód stał niedaleko, ale nie była ona sprawcą wypadku. Obok stała też śmieciarka, z kolegami poszkodowanego. Ustaliśmy, że mężczyzna nie był ofiarą potrącenia. Był pracownikiem firmy porządkowej. Spadł z wozu zbierającego odpady komunalne w Skórzewie. Nie wyczuwałem pulsu, obróciliśmy go na plecy i przystąpiliśmy do reanimacji - dodaje.

Strażnicy z Dopiewa na zmianę uciskali rytmicznie klatkę piersiową 60-latką w okolicy mostka, utrzymując tempo 30 ucisków na minutę. Puls wracał i zanikał. Walczyli o utrzymanie go przy życiu do czasu przyjazdu pogotowia. Zmieniali się. Pod koniec do akcji włączył się kierowca innego pojazdu - lekarz, który dołączył do strażników. Gdy na miejscu pojawili się ratownicy medyczni, w ruch poszedł defibrylator. Funkcje życiowe wróciły. Mężczyznę, który otarł się o śmierć, pogotowie zawiozło do szpitala. Gdyby nie refleksy i odpowiednia reakcja Tomasza i Radosława, mężczyzna by nie przeżył.

Rok temu wszyscy strażnicy Straży Gminnej w Dopiewie ukończyli kurs „odświeżający” wiedzę praktyczną z udzielania pierwszej pomocy. Takie kursy powinniśmy odbywać wszyscy, żeby wiedzieć jak się zachować. Nie wiedzieli jak pomóc koledze obecni na miejscu pozostali pracownicy firmy porządkowej.

- Dbamy o to, by nasi strażnicy podnosili swoje kwalifikacje, posiadali wiedzę i umiejętności użyteczne podczas pełnienia służby – mówi Adam Półtora-

czyk, komendant Straży Gminnej w Dopiewie. – Wiedzę z zakresu pierwszej pomocy powinniśmy posiadać wszyscy, by w razie konieczności zareagować, uratować komuś życie. Nie zawsze możemy liczyć na to, że na miejscu w porę zjawi się Straż Gminna.

- Takie sytuacje, jak ta pokazują, że Straż Gminna jest potrzebna mieszkańcom. Strażnicy gminni nie tylko dbają o porządek publiczny, patrolują teren gminy, ustalają sprawców wykroczeń,

przeprowadzają kontrole i interweniują. Ich obecność we właściwym miejscu i o właściwym czasie może uratować ludzkie życie. Jesteśmy dumni z postawy naszych strażników – mówi Paweł Przepióra, wójt Gminy Dopiewo.

Straż Gminna w Dopiewie istnieje od 13 lat. Tomasz Strugacz i Radosław Zajac pracują w niej od początku.

*Adam Mendrala
Fot. Michał Juskowiak
i Archiwum SG Dopiewo*

Strażnicy do zadań specjalnych

Straż Gminna przydaje nam się w różnych sytuacjach. O pomoc poprosili ją ostatnio druhowie OSP, którzy zabezpieczyli lądowanie śmigłowca Lotniczego Pogotowia Ratunkowego w Dopiewcu, w związku z udarem mieszkanki ul. Leśnej. Śmigłowiec stanął na szczyrim polu, obok nieistniejącej drogi, którą błędnie

wskazała pilotowi mapa google. Tak czasem bywa. Strażnicy gminni Paweł Szmania i Radosław Zajac, sprawdzający w tym czasie zgłoszenia na terenie gminy, otrzymali zgłoszenie od strażaków, którzy poprosili ich o pomoc w transporcie chorej. Podjechali na miejsce.

- Nasz samochód bardziej nadawał się do transportu chorej niż wysoki wóz strażacki - mówi Paweł Szmania, strażnik gminny. - Eskortowana mieszkanka Dopiewca miała udar, dlatego przyleciał helikopter z ratownikami. Trzeba było zachować dużą ostrożność podczas eskorty. Lepszego sposobu na przetransportowanie jej nie było. Między śmigłowcem a domem pacjentki był prawie kilometr, więc niebezpiecznie byłoby maszerować pieszo z noszami - dodaje.

Dzięki szybkiej reakcji naszych strażników, dobrej współpracy ze strażakami i pogotowiem lotniczym, a także sprawnie przeprowadzonej akcji, chora kobieta miała szansę wyjść z opresji i w porę uzyskać pomoc medyczną. Została przetransportowana do szpitala.

AM, fot. Archiwum SG Dopiewo

Trzeba deklarować

Straż Gminna prowadzi wśród mieszkańców Gminy Dopiewo kontrolę deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi. Dotyczy ona zgodności liczby osób zgłoszonych

w deklaracji ze stanem osób rzeczywiście zamieszkujących w danej nieruchomości.

Przypominamy, że w przypadku zmiany danych, będących podstawą ustalenia wysokości należnej opłaty

za gospodarowanie odpadami komunalnymi, właściciel nieruchomości jest obowiązany złożyć nową deklarację do dziesiątego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym nastąpiła zmiana. Opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi w zmienionej wysokości uiszcza się za miesiąc, w którym nastąpiła zmiana.

Właściciel, użytkownik bądź administrator nieruchomości, który nie dopełnia obowiązku złożenia wspomnianej deklaracji podlega karze grzywny.

Deklarację o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami należy składać Zarządowi Związku Międzygminnego Centrum Zagospodarowania Odpadów „Selekt” lub za pośrednictwem Wójta Gminy Dopiewo, na adres Urząd Gminy Dopiewo, ul. Leśna 1c, 62-070 Dopiewo.

MJ, graf. Arch. ZM ZCO „Selekt”

Kronika Ochotniczej Straży Pożarnej

OSP Dopiewo

- 7.07.2021 – Dopiewo, ul. Łąkowa. Usunięcie gniazda os z placu zabaw.
- 7.07.2021 – Więckowice, ul. Leśna. Usunięcie gniazda os.
- 8.07.2021 – Dopiewiec, ul. Space-rowa. Zwisająca gałąź nad drogą.
- 9.07.2021- Konarzewo, ul. Poznańska. Plama oleju na odcinku kilometra.
- 9.07.2021 – Trzcielina, ul. Borsuka. usunięcie gniazda os.
- 10.07.2021 - Autostrada A2 150-151 km, kierunek Warszawa. Kolidacja dwóch aut osobowych - jedno z aut uderzyło w barierę energochłonną.
- 12.07.2021 – Dopiewo, ul. Łąkowa. Usunięcie gniazda os.
- 16.07.2021 – Dopiewiec, ul. Słonecznikowa. Usunięcie gniazda os.
- 25.07.2021- Autostrada A2 147 km, kierunek Świecko. Pożar samochodu osobowego - brak osób poszkodowanych.
- 23.07.2021 – Skórzewo, ul. Poznańska. Usunięcie gniazda os.
- 24.07.2021 – Dopiewo, ul. Bukowska i ul. Młyńska. Usunięcie gniazda os.
- 25.07.2021 – Dopiewo, ul. Polna - boisko Orlik. Usunięcie gniazda os.
- 26.07.2021 – Niepruszewo, ul. Modrzewiowa. Monitoring przeciwpożarowy.
- 29.07.2021 – Dopiewo, ul. Poznańska. Wyciek paliwa z pojazdu.
- 29.07.2021 – Tomice, ul. Żarnowiecka. Pożar ok. 10 ha ścierniska i zboża na pniu oraz przyczep ze słomą.
- 31.07.2021 – Konarzewo, ul. Szkolna. Szerszenie w budynku mieszkalnym, usunięcie gniazda.
- 31.07.2021- Konarzewo, ul. Tęczowa. Osy przy wejściu do budynku, usunięcie gniazda.
- 1.08.2021 – Konarzewo, ul. Dopiewska. Rozpoznanie zagrożenia - wi-

- doczne zadymienie w pobliżu pola i budynków mieszkalnych (ognisko przy polu)
- 4.08.2021 – Dopiewo, ul. Ogrodowa. Zabezpieczenie lądowania LPR.
  - 5.08.2021 – Konarzewo, ul. Stęszewska. Pomoc policji w otwarciu mieszkania.
  - 6.08.2021- S5 - węzeł Poznań Zachód. Pożar samochodu osobowego.
  - 9.08.2021- Więckowice, ul. Krótka. Osy w pomieszczeniu gospodarczym.
  - 9.08.2021 – Konarzewo, ul. Rubinowa. Osy na poddaszu budynku mieszkalnego.
  - 11.08.2021 - Więckowice - DW 307. Kolidacja 3 samochodów - brak poszkodowanych.
  - 12.08.2021 – Lisówki, ul. Jeziorna (plaża). Szerszenie w pniu drzewa na plaży.
  - 14.08.2021 – Dopiewo, ul. Lipowa. Usunięcie gniazda os.
  - 14.08.2021 – Zborowo, ul. - Pożar motocykla.
  - 16.08.2021 – Drwęsa, ul. Jaworowa. Pożar pozostałości roślinnych na polu.
  - 16.08.2021 – Przeźmierowo, ul. Wysogotowska. Pożar hali warsztatowej.
  - 16.08.2021 – Dopiewo, ul. Polna. Usunięcie gniazda os.
  - 16.08.2021 – Batorowo, ul. S. Batoro. Pożar trawy.
  - 18.08.2021 – Dopiewiec, ul. Nasturcja. Usunięcie gniazda os.
  - 20.08.2021 – Więckowice, ul. Jeziorna. Usunięcie gniazda os.
  - 20.08.2021 - Droga polna: Dopiewiec - Pałędzie - pożar balotu słomy na polu.
  - 20.08.2021 - Trasa S5, pomiędzy węzeł Konarzewo a Poznań Zachód - wypadek drogowy, 1 osoba poszkodowana zabrana do szpitala.
  - 20.08.2021 - Trasa S11 wysokość MOP Dąbrówka kierunek Katowice - dachowanie samochodu osobowego, brak osób poszkodowanych.

- 22.08.2021- Dopiewo, ul. Bukowska. Usunięcie gniazda os z placu zabaw.
- 21.08.2021 – Droga: Fiałkowo – Zborowo. Zwisająca gałąź nad drogą.
- 22.08.2021 – Dopiewo, ul. Bukowska. Usunięcie gniazda os z placu zabaw.
- 24.08.2021 – Dopiewo, ul. Wysoka. Usunięcie gniazda os.
- 24.08.2021 – Trzcielina, ul. Powstańców Wielkopolskich. Pożar balotu słomy.
- 26.08.2021 - Dopiewo ul. Polna i Drwęsa ul. Dębowa. Usunięcie gniazd os.
- 29.08.2021 – Trzcielina, ul. Kopy. Usunięcie gniazda os.

OSP Pałędzie

- 1.07.2021 – Dąbrówka, ul. Parkowa. Usunięcie gniazda os z hali produkcyjnej.
- 4.07.2021 – Dąbrówka, ul. Cedro-wa. Usunięcie gniazda os z budynku mieszkalnego.
- 10.07.2021 - Autostrada A2 149 km. Kolidacja dwóch samochodów osobowych.
- 11.07.2021 - Autostrada A2 155 km. Pożar samochodu osobowego.
- 12.07.2021 – Dąbrowa, ul. Poprzeczna. Usunięcie gniazda os z budynku mieszkalnego.
- 16.07.2021- Dąbrowa, ul. Poprzeczna. Usunięcie gniazda os.
- 22.07.2021- Skórzewo, ul. Motylka. Usunięcie gniazda os z budynku mieszkalnego.
- 26.07.2021 – Dąbrówka, ul. Różany Zakątek. Usunięcie gniazda os.
- 26.07.2021 – Skórzewo, ul. Działkowa. Usunięcie gniazda os.
- 29.07.2021 – Skórzewo, ul. Przylesie. Usunięcie gniazda os.
- 30.07.2021 – Skórzewo, ul. Wiśnio-wa. Usunięcie trzech gniazd os.
- 4.08.2021- Dopiewo, ul. Ogrodowa. Zabezpieczenie lądowania Lotniczego Pogotowia Ratunkowego.

- 4.08.2021- Skórzewo, ul. Radosna. Usunięcie gniazda os z budynku mieszkalnego.
- 8.08.2021- Trasa S11 - 22 km Kollisiona motocyklisty.
- 11.08.2021 – Dopiewiec, ul. Środkowa Usunięcie gniazda os.
- 11.08.2021 – Skórzewo, ul. Motylka. Usunięcie gniazda szerszeni z budynku mieszkalnego.
- 13.08.2021 – Usunięcie, gniazda os. Dopiewiec ul. Wodna
- 14.08.2021 – Pałędzie, ul. Wrzosowa. Usunięcie gniazda os z budynku mieszkalnego.
- 16.08.2021 – Dąbrówka, ul. Różany Zakątek. Wyciek oleju napędowego z samochodu ciężarowego.
- 16.08.2021 – Zakrzewo, ul. Długa. Pożar transformatora oraz traw.
- 16.08.2021 – Podłoziny. Usunięcie gniazda os.
- 20.08.2021 - S5 Chomęcice. Wypadek samochodu osobowego z samochodem dostawczym. Jedna osoba poszkodowana.
- 20.08.2021 – Dopiewiec – Konarzewo. Pożar balotu słomy na polu.
- 20.08.2021 – Dąbrowa, ul. Topolowa. Usunięcie gniazda os z budynku mieszkalnego.
- 21.08.2021 – Konarzewo. Usunięcie gniazda os.
- 22.08.2021 – Dopiewiec, ul. Młyńska. Usunięcie gniazda os z budynku mieszkalnego.
- 23.08.2021- Gołuski, Osiedle Leśne. Pożar budynku mieszkalno-gospodarczego.
- 23.08.2021 – Dąbrówka, ul. Parkowa. Rozpoznanie miejscowego zagrożenia.
- 24.08.2021- Dopiewiec, ul. Źródło. Konar nad chodnikiem oparty o płot.
- 26.08.2021- Konarzewo, ul. Młyńska. Usunięcie gniazda os z budynku gospodarczego.
- 27.08.2021 – Skórzewo, ul. Koleżeńska. Usunięcie gniazda os.
- 27.08.2021 – Skórzewo, ul. Poznańska. Usunięcie gniazda os.

- 30.08.2021 - SP Dąbrówka, ul. Parkowa. Usunięcie gniazda os.
- 30.08.2021 – Skórzewo, ul. Jesienna. Usunięcie gniazda os z budynku mieszkalnego.

OSP Zakrzewo

- 3.07.2021- Skórzewo, ul. Poznańska. Poważone drzewo.
- 5.07.2021- Skórzewo, ul. Cmentarna. Pożar śmietnika.
- 5.07.2021- Zakrzewo – Dąbrówka. Transport pacjenta na szczepienie przeciw Covid-19.

- 18.07.2021 – Zakrzewo, ul. Długa. Usunięcie gniazda os.
- 19.08.2021- Skórzewo, ul. Skórzewska. Plama oleju.
- 24.07.2021 – Zakrzewo, trasa 307. Plama oleju.
- 28.07.2021 - Zakrzewo – Dąbrówka.

Transport pacjenta na szczepienie przeciw Covid-1.

- 29.07.2021 – Dąbrowa, ul. Wiejska. Wypadek - potrącenie rowerzysty. Osoba zabrana do szpitala.
- 2.08.2021- Skórzewo, ul. Trzmiela. Usunięcie gniazda os.
- 3.08.2021- Zakrzewo, ul. Przylesie. Usunięcie gniazda os.
- 4.08.2021- Wysogotowo, ul. Sielska. Usunięcie gniazda os.
- 7.08.2021- Sierosław, ul. Granitowa. Zabezpieczenie miejsce ładowania LPR, pomoc ZRM.
- 7.08.2021- Zakrzewo, ul. Leśna. Usunięcie gniazda os.
- 10.08.2021 – Więckowice - DW 307. Wypadek 3 samochodów osobowych. Jedna osoba poszkodowana.
- 12.08.2021 - Trasa S-11. Pożar samochodu - alarm fałszywy.
- 14.08.2021 – Dąbrowa, ul. Krańcowa. Otwarcie mieszkania.
- 15.08.2021 – Zakrzewo - DW 307. Wypadek dwóch samochodów osobowych. Jedna osoba poszkodowana.
- 16.08.2021- Trasa S-11 - Mop Skórzewo. Wyciek paliwa z samochodu ciężarowego.
- 16.08.2021 - Skórzewo ul. Sportowa. Pożar krzewów.
- 16.08.2021 – Zakrzewo, ul. Długa. Pożar trawy.
- 16.08.2021 – Przeźmierowo, ul. Wysogotowska. Pożar hali warsztatowej.
- 20.08.2021 – Zakrzewo, ul. Gajowa. Zasląbnienie rowerzysty. Udzielenie kwalifikowanej pierwszej pomocy. Osoba zabrana do szpitala.
- 21.08.2021 – Zakrzewo, ul. Przemysłowa. Monitoring przeciwpożarowy.
- 23.08.2021 – Gołuski, os. Leśne. Pożar budynku gospodarczego.
- 23.08.2021 - Dąbrówka - droga serwisowa. Poważone drzewo.
- 27.08.2021 – Lusowo, ul. Poznańska. Usunięcie gniazda os.
- 28.08.2021 – Skórzewo, ul. Ks. Kozierowski. Dachowanie samochodu osobowego. Jedna osoba poszkodowana zabrana do szpitala.
- 30.08.2021- Skórzewo, ul. Koleżeńska. Usunięcie gniazda os.

*Beata Spychała,
fot. Archiwum jednostek
Ochotniczej Straży Pożarnej*

Walne zebrania sprawozdawczo-wyborcze OSP

Następnie przystąpiono do najważniejszego punktu zebrania – wyborów nowych Zarządów w OSP Pałędzie, OSP Zakrzewo i OSP Dopiewo, Komisji Rewizyjnej oraz Delegatów na Zjazd Gminny i przedstawicieli do Zarządu Oddziału Gminnego ZOSP RP w Dopiewie.

Na koniec głos zabrali zaproszeni goście. Każdy z nich gratulował członkom wielkiego zaangażowania w działalność organizacji. Gratulując nowo wybranym Zarządom OSP, wszyscy życzyli bardzo dobrej współpracy z władzami samorządowymi, instytucjami oraz Jednostką Ratowniczo-Gaśniczą nr 4 w Poznaniu.

Na tym zakończono walne zebrania sprawozdawczo-wyborcze w Ochotniczych Strażach Pożarnych z terenu Gminy Dopiewo.

Warto podkreślić że strażacy z Gminy Dopiewo wyjechali w 2020 roku 387 razy do akcji ratowniczo-gaśniczych na terenie Gminy Dopiewo, w tym 48 razy poza teren Gminy Dopiewo.

Paweł Jurga, Prezes Zarządu Oddziału Gminnego Związku OSP RP w Dopiewie

W końcu sierpnia i pierwszej połowie września 2021 r. w Ochotniczych Strażach Pożarnych z terenu Gminy Dopiewo odbyły się walne zebrania sprawozdawczo-wyborcze (26 sierpnia - OSP w Pałędziu i OSP w Zakrzewie; 11 września - OSP w Dopiewie). Druhowie zebrał się, by podsumować działalność jednostek za 2020 r. i dokonać wyboru na pięcioletnią kadencję nowych władz statutowych – Zarządu i Komisji Rewizyjnej.

Ze względów epidemicznych termin na organizację tegorocznych zebrań został wydłużony do końca września 2021 r. W zebraniach wzięli udział członkowie OSP oraz zaproszeni goście: Wójt Gminy Dopiewo Paweł Przepióra, Sekretarz Gminy Dopiewo Małgorzata Wzgarda, Dowódca JRG4 bryg. Jarosław Kuśmirek, Prezes Zarządu Oddziału Gminnego Związku OSP RP w Dopiewie Paweł Jurga, Komendant Gminny OSP Tadeusz Łuczyk, Radni Gminy Dopiewo, Sołtysi i Rady Sołeckie.

Zebranie każdorazowo rozpoczynał Prezes jednostki dziękując wszystkim za przybycie i całoroczną pracę na rzecz stowarzyszenia. Następnie uczczono minutą ciszy zmarłego Wójta Gminy Dopiewo Adriana Napieralę i drułów, którzy odeszli na wieczną wartę.

Na zebraniach omówiono sytuację jednostek, jej osiągnięcia i problemy za okres sprawozdawczy. Prezesi podziękowali również za wszelkie wsparcie finansowe ze strony Urzędu Gminy w Dopiewie oraz poszczególnych Sołectw z terenu Gminy Dopiewo, a także innym darczyńcom za wspieranie finansowe i rzeczowe jednostek.

Po odczytaniu sprawozdań finansowych i komisji rewizyjnej, jednogłośnie udzielono absolutorium na kolejny rok działania Zarządom OSP Pałędzie, OSP Zakrzewo i OSP Dopiewo.

Liczba działania ratowniczo-gaśniczych i innych aktywności OSP w 2020 r.

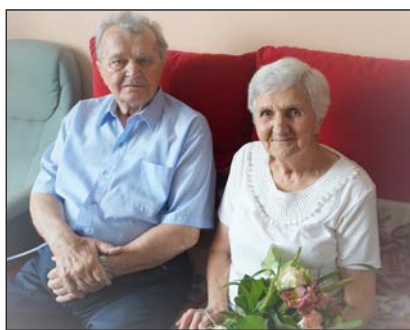
Wyszczególnienie	OSP Dopiewo	OSP Zakrzewo	OSP Pałędzie
Požary	33	43	32
Wypadki	15	26	19
Pozostałe (w tym: usuwanie owadów, skutków nawałnic, neutralizowanie plam oleju, pomoc policji i pogotowiu)	70	64	85
Łączna liczba wyjazdów	118	133	136
w tym poza Gminę Dopiewo	12	29	7

Jednostki OSP z terenu Gminy Dopiewo mają w swoich szeregach 85 drułów, którzy mogą brać udział w akcjach ratowniczo-gaśniczych.

Liczba członków jednostek OSP - dane na koniec 2020 r.

	OSP Dopiewo	OSP Zakrzewo	OSP Pałędzie
Liczba członków w gotowości bojowej	33	25	27

Diamentowi Jubilaci

Czesławie i Kazimierzowi Białas z Dopiewa, z okazji „Diamentowych Godów”, wizytę złożyli przedstawiciele samorządu Gminy Dopiewo. Od Wójta i mieszkańców Gminy Dopiewo otrzymali gratulacje z okazji 60 wspólnych lat. Na ręce Jubilatki został złożony dy-

plom uznania i bukiet kwiatów. Kosz upominkowy odebrał Pan Kazimierz. Życzylimy Jubilatkom kolejnych lat w zdrowiu, spełnienia marzeń i jak największej powodów do radości.

Państwo Białasowie poznali się jako nastolatki. To była miłość od pierwszego wejrzenia. Czesława w wieku 17 lat przyjechała do pracy w PGR-ach w Zborowie z województwa świętokrzyskiego. Tam poznała o rok starszego Kazimierza. Pobrali się w Dopiewie 29 lipca 1961 r. mieli wtedy 23 i 24 lata. Wychowali 2 dzieci, mają 5 wnuków i 5 prawnuków.

- Moje dzieci chodziły ze mną do pracy. Spędzały czas w magazynie zbożowym, bawiąc się i pomagając innym pracownikom. Takie to były czasy. Teraz

zostałabym posądzona o wykorzystanie dzieci lub zaniedbania rodzicielskie. A one od dziecka uczyły się organizacji i przedsiębiorczości. Do dzisiaj wspominają dzieciństwo jako najszczęśliwszy okres w życiu – podsumowuje Pani Czesława, która 17 lat przepracowała potem w Gminnej Spółdzielni. Pan Kazimierz początkowo pracował jako traktorzysta w PGR-ze. Po służbie wojskowej, aż do emerytury pracował na stanowisku kierowcy w Wojewódzkiej Kolumnie Transportu Sanitarnego w Poznaniu.

Pełna energii Pani Czesława prowadzi ogród, w którym uprawia warzywa i owoce. Ogród podlewają deszczówką i zasilają materiałem z przydomowego kompostownika. Pan Kazimierz śmieje się, że prowadzą uprawy ekologiczne.

Tekst i fot. Beata Spychała

Wysyłają promyki od 20 lat

Uroczystą galą Stowarzyszenie na Rzecz Osób Niepełnosprawnych „Promyk” podsumowało 10 września 2021 r. w Centrum Rehabilitacyjno – Kulturalnym w Konarzewie dwie dekady istnienia. Hasło przewodnie jubileuszu brzmiało: „Zegar tyka na następne 20 lat Promyka”. Podopieczni Warsztatów Terapii Zajęciowej w Konarzewie i Otuszu, prowadzonych przez Stowarzyszenie, podziękowali jego prezesowi Bogdanowi Maćkowiakowi za długoletnie kierowanie „Promykiem”. Były życzenia, prezenty od gości i przyjaciół.

Goście otrzymali albumy ze zdjęciami z wydarzeń i spotkań integracyjnych odbywających się w Stowarzyszeniu w okresie 20 letniej działalności a także mydełka i obrazy przedstawiające postacie aniołów, namalowane przez uczestników Warsztatów.

W części artystycznej wystąpił zespół „terapeutyczny” Sunanda Trade, który

dał koncert muzyki cygańskiej i folkowej. W finale można było usłyszeć solistów Teatru Wielkiego w Poznaniu.

Gali towarzyszyła wystawa fotografii „20 lat razem” pokazująca dorobek Stowarzyszenia, jego działalność w zakresie terapii, rehabilitacji, projektów i realizowanych programów, turnusów rehabilitacyjnych, a także zajęć cyklicznych dla podopiecznych.

Razem z członkami Stowarzyszenia „Promyk” świętowali jego przyjaciele. Na Sali obecni byli: Katarzyna Kretkowska - posłanka na sejm RP, Paweł Przepióra - Wójt Gminy Dopiewo, Paweł Adam - Burmistrz Miasta i Gminy Buk, Włodzimierz Pinczak - Burmistrz Miasta i Gminy Stęszew, Jan Broda - Wójt Gminy Komorniki, Leszek Nowaczyk - Przewodniczący Rady Gminy Dopiewa, Elżbieta Nowicka - Dyrektor Gminnej Biblioteki Publicznej w Dopiewie i Centrum Kultury, Marcin Napierała - Dyrektor GOSiR

w Dopiewie, Sławomir Skrzypczak - Prezes ZUK i Radny Powiatu Poznańskiego, Mirosław Wieloch - Wiceprzewodniczący Rady Powiatu, Antoni Kalisz - Członek Zarządu Powiatu Poznańskiego, Paweł Ratajczak - Radny Powiatu Poznańskiego, Paweł Jazy - zastępca Wójta Gminy Dopiewo, przedstawiciele PCPR-u, Andrzej Jezierski - prezes PUK w Komornikach,

Wojciech Jankowiak - Wicemarszałek Województwa Wielkopolskiego, a także Anna Skupień - Dyrektor PFRON, Elżbieta Bijaczewska, była i wieloletnia Dyrektor PCPR w Poznaniu, Olga Karłowska - sekretarz Gminy Komorniki, Małgorzata

Pińczak - Skarbnik Gminy Komorniki - Ksiądz Proboszcz - Adam Szczaniecki, Piotr Wiśniewski - Wiceprzewodniczący Rady Gminy Komorniki, sołtysi z Gmin: Dopiewo, Komorniki i Buk, kierownicy OPS-u i WTZ-ów, Z-ca dyrektora

PCPR - Tomasz Woźnica, kierownictwo PCPR-u w Poznaniu.

KJ, AM

Fot. Arch. Stowarzyszenia „Promyk”

Sztandar sołtysów

Piątą rocznicę nadania i poświęcenia Sztandaru Sołtysów Gminy Dopiewo uczcili 15 sierpnia 2021 r. sołtysi i przedstawiciele władz samorządowych Gminy Dopiewo, w tym: Wicemarszałek Województwa Wielkopolskiego - Wojciech Jankowiak, Wicestarosta Poznański - Tomasz Łubiński, Wójt - Paweł Przepióra i Przewodniczący Rady Gminy - Leszek Nowaczyk. Obok sołtysów, nie zabrakło mieszkańców, którzy wzięli udział w uroczystej mszy św., odprawionej w Kościele pw. św. Marcina i św. Piotra w Okowach w Konarzewie.

Co roku inne sołectwo jest gospodarzem obchodów. Dotychczas rolę tę pełniły: Dąbrówka, Dopiewo, Skórzewo i Dopiewiec. 15 sierpnia przypada święto kościelne Wniebowzięcia Najświętszej Marii Panny, inaczej Matki Boskiej Zielnej, którą sołtysi Gminy Dopiewo wybrali na swoją patronkę.

Wizerunek Matki Boskiej Zielnej, wraz z hasłem Bóg – Honor – Ojczyzna, zdobi sztandar sołtysów Gminy Dopiewo. Na jego drugiej stronie znajduje się herb Gminy Dopiewo otoczony nazwami jej jedenastu sołectw: Dąbrowy, Dąbrówki, Dopiewa, Dopiewca, Golesek, Konarzewa,

Pałędzia, Skórzewa, Trzcielina, Zakrzewa i Więckowic.

W poczcie sztandarowym wartę pełnili: sołtys Zakrzewa - Marian Albin Cze-

kalski, sołtys Dąbrowy - Krzysztof Dorna i sołtys Dopiewa - Tadeusz Bartkowiak. Sołecki poczet sztandarowy towarzyszy od 2016 r. najważniejszym wydarzeniom w gminie, powiecie i regionie, na które zapraszana jest sołecka delegacja.

O muzyczną oprawę mszy zadbała Orkiestra Dęta Gminy Dopiewo.

Sołtys to najważniejszy człowiek na najniższym szczeblu samorządu, dbający o sprawy mieszkańców, swojego sołectwa. Sołectwo to jednostka pomocnicza gminy występująca na obszarach wiejskich. Zakres działania sołectwa i jego organów określa rada gminy w statucie sołectwa. Na terenie gminy Dopiewo mamy 11 sołectw i 20 miejscowości.

Tekst i fot. Michał Juskowiak

Wspomnienie Piotra Sapały

Zmarł Piotr Sapała – samorządowiec, społecznik, rolnik. Miał 75 lat. Był wiceprzewodniczącym Rady Gminy Dopiewo II kadencji (w latach 1994 – 1998), wieloletnim członkiem Rady Sołeckiej Dopiewa, członkiem Kółek Rolniczych w Dopiewie i Rady Nadzorczej Gminnej Spółdzielni „Samopomoc Chłopska”, członkiem Spółki Wodnej i druhem Ochotniczej Straży Pożarnej w Dopiewie.

- Piotr był dobrym człowiekiem. Rolnikiem z krwi i kości. Dbał o ro-

dzinę. Był moim przyjacielem. Zналиśmy się od małego, mieliśmy podobne zainteresowania. Obydwaj urodziliśmy się w Dopiewie. Byliśmy w podobnym wieku, on miał 75 lat, ja mam 78. Przyjaźniliśmy się przez ponad 50 lat i często wymienialiśmy się doświadczeniami. Obydwaj powadżyliśmy gospodarstwa rolne. Pomagaliśmy sobie nawzajem. Jeździliśmy razem do mleczarni, bo hodowaliśmy krowy. Jeździliśmy na pokazy rolnicze – wspomina Mieczysław Kaszub z Dopiewa.

- Był to człowiek uczciwy i prawy. Ciężką pracą osiągnął sukces. Małe gospodarstwo, które przejął od ojca, rozwinął w coś dużego. To budziło szacunek wśród rolników i mieszkańców, a jemu dodawało skrzydeł i energii do działania – mówi Leszek Nowaczyk, Przewodniczący Rady Gminy Dopiewo.

- Tyle, ile zrobił Piotr Sapała jako rolnik, to chyba nikt w gminie nie zrobił. Był dobrym rolnikiem, kochał ziemię. Gospodarował na 100 hektarach, hodował

bydło mleczne. Żył sprawami Gminy Dopiewo i sołectwa. Był radnym gminnym, chyba nawet wiceprzewodniczącym. Współpracowaliśmy ze sobą w Radzie Sołeckiej. Był konkretnym uczestnikiem zebrań wiejskich, drążył temat, pytał, interesował się planami. Włączał się chętnie w inicjatywy społeczne. Pomagał m.in. w budowie strażnicy, kościoła w Dopiewie, kaplicy na cmentarzu – wylicza Tadeusz Bartkowiak, sołtys Dopiewa i radny Rady Gminy Dopiewo.

Towarzyszący śp. Piotrowi Sapale w ostatniej drodze 20 sierpnia 2021 r. na cmentarzu w Dopiewie mogli dowiedzieć się, że był przykładem człowieka ukształtowanego przez pracę, mężczyzną z zasadami, eleganckim, kulturalnym i uśmiechniętym, dbającym o bezpieczeństwo rodziny. Ale również o tym, że lubił słuchać muzyki Queen i często podśpiewywał sobie utwory tego zespołu, a do porannej kawy lub śniadania zwykł zasiadać z lokalną gazetą samorządową, z „Czasem Dopiewa”.

AM, fot. Archiwum rodzinne

Rudy, rudy rydz

Zatrucie w Więckowicach w 1844 r.

Zbliża się sezon grzybobrania. W związku z tym przedstawię Państwu opis zatrucia grzybami, jaki miał miejsce w Więckowicach we wrześniu 1844 r. Zapis pochodzi z „Gazety Wielkiego Xięstwa Poznańskiego, nr 260 z 5 listopada 1844 r.

„Niedawno Powszechna Gazeta Niemiecka doniosła, iż blisko Poznania, nie wymieniając jednak miejsca, pięć osób padło ofiarą trujących grzybów. Wiadomość ta nie z wiatru jak często bywa, lecz z rzeczywistości zdjęta była. Przypadek ten zdarzył się we wsi Więckowicach, dwie mile od Poznania, a rzecz tak się ma: Marcin Rybczyński, były ekonom, dla wieku podeszłego [ur. ok. 1785] i osłabionego wzroku zamieszkał od św. Jana r.b. w Więckowicach. Dnia 17 września po południu poszedł do tak

zwanego „kopca” po za wsią na grzyby. Te żona jego częścią usmażyła, częścią kwaśno ugotowała w przekonaniu, że wszystkie grzyby były zdrowe, bo tak ją zapewnił mąż, który sam je obrał i pokrajał. Rybczyński spożywał je upieczone, żona zaś z trójgiem dzieci kwaśno. Nazajutrz przy śniadaniu żona najprzód uczuła mdłości, nie długo potem i mąż podobnie cierpieć zaczął. Oboje dostali wymiotów i rozwolnienia żołądka, co trwało cały dzień i noc całą. Dzieci zaczęły chorować dopiero 19. tego miesiąca. Z tych Władysław synek 5cio-letni tegoż dnia życie zakończył. Stefania siedmioletnia [ur. 5 sierpnia 1837] i Teodor dwuletni pomarli dnia 20. między godzina 5 i 7 ranną. Tegoż dnia przed wieczorem umarł i ojciec wśród największych boleści. Żona zaś jego Katarzyna z Sawińskich [po pierwszym mężu Skowrońska, jej ślub z Marcinem Rybczyńskim, wdowcem miał miejsce w Niepruszewie 5 lutego 1837 r.], dożyła późnego wieczora 22 września. Prawie za rzecz pewną uważać można, że cała rodzina najadła się grzybów, które wiele podobieństwa do rydzów mają, lecz są jadowite. Ojciec z trójgiem dzieci pochowani zostali na cmentarzu w Niepruszewie dnia 23 września, matka zaś 24 września. Że nikt z tej rodziny przy życiu nie został, pochodzi to najprędzej stąd, iż o otruciu nie myśleli i dla tego pomocy nie szuka-

Mleczaj wełnianka – grzyb niejadalny, potencjalny sprawca tragedii w Więckowicach

li. Dopiero śmierć pierwszego dziecka kazała im szukać ratunku, lecz już była za późno. O gdyby ktokolwiek dał by znać wcześniej szanownym rzeczonym wsi dziedzicom, odznaczających się tak zaszczytnie prawdziwą miłością ludzkości, lub ogłędnemu i czynnemu Xiędzu Proboszczowi w Niepruszewie, który i tak zna i bez kąsających, na niby to powadze dziennikarskiej opartych, przypomnień – ściśle wykonywa święte względem Boga i bliźniego powinności, z jakąż chrześcijańską gorliwością czcigodne te osoby byłyby pospieszyły do nieszczęśliwych z środkami pomocy, z jakąż braterską radością, widząc pomyślny starań swoich skutek, byłyby pozierały na swe piękne dzieło ocalenia. Inaczej było w księdze przeznaczeń zapisane”.

Milego grzybobrania.

Dr Piotr Dziembowski
Fot. Arch. P. Dziembowskiego

Niezwykłe losy zakonnicy z Palędzia

*Siostra Józefa Szymkowiak zak.
Czesława (1900-1985), 1968 r.*

Józefa Szymkowiak urodziła się 31 marca 1900 r. w Palędziu, jako dwunaste, ostatnie dziecko Michała i Katarzyny z domu Wiciak. Sto lat temu – tuż po zakończeniu I wojny światowej wyruszyła z rodzinnego Palędzia, do odległego Lwowa aby poprzez pracę i służbę drugiemu człowiekowi poświęcić swoje doczesne życie Panu Bogu.

Jej czworo rodzeństwa zmarło w niemowlęctwie, a z pozostałych siedmiorga była m.in starsza siostra Stanisława (ur. 1885 r.) - matka misjonarzy Mariana i Stanisława Żelazków, a z kolei brat Walenty (ur. 1890 r.) był przedwojennym sołtysem Palędzia.

„Rodzice moi byli bardzo pobożni. Ciężko pracowali na roli. Wychowali nas w duchu religijnym. Chodziłam do szkoły, która znajdowała się w miejscowości Dopiewiec, oddalonej od nas 3 kilometry. Szkoła ta była prowadzona w języku niemieckim. Jeżeli ktoś chciał, to chodził

Jubileusz 70. urodzin Michała Szymkowiaka (22.09. 1924 r.) w domu rodzinnym w Palędziu, ul. Pocztowa 18. Od dołu z lewej: Stanisława Żelazek z mężem Stanisławem oraz dziećmi Wacławem i Janem, Michał Szymkowiak, Katarzyna Szymkowiak (w tradycyjnym wielkopolskim stroju), siostra Michała Magdalena Dembińska z wnukiem Bogumiłem. Od góry z lewej: Wawrzyn Szymkowiak z żoną Apolonią, Marianna Szymkowiak (z domu Kaszub) z córką Czesławą i mężem Walentym, Franciszek Szymkowiak z synem

na jedną godzinę religii, która była wykładana w języku polskim. Można było uczyć się i języka polskiego, z tym, że rodzice musieli specjalnie zapisywać dzieci. W 4 klasowej szkole uczyli dwaj nauczyciele, jeden Polak, drugi Niemiec.”

W 1913 r. Józefa przystąpiła w Skórzewie do Pierwszej Komunii świętej i w tym roku otrzymała bierzmowanie z rąk abp. E. Likowskiego. Od 1910 r., – czyli czasu, kiedy proboszczem został wybitny naukowiec i organicznik ksiądz Stanisław Kozierowski, życie duchowne parafii poprzez liczne stowarzyszenia oraz nowe formy nabożeństw niezwykle się ożywiło.

Proboszczowi bardzo zależało, aby w każdym możliwym zakresie odtworzyć polską tradycję i dzięki temu przeciwstawić się wpływowi Kulturkampfu. Pięknym zatem zwyczajem stało się przystępowanie dziewczynek do Pierwszej Komunii w strojach wielkopolskich i w czepcach na głowie.

Po ukończeniu szkoły Józefa pomagała rodzicom w pracy w gospodarstwie, a przede wszystkim wspierała siostrę Stanisławę Żelazek w opiece nad jej liczną rozrastającą się rodziną.

Powołanie

„Kiedy chodziłam do szkoły, wtedy zaczęłam myśleć, by wstąpić do klasztoru. Zaraz po wojnie w 1920 r. zapisałam do sióstr Szarytek i wysłałam tam wszystkie potrzebne papiery. Ale jak przyszło zawiadomienie żeby przyjechać, ogarnęła mnie niechęć. Czułam, że mam powołanie do zakonu, pchało mnie w tym kierunku, ale do Szarytek nie.

Sióstr Franciszkanek Rodziny Maryi nie znałam. Była u nich jednak we Lwowie kuzynka mojej bratowej Kaszubówna (Czesława Kaszub 1900-1966, ur. w Konarzewie córka Stanisława i Wiktorii Nowak. Do zakonu w Lwowie wstąpiła 14 maja 1919 r.).

Pojechałam do jej rodziców po adres do Lwowa i napisałam. Przyszło zaraz

Skórzewo 1913 r. Pierwsza komunія święta Józefy Szymkowiak i jej kuzynki Cecyli Wiciak

Klasztor i Kaplica Sióstr Franciszkanek Rodziny Maryi przy ul. Kurkowej 45 (od 1946 r. umieszczono w nim szpital zakaźny. 1998 r. z inicjatywy pracowników szpitala nieczynną Kaplicę wyremontowano i obecnie funkcjonuje jako grekokatolicka św. Kosmy i Damiana

zawiadomienie w maju. Bardzo się z tego ucieszyłam. Napisałam wtedy do sióstr Szarytek o zwrot papierów- przysłały, ale wiem, że były niezadowolone. Ze Lwowa dostałam odpowiedź od siostry, która w tym czasie była przełożoną domu na Słodowej 6. Wybrałam się 17-tego, a przyjechałam do Lwowa 20 maja 1921. Tam odbyłam postulat, poznałam przełożoną matkę generalną Zofię Kończę, która mnie przyjęła do Franciszkanek Rodziny Maryi.

Wskazaniem założyciela zakonu bł. Z. S. Felińskiego (regulą 1888 r.) jest szerzenie Chwały Bożej, pracowanie nad własnym udoskonaleniem i służenie

bliźnim. W sposób szczególny siostry miłują Matkę Najświętszą, a żyjąc radami ewangelicznymi starają się wiernie praktykować cnoty Najświętszej Rodziny. „Im, kto biedniejszy, im bardziej opuszczony tym bliższy sercu Waszemu być powinien, bo taki i Sercu Maryi jest najbliższym. Siostry żyją we wspólnotach zakonnych, w których budują atmosferę miłości, jedności i wzajemnego szacunku. Utrzymują się z własnej pracy, prowadząc różnego rodzaju dzieła miłosierdzia, które przyczyniają się do krzewienia miłości Chrystusa wśród opuszczonych dzieci, schorowanych starców i potrzebujących ubogich”.

Wspólnota Sióstr Franciszkanek Rodziny Maryi zatrudnionych w Zakładach Opieki nad Dziećmi przy ul. Kadeckiej 30. W środku fr. O Bonawentura- rekolekcjonista. Dolny rząd druga od lewej s. przełożona Salomea Dobrucka. Siostra Czesława Szymkowiak najwyższy rząd trzecia od prawej. Zdjęcie z 1930 r.

Zgromadzenie Franciszkanek rodziny Maryi w okresie międzywojennym liczyło ok. 1300 zakonnice. Wielką rolę odegrały siostry (ok. 115) w pracy misyjnej w Brazylii, gdzie zorganizowały szkolnictwo polskie, a także dbały o zachowanie tożsamości kulturowej wśród licznie napływającej emigracji polskiej.

„Jak przyjechałam do Zgromadzenia nie rozczarowałam się. Przeciwnie odniosłam wrażenie bardzo dobre. Przeżyłam jednak trudne chwile. Do Zgromadzenia przyjechałam w 1921 r., to był ciężki czas powojenny. Dostałam na śniadanie czarny suchy chleb i kawę czy herbatę, dobrze już nie pamiętam. Był to piątek- pocieszałam się tym, że w inne dni będzie lepiej, będzie chleb smarowany, a tymczasem nic z tego, chleb suchy był dalej. Wtenczas zaczęła się moja walka wewnętrzna – jadę do domu, bo nie dam rady. W domu było, co jeść i chleb smarowany. I tak przez kilka dni walczyłam aż w końcu wszystko zwyciężyłam. Chleb suchy bardzo mi smakował, oby tylko było dużo. I dzięki Bogu przeżyłam tyle lat radości i zadowolenia.

Po roku postulaty przy ul. Słodowej rozpoczęłam roczny nowicjat obłócznikami w domu generalnym we Lwowie przy ul. Kurkowej 45.

Naszą mistrzynią była Maria Chrzanowska, wykladała nam regułę, a potem odpytywała. Była dla nas bardzo dobra. Wtedy poznałam i ukochałam Ducha Rodziny Maryi. W sierpniu 1923 r. złożyłam pierwsze śluby zakonne, ponawiane przez sześć lat, a 4 sierpnia 1929 r. złożyłam śluby wieczyste.

Miejskie Zakłady Opieki nad Dziećmi miasta Lwowa

Był to jeden z większych zakładów opieki na dziećmi we Lwowie, w którym siostry Maryi w liczbie 33 pracowały na różnych działach: przy niemowlakach, przedszkolakach i dziewczynach w wieku szkolnym. Natomiast chłopcy w wieku szkolnym mieli męskich wychowawców. Siostry pracowały także w administracji, szpitaliku i działach gospodarczych jak kuchnia czy pralnia.

„Parę miesięcy byłam na Kadeckiej zatrudniona, jako pomoc wychowawcza przy przedszkolakach. Potem wyjechała siostra z kuchni i na jej miejsce siostra przełożona mnie przydzieliła. Kuchnia to był ważny i odpowiedzialny dział pracy, bowiem zapewniała wszystkim mieszkańcom: dzieciom, siostrom, pracownikom świeckim odpowiednie wyżywienie.”

Wybuch II wojny światowej

„Wojna dla personelu Lwowskiego Zakładu dla Dzieci była zaskoczeniem. Gdy pierwsze niemieckie bombowce pojawiły się nad Lwowem 1 września 1939 r., w pierwszy piątek miesiąca w południe o godz. 12 – myślano, że to ćwiczenia wojskowe, ale bomby, które posypały się na miasto rozwały te złudzenia. Potem codziennie gdzieś około godziny dziewiętej wieczorem, przez jakiś czas, było bombardowanie miasta. W tym czasie schodziliśmy do schronów. Po bombardowaniu, gdy było trochę spokojniej, to wszyscy lecieli do kuchni, żeby dać im jeść. Tylko w tych przerwach można było gotować. Miałyśmy żelazny magazyn, gdzie były duże zapasy żywności zakupionej przed wojną, bo o tej wojnie mówiło się wcześniej.

Przez Lwów uciekała ludność z Poznańskiego, z Polski Centralnej na Wschód, w zakładach na Kadeckiej jednak się nie zatrzymywali, bo to była instytucja państwowa.”

Okupacja rosyjska

„Po 17 września 1939 r. weszli do Lwowa Rosjanie. Jeszcze wówczas tymczasowym dyrektorem Zakładu był Polak prof. Dąbrowski. Rosjanie usunęli

polskiego dyrektora, a na jego miejsce wprowadzili swojego – Megadyrczewa.

Wówczas cała administracja została obsadzona ludźmi rosyjskimi, mianowicie buchalter, magazynier, wychowawcy to Rosjanie i Żydówki.

Do nas Rosjanie odnosili się dobrze. Dyrektor był dla nas bardzo dobry. Nieraz do nas mówił: Siostry jakoś się pilnujcie, bo jeden z wychowawców – on pod wami dołki kopie. Mówił o nas: nie mnie nie obchodzi, że one się modlą, ale jak charaszo rabotają, to dobrze i mnie nic więcej nie obchodzi.”

„Cały czas pracowałam w kuchni z s. Blandzińską. W samo święto Macierzyństwa Matki Bożej 11 października, wszystkie przebrałyśmy się po świecku, gdyż prof. Dąbrowski liczył, że jak zdejmemy habit, to dzięki temu zostaniemy w zakładzie. Jednak wkrótce zostały zwolnione wszystkie wychowawczynie. Po ich odejściu zostało nas jeszcze dużo, dwadzieścia parę sióstr: w kuchni, pralni, szpitalach. Najwięcej sióstr pracowało u niemowląt, a tych dzieci było ok. 200.

Rosjanie zamknęli naszą kapliczkę i usunęli księdza kapelana.

22 czerwca 1941 r. Niemcy wypowiedziały wojnę Rosji

„Jak Rosjanie mieli uciekać ze Lwowa, zostałyśmy aresztowane: s. Blandzińska i ja. Czterech Moskali prowadziło nas na ostro, środkiem ulicy jak wielkie zbrodniarki. Cały pokój z powodu rewizji został powywracany. Prowadzili nas z jednego urzędu do drugiego. Bardzo długo nas trzymali, a potem nas po jednej przesłuchiwali. Pytali nas czy jesteśmy „monaszyki”, jakże May stosunki z Germanem, bo znaleźli podczas rewizji listy od

rodziny z Poznańskiego i kto strzelał od nas z Zakładu. I to były trzy wielkie grzechy – przestępstwa. Jak nic nie mogli znaleźć to rzucił dowód i powiedział „Idźcie do waszego Bocha.”

c.d.n.

Opracował Krzysztof Szymkowiak - na podstawie wspomnień s. Józefy Szymkowiak, spisanych przez dr. Teresę Antonietę Frącek RM w Częstochowie 27 lutego 1975 r. i zbiorów rodzinnych.

Ważne telefony

Urząd Gminy Dopiewo

61 814 83 31
61 814 80 92 (fax)

Straż Gminna w Dopiewie

(7:30-22:00)
61 894 19 86
512 457 982
512 457 977

Straż Pożarna 998

Komenda Miejska Straży Pożarnej w Poznaniu 61 82153 00
Komendant Ochotniczych Straży Pożarnych w Gminie Dopiewo 606 260 004

Policja 997

Komisariat Policji w Dopiewie
519 064 612, 61 841 32 30

Gminna Biblioteka Publiczna i Centrum Kultury w Dopiewie

61 814 82 23

Gminny Ośrodek Sportu i Rekreacji w Dopiewie

61 814 82 62

Ośrodek Pomocy Społecznej w Dopiewie

61 814 80 20

Zakład Usług Komunalnych w Dopiewie

61 814 82 31

Spółka Wodna w Dopiewie

607 032 085

Pogotowie ratunkowe 999 Pogotowie energetyczne 991 Pogotowie gazowe 992

Telefon Antysmogowy

722 323 362

Pomoc doraźna i nocna dla Gminy Dopiewo (18.00-6.00) - Plewiska, ul. Grunwaldzka 508

575 292 392

Centrum Medyczne

Dąbrówka: 535 404 099
Przychodnia Zespół Lekarzy Rodzinnych w Dopiewie: 61 814 83 21
Przychodnia Bonus w Skórzewie: 61 814 36 25

„Żołnierz radziecki wyzwala polskiego chłopca”

Zaproszenie na III Marsz Pamięci

13 października 2021 r. – „Katyń Zachodu w Lasach Pałędzko – Zakrzewskich”. Stowarzyszenie Miłośników Dopiewca – Sami Swoi oraz Stowarzyszenie Rodzin Polskich Ofiar Obozów Koncentracyjnych mają zaszczyt zaprosić Mieszkańców Gminy Dopiewo na III Marsz Pamięci, który ma przypomnieć tragiczną historię.

Misja organizatorów marszu: Prawda. Godność. Pamięć - tysiącom Wielkopolan - Ofiarom niemieckich zbrodni w Lasach Pałędzko – Zakrzewskich, dokonanych w latach 1939 – 1942.

Uroczystość będzie miała wymiar ogólnopolski pod Patronatem Narodowym Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej w Stulecie Odzyskania Niepodległości. Ponadto patronatami wydarzenie objęli: Szef Urzędu do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych - Jan Józef Kasprzyk, Prezes Instytutu Pamięci Narodowej – Karol Nawrocki, Wojewoda Wielkopolski – Michał Zie-

liński, Wielkopolski Kurator Oświaty – Robert Gawęł, Dyrektor Wielkopolskiego Muzeum Niepodległości – Przemysław Terlecki i Wójt Gminy Dopiewo – Paweł Przepióra.

Program:

- 12.00 - uroczysty „Przemarsz Milczenia” od Głazu Pamięci w Zakrzewie, przy ul. Gajowej do „Kwatery Siedmiu Grobów”
- 12.30 - główne uroczystości: powitanie, odśpiewanie hymnu państwowego, wspomnienia świadków historii, wystąpienia okolicznościowe, występ muzyczny – poetycki
- 13.00 - Msza Św. w intencji Ofiar
- 13.45 - Apel Pamięci
- 14.00 - złożenie kwiatów na mogiłach pomordowanych Wielkopolan

Partnerzy: Instytut Pamięci Narodowej Oddział w Poznaniu, Agencja Mienia Wojskowego Oddział w Poznaniu,

Towarzystwo im. Dowbora Muśnickiego w Lusowie, Chór Bel Canto, Wojewódzki Wielkopolski Związek Oficerów Rezerwy im. Józefa Piłsudskiego w Poznaniu, Gmina Dopiewo i jednostki gminne.

Mecenat: Gmina Dopiewo - wsparcie finansowe w ramach realizowanego przez SMD – Sami Swoi projektu NGO, Zespół ds. Organizacji III Marszu Pamięci.

Zofia Dobrowolska – Koordynator
III Marszu Pamięci
Tel. kom. 502 688 823
E-mail: z.dobrowolska@interia.eu

Gruzja na dziko

Uczestnicy wyprawy z flagą gminy Dopiewo i jej maskotkami – żurawiem DOP i wilgą EWO. W tle pięcioletni Kozbek.

Otrzymaliśmy dobre wieści z trasy wyprawy „4x4 przez Gruzję”, którą zorganizował Marcin Skarbiński z Dopiewa, a patronatem objął Wójt Gminy Dopiewo – Paweł Przepióra. Szóstka śmiałków z Grupy „Przygoda 4x4”, którym survivalowe klimaty niestraszyły, zrealizowała program i wraca do Polski. Dwoma wozami terenowymi pokonali w 2 tygodnie 9 tysięcy kilometrów. Dotarli w miejsca dzikie, dalekie od cywilizacji. Nocowali na łonie natury w namiotach rozbitych na dachach samochodów. Zanim obrali kierunek Gruzja, zdobywali doświadczenia w kraju, w Albanii, na Ukrainie i w Rumunii.

AM
Fot. Archiwum
Marcina Skarbińskiego

Koniec lata

Sierpień był dość niezwykły, jakoś tak mało letni, pomimo romantycznych dźwięków cykad. Było chłodno, nieco deszczowo i - ni z gruchy, ni z pietruchy - nagle zrobiło się upalnie. Raz, podczas wieczornej pracy w pasiece, zauważyliśmy, że na polu przed nami buszują dwa młode muflonki. Ucieszyliśmy się, bo nie zawsze zdarza się widok tak miły dla oka. Chwilę później z krzaków wybiegły jeszcze dwa całkiem młodziutki muflaczki (bardzo młode muflonki, to nasze niespecjalistyczne określenie) i zaczęły się energicznie gonić! Patrzyliśmy na te harce zauroczeni. Podbiegały do siebie, trykały się i markowały pojedynki, radośnie przyśpieszały, podskakiwały, po czym znowu udawały groźne starcie. Zabawa trwała całkiem długo i była przepyszna.

Innym razem, podczas powrotu do domu cichą, polną drogą stanęliśmy jak wryci. Przed nami maszerował dziarsko nasz wymarzony, wręcz mityczny ptak: dudek zwyczajny. Mityczny, bo nie mieliśmy jeszcze z nim zdjęć, ani żadnych dłuższych obserwacji. A zwyczajny to on wcale nie jest, raczej rzadko występujący i płochliwy. Dudki lubią stare

wierzby głowiaste, zamieszkują dziuple i są bardzo czujne. Tego „naszego” mogliśmy poobserwować, bo siedzieliśmy w samochodzie. Jak tylko byśmy z niego wyszli albo zaczęli otwierać drzwi, to natychmiast by odleciał. Dudkowy spektakl trwał dobry kwadrans. Ptaszek spacerował ze złożonym czubem, wylawiając smakowite kaski z trawy. Dotarł do środkowej części drogi, z łachą piachu, w której wykopał się zamasyście trzy razy. Patrzyliśmy na ten pokaz jak urzeczeni. Nigdy jeszcze nie widzieliśmy czegoś takiego, ani żadnych zdjęć z takich okoliczności! A my niestety byliśmy bez sprzętu fotograficznego. Pozostawało symboliczne uwiecznienie tego historycznego momentu aparatem w telefonie komórkowym. Po kąpeli była pora na kolejne przystawki, które zostały wydłubane po drugiej stronie drogi, a dystans między nami a dudkiem stopniowo się zmniejszał. W końcu jak gdyby nigdy nic minął nasz samochód i uznaliśmy, że to dobry moment, żeby odjechać. Było pysznie!

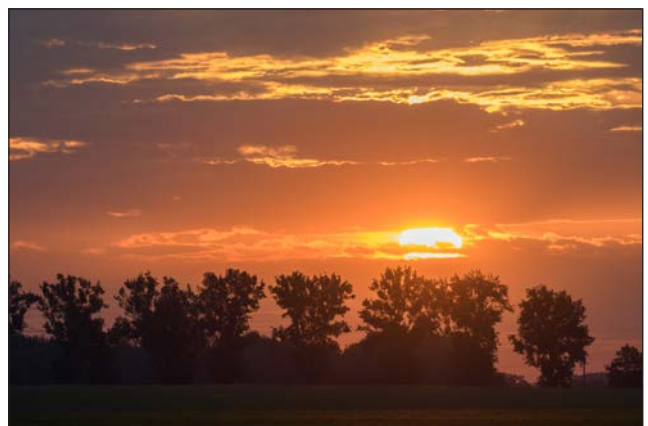
W niedzielę postanowiliśmy udać się na spacer do lasu. Szliśmy z psem na smyczy leśną drogą. Żeby zapewnić mu komfort węszenia i odkrywania otoczenia - tak ważnych dla jego dobrego samopoczucia - używamy dziesięciometrowej, silikonowej smyczy. Tak, zgodzę się z Wami, jest co zwijać i jest to czasem kłopotliwe. Ale dzięki niej pies ma komfort chodzenia we względnie swobodny sposób na odludziu i nie biega samopas bez nadzoru po chaszczach. Mogłoby to być niebezpieczne dla leśnych zwierząt. Las przepięknie pachniał mokrą ściółką, jeszcze nie w tonie grzybowym. Skręciliśmy w dróżkę, która poprowadziła nas na niedużą łączkę, gdzie mieliśmy zrobić łagodny

łuk i wrócić skrajem lasu do samochodu. Idąc przez łąkę Michał w pewnym momencie znieruchomiał i wymownie spojrzał w prawo. Podążając za jego wzrokiem dostrzegłam, że wśród traw i zarośli, prawie na wyciągnięcie ręki leży zwinięta małeńka sarna i czeka na powrót swojej matki. Popatrzyliśmy na nią jeszcze chwilę i oddaliliśmy się z psem, który był zainteresowany węszaniem za zupełnie innym tematem i w zupełnie innym kierunku.

W sierpniu mogliśmy obserwować odloty bocianów i sejmiki, czyli zgrupowania przed odlotem, gdzie bociania, tegoroczna młodzież ćwiczy loty i uczy się podążania za najbardziej wprawnymi osobnikami w stadzie. Michał podczas jednej z niedawnych zasiadek miał przyjemność obserwować bardzo rzadkiego bociana czarnego.

Bociany to niezwykle ptaki. Po dłuższej się ziemie z ulgą widzimy powracające swojskie, przyjazne boćki. Pomimo, że rozpoznajemy je jako symbol przychylności i obdarzamy przyjaznymi uczuciami, to współcześnie mają bardzo trudne życie. Z wyprowadzonych tegorocznych lęgów na 10 młodych ptaków aż 8 nie dożyje następnego roku. Większość ginie na skutek porażenia prądem, przez kolizje z sieciami elektroenergetycznymi.

Odbywają wielkie podróże do ciepłych krajów i wracają do miejsca, gdzie się urodziły. Przed odlotem gromadzą się w tak zwane sejmiki, żeby poszu-

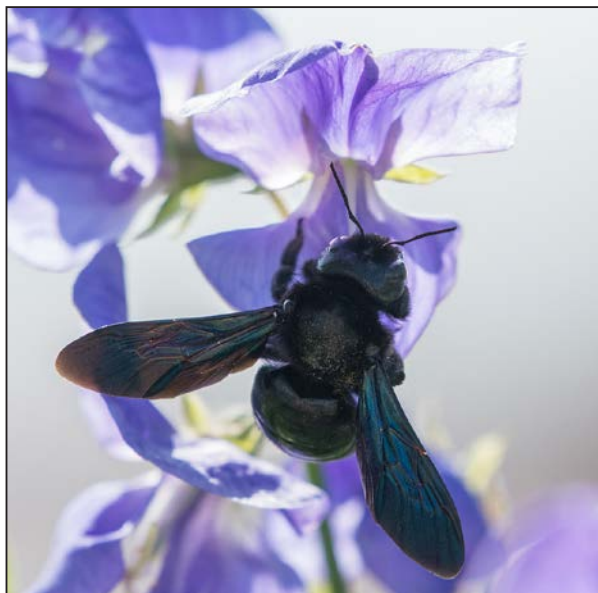
kiwać najlepszych żerowisk, uczyć się techniki lotu i podążania za bardziej doświadczonymi członkami stada (jest to zjawisko socjalnego uczenia się).

We wrześniu czekają na nas coroczne spektakularne gody jeleni. Im jest chłodniej, tym ich aktywność robi się coraz bardziej intensywna. Ryczą i toczą niesamowite, męczące pojedynki, jedyne w swoim rodzaju. Już sam dźwięk jeleniego ryczenia ma bardzo pierwotny charakter, który wręcz czuć w trzewiach.

*Teresa i Michał Bartkowiak
Michał Bartkowiak od grudnia
2015 r. publikuje zdjęcia przyrodnicze na Facebooku – na profilu „Dzika Strona Gminy Dopiewo”. Prowadzi też stronę: miodybartkowiaka.pl*

Wielka Czarna Pszczoła

Sensacyjne wieści! Pewnego wieczora dostaliśmy smsa od Pani Moniki z Konarzewa, która informowała nas, że w okolicy pojawiła się „Wielka Czarna Pszczoła” i jeśli chcemy, możemy przyjechać w jakiś dzień, by ją sfotografować.

Oczywiście, że chcieliśmy! Od razu odpisaliśmy, że mamy spakowany sprzęt w samochodzie, czekamy na informację. Jak tylko się pojawi, to ruszamy w drogę. I możemy być w 5 minut po sygnale.

Udało się! Mamy ją! Widzieliśmy ją i dla Was sfotografowaliśmy. Pszczoła o której mowa to zadrzechnia, ciepłolubna pszczoła samotnica. Nie możemy powiedzieć dokładnie, czy jest to zadrzechnia fioletowa czy rogata. Faktycznie jest wielka - ma 2,5 cm długości. Można się początkowo wystraszyć, bo to rozmiar porównywalny z szerszeniem, jednak jest

łagodna i płochliwa. Do Pani Moniki przylatuje regularnie pożywić się na groszku pachnącym, który pięknie przyozdabia jej płot.

Nasza bohaterka ma ciemnogrnatowy, czasem aż czarny, połyskujący w słońcu, metaliczny kolor. W ostatnich 150 latach do 2016 r. obserwowano tę pszczołę zaledwie kilkanaście razy w Polsce. Umieszczono ją w „Polskiej Czerwonej Księdze Zwierząt” ze statusem „prawdopodobnie wymarłej”. Księga ta to opracowanie, które

zawiera listę ginących gatunków, z ich opisem i mapami rozmieszczenia. W Polsce przebiega północna granica występo-

wania zadrzechni, która ciągle przesuwa się na południe. Ma to związek ze stale zmniejszającą się liczbą drewnianych budynków, zagród, płotów oraz z przycinaniem miedz, łąk, usuwaniem starych drzew i rozkładającego się drewna które wcześniej tworzyły odpowiednie warunki gniazdowania dla tej pszczoły. Jej ponowne pojawienie się może być związane z coraz cieplejszymi zimami i ocieplaniem się klimatu.

Monitoringiem występowania tej pszczoły na terenie Polski zajmuje się Stowarzyszenie Natura i Człowiek. „Naszą” gminną pszczołę już zgłosiliśmy. Mamy ogromną nadzieję, że to nie ostatnie nasze spotkanie z tym pięknym owadem na terenie naszej Gminy i odtąd będziemy ją spotykać co roku. Trzymamy kciuki za to, by nie była to pojedyncza pszczoła i żeby wyprowadziła udany lęg!

*Tekst i fot. Teresa
i Michał Bartkowiak*

Podwójny dziewięciśł

Dziewięciśł bezłodygowy, który wyhodowała w swoim ogrodzie w sierpniu tego roku Pani Mirosława Waśkowiak ze Skórzewa zachwycał podwójnie. Dlaczego? Bo przypominał bliźnięta syjamskie - miał dwie zrosnięte ze sobą tyłem rozety liściowe, tworzące jeden organizm i posiadał w nich dwa połączone ze sobą tylną częścią kwiaty, rozpostarte w przeciwną stronę.

Aż chciałoby się krzyknąć: osiemnastosił! Takie cuda tylko u nas! Wła-

ścicielce okazji gratulujemy i życzymy kolejnych sukcesów ogrodniczych.

Dziewięciśł bezłodygowy jest gatunkiem objętym w Polsce ścisłą ochroną. Występuje dziko głównie w górach, do czego nawiązuje jego druga nazwa: oset górski. Na nizinach się go w naturze nie spotyka. Uprawiany bywa w ogrodach. Jak pokazuje skórzewski przypadek – czasem do szczęścia nie potrzeba mu gór.

AM, Fot. Arch. M. Waśkowiak

Sezonowość w kuchni

Sezonowość jest w naszej kuchni jednym z ulubionych pojęć. To czas, w którym zmieniają się warzywa i owoce, zgodnie z porami roku. Dzięki rozwojowi technologii przetwarzania żywności możemy korzystać z mrożonek i przetworów pasteryzowanych przez cały rok. Nic nie zastąpi świeżego bobu czy fasolki, lub dłubanego groszku. Wszystkie te warzywa pachną na naszych talerzach. A pierogi z leśnymi jagodami polane kwaśną śmietaną skuszą każdego.

W sezonie najchętniej sięgamy po warzywa i owoce, które dojrzewają w naszym klimacie. To w sezonowych produktach skrywa się cała magia smaków. Te wyjątkowe smaki pamiętamy z dzieciństwa lub z innych nie zapomnianych spotkań rodzinnych lub nawet wyjazdów wakacyjnych. Lipiec to „czas na pyszności” na pobliskich bazarach, w lokalnych warzywniakach lub w przydomowych ogródkach. Niektóre z nich dostępne są dosłownie przez chwilę, ale chyba nie musimy nikogo specjalnie przekonywać, że warto po nie sięgać w sezonie. Warto zaszać w kuchni, gotując sezonowe przysmaki.

Latem mamy sezon na warzywa i owoce. Spośród warzyw: botwinka, bób, brokuły, cukinia, fasolka szparagowa, groszek zielony, kalafior, kalarepa, marchewka, szczaw, ogórek, por, rukola, sałata, seler (liście), szczaw, szpinak, ziemniaki. Zbieramy bakłażany, patisony, paprykę, młode buraki, fankuły, pomidory. W lasach grzyby, pierwsze kurki. Owoce: agrest, porzeczki, czereśnie, maliny, poziomki, porzeczki, jabłka, borówka amerykańska, jagody, śliwki, truskawki, wiśnie, brzoskwinie i nektarynki.

Bób to prawdziwa kopalnia witamin i wartości odżywczych. 100 g bobu to aż

7,6 g białka, dlatego może być dobrym zamiennikiem mięsa dla tych którzy go nie jedzą lub go nie lubią. Zielone ziarenka bardzo dobrze pasują do wielokolorowych sałatek. Gotowanie bobu nie powinno trwać dłużej niż kwadrans. Krótko dostępny bób uważany jest za rarytas. Można podawać go w otoczeniu wykwintnych ryb, np. łososia. Purée z bobu także będzie prezentować się dużo bardziej stylowo niż klasyczne ziemniaczane. O smacznym strączku pamiętajcie nie tylko od święta, bób z boczkiem to bowiem prosty i szybki przepis, który wspaniale wzbogaca codzienny jadłospis.

Bób z boczkiem

Składniki:

- 500g bobu
- kilka plasterków chudego boczku (u mnie wędzonka)
- 2 małe ząbki czosnku
- 1 cebula
- świeży koperek
- 4 łyżki bułki tartej
- olej kujawski

Przygotowanie:

Bób płuczemy. Wodę w garnku, solimy, dodajemy szczyptę cukru i zagotowujemy. Na wrzącą wodę wrzucamy bób i gotujemy ok. 10-12 minut licząc od zagotowania (bez przykrycia). Po 10 minutach sprawdzamy twardość bobu wyjmując jedno ziarenko. Nie powinien nam się też rozgotować, więc lepiej czuć nad stopniem twardości. Po ugotowaniu przelewamy chwilę zimną wodą na durszlaku. Powinno się wyłuskać ale w naszym domu chętnie zjadamy nie luskany, który też jest pyszny! Boczek kroimy w kosteczkę i podsmażamy na oleju, pod koniec smażenia dodajemy posiekany czosnek.

Bób przekładamy na patelnię, mieszamy z cebulką i boczkiem, posypujemy posiekany koperek, ew. solimy do smaku.

Humus z bobu

Składniki:

- 1kg świeżego bobu
- 100 gr orzechów ziemnych
- 3 łyżki oliwy z oliwek
- 2 cytryny
- mały pęczek mięty i kolendry
- 1 sztuka zielonego chili
- 3 ząbki czosnku
- 1 łyżeczka kminu rzymskiego

Przygotowanie:

Cytrynę zetrzyj ze skóry, wyciśnij z niej sok. Świeży bób wrzuc do gotującej się wody z odrobiną soli, gotuj około 10 minut, po tym czasie odlej wrzątek i zalej bób zimną wodą. Bób obierz ze skóry, następnie wraz z orzechami i posiekany chili, czosnkiem, oliwą, kminem, sokiem, skórką z cytryny, mięta i kolendrą, solą, umieść w kielichu miksera i całość dokładnie zmiksuj na gładką pastę. Podawać można ją do chleba lub świeżych bułeczek.

Duszony łosoś z młodą marchewką, cukinią i dymką

Składniki:

- 2 filety z łososia ze skórą, lub cały płat
- sok z jednej cytryny,
- 2 starte ząbki czosnku
- gałązka rozmarynu, tymianku, kopru
- sól, pieprz,
- pół kostki masła najlepiej zmrożonego
- oliwa z oliwek do wysmarowania pergaminu
- pęczek młodej marchewki, jedna cukinia
- 3 cebule dymki
- klamerki metalowe do zamknięcia krawędzi pergaminu

Przygotowanie:

Oplukać fileta z łososia pod bieżącą wodą i delikatnie osuszyć papierowym ręcznikiem. Płaską blachę wyłożyć papierem do pieczenia tak aby boki były dłuższe jak szerokość blachy i posmaruj go oliwą. Na pergamin kładziemy filet rybny skórą do dołu. Posypujemy solą, pieprzem i nacieramy czosnkiem, skrapiamy sokiem z cytryny. Kładziemy gałązki ziół. Boki ryby wykładamy marchewką, plasterkami cukinii, cebulką. Wierzch ryby przykrywamy płatkami mrożonego masła. Zawijamy papier do pieczenia tak ,aby łosoś leżał pod przykryciem i był szczelnie zamknięty, by nic z niego nie wypłynęło a aromat pozostał w środku. Wkładamy blachę do piekarnika nagrzanego do 200 stopni i pieczemy 20 minut. Dodatkiem mogą być młode ziemniaczki z koperkiem, polane roztopionym esencjonalnym masłem. Zamiast łososia może też być dorsz.

Jogurtowe racuszki z sezonowymi owocami

(16 sztuk)

Składniki:

- 250 g jogurtu naturalnego
- 2 jajka
- 1 opakowanie cukru wanilinowego
- 170 g mąki
- 2 łyżeczki proszku do pieczenia
- 120 g jagód (ok. 1 szklanki)

Przygotowanie:

Wymieszać jogurt z jajkami i cukrem wanilinowym za pomocą różgi, widelcem lub mikserem na wolnych obrotach. Dodać mąkę z proszkiem do pieczenia (najlepiej bezpośrednio przez sitko) i wymieszać lub delikatnie zmiksować tylko do połączenia się składników na gładką i jednolitą masę. Dodać jagody i delikatnie wymieszać łyżką.

Rozgrzać patelnię (np. dużą naleśnikową lub inną z nieprzywierającą powłoką), nakładać po 1 pełnej łyżce ciasta na jednego placka zachowując odstępy.

Smażyć na niezbyt dużym ogniu, do czasu aż urosną i będą ładnie zrumienione (około 2,5 minuty). Zamiast jagód można użyć **borówki amerykańskiej** (lub np. plasterki truskawek, brzoskwiń). Placki z tego przepisu można zrobić również bez owoców i podawać np. z ulubionym dżemem, lub owocami zmieszany z kwaśną śmietaną.

Mgiełka

Może być: malinowa, truskawkowa, wiśniowa.

Składniki:

- 1. Na biszkopt:
  - 3 jajka
  - szczypta soli
  - 100gr cukru

- 1 niepełna łyżka oleju
- 1 niepełna łyżka gorącej wody
- 3/4 szklanki mąki
- 1 łyżeczka proszku do pieczenia

- 2. Na masę malinową:
  - 0,5 kg świeżych lub mrożonych malin lub innych owoców w/w
  - 1 szklanka wody
  - 1 galaretka malinowa
  - 2 budynie śmietankowe (+ szklanka wody)
  - 0,5 szklanki cukru

- 3. Na warstwę śmietankową:
  - 0,5 litra kremówki 36%
  - 2 sztuki śmietan-fix
  - 1 łyżka cukru pudru
  - ok 25 herbatników Be-Be

- 4. Na polewę:
  - 180g śmietany 18% – kwaśnej (użyłam śmietany szczecińskiej)
  - 3-4 łyżeczki cukru pudru

Przygotowanie:

Biszkopt: białka oddzielamy od żółtek i ubijamy ze szczyptą soli. W osobnej miseczce mieszamy żółtka z olejem i wodą. Do ubitych białek dodajemy stopniowo cukier a następnie żółtka, cały czas miksując. Następnie dodajemy mąkę z proszkiem do pieczenia i wszystko delikatnie mieszamy łyżką do uzyskania jednolitej konsystencji. Ciasto przekładamy do wyłożonej papierem do pieczenia formy, blaszki o wymiarach 25x35 cm . Ciasto wkładamy do piekarnika nagrzanego do 180°C i pieczemy około 30 minut – do suchego patyczka.

Następnie wykonujemy masę malinową: maliny przekładamy do rondelka, zalewamy szklanką wody, dodajemy pół szklanki cukru i całość zagotowujemy. Dodajemy galaretkę w proszku oraz dwa budynie rozpuszczone w szklance wody - mieszamy i ponownie zagotowujemy. Masę malinową przestudzamy i przelewamy na wystudzony biszkopt. Kremówkę ubijamy ze śmietaną, cukrem oraz łyżką cukru pudru na sztywno. Masę śmietankową wykładamy równomiernie na masę malinową. Na śmietanie układamy herbatniki. Na ciasteczka wylewamy kwaśną śmietanę utartą z cukrem pudrem .Ciasto wkładamy do lodówki na minimum kilka godzin. Możemy użyć na masę truskawki lub wiśnie. Wiśnie należy wydrylować i najlepiej zmiksować, by masa była gładka. Dobieramy galaretkę smakowo podobną.

*Smacznego życzy
Barbara „Barbalena” Plewińska
Fot. Arch. B. Plewińskiej*

Smaki Powiatu Poznańskiego

3 produkty gospodarstwa Magdaleny Przybylskiej z Dopiewa znalazły się wśród 20 produktów nagrodzonych certyfikatem za „Najlepszy Smak Powiatu Poznańskiego 2021– Smak Owoców i Warzyw”, które dostarczyło 11 wytwórców. Jurorzy docenili dżem malinowy z owocem czarnego bzu, zakwas z buraka, sok z owoców czarnego bzu.

Przed Kapitułą Konkursu swoje spiżarnie otworzyli producenci przysmaków z owoców i warzyw z Powia-

tu Poznańskiego. O tytuł najlepszego smaku w Powiecie walczyło w Muzeum Narodowym Rolnictwa i Przemysłu Rolno-Spożywczego w Szreniawie 41 produktów. Wśród zgłoszeń konkursowych przeważały soki owocowe oraz konfitury. Kapituła zwróciła uwagę na aromat jabłek odmiany Delikates (od 2 producentów), chrupkość chipsów jabłkowych, czy pomysłowość autora kotletów z brokułów. Smaki dzieciństwa przywróciły niesamowite kompoty,

a tęsknotę za wigilijnym barszczykiem zakwas buraczane.

Nie tylko „pyrą” Wielkopolska i Powiat Poznański stoją, ale także zdrowymi i smakowitymi owocami, warzywami i ich przetworami, wykonanymi z szczególną dbałością o jakość i naturalny skład.

Opr. na podstawie
inf. Instytutu Skrzyżki
Fot Arch. Instytut Skrzyżki

Kiedyś życie przemknęło nam przed oczami

Rozmowa z Niną Majewską - Brown, znaną i lubianą pisarką, mieszkanką Gminy Dopiewo, o której lubi mawiać, że to jej miejsce na ziemi.

Szczególnie doceniana jest przez czytelników za powieści historyczne związane z obozem Auschwitz-Birkenau, takie jak „Tajemnica z Auschwitz”, „Dwie twarze, czyli życie prywatne morderców z Auschwitz”, „Ostatnia więźniarka Auschwitz”, czy ostatnio wydaną „Florentynę i Konstantego”, jak i za pełne humoru powieści obyczajowe „Kłamestewka”, „Wakacje”, „Mąż na niby” etc.

Deklaruje, że jest „poznańską pyrą”, zakochaną w naszym regionie i jego historii, co skłoniło ją do napisania opartej na faktach sagi „Zakładnicy wolności” o rodzinie Zabierzyńskich. Tworzy niejako nowy trend w literaturze, gdzie fabuła spleta się z historią. Powieści nie dość, że są osnute na autentycznych wydarzeniach

i życiu prawdziwej rodziny, to w dodatku opatrzone mnóstwem dokumentów, zdjęć, zapisków i pamiętników z epoki, które w znakomitej większości nigdy wcześniej nie były publikowane. Autorka współpracuje z całą rzeszą historyków i kolekcjonerów, by finalnie móc zaprosić czytelników na sentymentalny spacer po dawnym Poznaniu i Wielkopolsce.

Powieści Niny Majewskiej - Brown zdobywają prestiżowe tytuły „książek roku” i wysoko się plasują na listach bestsellerów m.in. Empiku.

Dla pisania zmieniła swoje dotychczasowe życie zawodowe, porzuciła pracę w wydawnictwach i stanęła po drugiej stronie biurka, spełniając tym samym swoje marzenie. Mawia, że kiedyś życie przemknęło nam przed oczami, powinniśmy zrobić wszystko, aby było warte obejrzenia. Nie sztuką jest mieć marzenia, sztuką jest ich spełnianie.

Miłośniczka kotów, książek i dobrej kuchni, zresztą sama doskonale gotuje, a z jej kulinarnej pasji powstał Notes kuchenny, w którym obok porad i przepisów jest miejsce na spisanie własnych rodzinnych przepisów.

Co w pisaniu pociąga Panią najbardziej?

- *Lubię bawić się słowem i stawiać sobie wyzwania. Kreować postacie, sytuacje, droczyć się z czytelnikiem, ale przede wszystkim lubię snuć opowieści. Zawsze to uwielbiałam. Ale niektóre tematy, jak te związane z Auschwitz, przyszły do mnie przypadkiem. Nigdy nie zamierzałam*

pisać o obozach koncentracyjnych, tymczasem moja osiemdziesięcioletnia przyjaciółka poprosiła, bym opowiedziała historię życia jej i jej mamy, która jako zakładniczka za męża trafiła do Auschwitz.

Gdy zaczęłam przeszukiwać archiwa obozu, IPN-u, rozmawiać ze świadkami, zrozumiałam, że za każdym wytatua-

Konkurs z książką

Opisz w oryginalny sposób wybrane przez siebie miejsce w Gminie Dopiewo lub wydarzenie, którego byłeś / byłaś uczestnikiem. Pracę, nie przekraczającą 3 tys. znaków wyślij e-mailem pod adres: czas@dopiewo.pl, wpisując w tytule wiadomości: Konkurs z książką. Uczestnicząc w konkursie zgadzasz się na przetwarzanie swoich danych osobowych na potrzeby związane z konkursem, w tym ogłoszenie wyników, i na publikację pracy konkursowej. Autorzy najciekawszych prac otrzymają książki autorstwa Niny Majewskiej – Brown i upominki od Gminy Dopiewo.

Red.

nym na ramieniu numerem skrywa się unikatowa, dramatyczna historia, nad którą powinniśmy się pochylić, o której nie wolno nam zapomnieć. Dziś mogę z pełną odpowiedzialnością powiedzieć, że Auschwitz stało się dla mnie przeklętym miejscem, bo opętało mnie dramata ludźmi, którzy przeszli przez najgorsze piekło. W książkach nie epatuję jednak brutalnymi opisami. Wychodzę z założenia, że o okrucieństwie wojny powiedziano już tyle, że pewne rzeczy jesteśmy w stanie sobie „dowyoobrazić”. Ale przygotowując się do pracy, oglądam tak straszne materiały, zdjęcia, filmy, relacje, że nie sposób się potem od nich uwolnić. One pozostaną ze mną, podobnie jak rozmowy z byłymi więźniami, już na zawsze.

Ale teraz pisze Pani historyczną sagę związaną z naszym regionem.

- Rzeczywiście. Przygotowywałam się do niej od trzech, może czterech lat, a ponieważ w wywiadach wielokrotnie byłam pytana o to, dlaczego nie piszę o miejscu, z którego pochodzę, uznałam, że nadszedł ten czas. I tak powstały powieści „Florentyna i Konstanty” oraz „Cztery siostry”, a obecnie kończę pisać kolejny tom, „Rodzina Zabierzańskich”.

Moją uwagę zwrócił autentyczny dziennik powstańca wielkopolskiego, zapiski rodzinne z ewakuacji we wrześniu 1939 r. czy opis ucieczki jednego z członków rodziny z Kozielska, co jest mało znanym historycznym faktem.

- Dzięki uprzejmości Pana Zbyszka Józwiaka, który podzielił się ze mną historią swojej rodziny, w ręce czytelników trafiły tak unikatowe dokumenty. Uchylił rąbka tajemnicy, że niebawem zostanie również opublikowany pamiętnik jednej z Zabierzańek, która zasmakowała zakazanej miłości, z wzajemnością zakochując się w stacjonującym pod Poznaniem esesmanie.

Mam wrażenie, że ta rodzina niczego nie wyrzuciła, a jej archiwa pełne są dokumentów, zdjęć, wspomnień, urzędo-

wych zaświadczeń, i to ogromna przyjemność, ale też ekscytacja, przekopywać się przez te zbiory. W dodatku co rusz pojawiają się nowi świadkowie, którzy dopowiadają do tej historii kolejne wątki.

W książce, obok historii, skrupulatnie opisuje Pani obyczajowość, modę, wynalazki okresu dwudziestolecia międzywojennego, jak i samej wojny. Co w międzywojniu pociąga Panią najbardziej?

- To był szczególny czas, bo zwłaszcza w naszym życiu, w życiu kobiet, wiele się działo i z pewnością starszemu pokoleniu trudno było te zmiany z pokorą zaakceptować. Przede wszystkim zrzuciliśmy gorsety i skróciliśmy spódnice, obcięliśmy włosy, uzyskaliśmy prawa wyborcze, choć nadal nie miałyśmy zdolności prawnej i bez męża w zasadzie nie mogłyśmy zawierać umów... W Ameryce rodziła się epoka jazzu i charlestona, a my nareszcie mogłyśmy liczyć na pomoc lekarską przy porodzie. Pojawiła się elektryczność, a część z nas porzuciła posady służących i dumnie stanęła przy taśmach produkcyjnych w fabryce, zyskując większą niezależność i traktując to jako awans społeczny.

Wynaleziono lateksowe prezerwatywy, które po raz pierwszy skutecznie oddzieliły seks od prokreacji, i mogłyśmy nareszcie zaplanować wielkość rodziny.

Nowe technologie, motoryzacja, kolejne wynalazki, elektryczność i telefony sprawiały, że świat jakby stawał na głowie, a my w tych zmianach znaliśmy się odnajdywałyśmy. Musiałyśmy się odnaleźć.

Florentyna porusza ważny temat niezależności finansowej kobiet, a w zasadzie jej braku, bo to mężczyźni zarządzali portfelami, co było szczególnie trudne, gdy trwała wojna.

- Tak, to prawda. Męski świat był tym ważnym, odpowiedzialnym, poważnym, a my i nasza praca, mimo emancypacji i wywalczenia pewnych

praw, nadal niestety byliśmy na drugim planie. W opinii mężczyzn na finansach się nie znałyśmy, oni wiedzieli lepiej, czego i kiedy nam trzeba. Decydowali o naszych wydatkach i kontrolowali potrzeby. Tymczasem aby panowie mogli walczyć na wojnie czy brać udział w Powstaniu Wielkopolskim, to my zabezpieczyłyśmy tyły: opiekowałyśmy się dziećmi, prowadziłyśmy dom, zarządzałyśmy majątkiem, tylko jakoś przy okazji opowiadania wielkiej historii o tym się zapomina. A częstokroć nasza wojna była równie trudna jak ta na froncie.

Zazwyczaj niestety zapominamy o trudzie naszyć prababek, skupiając się na wojennych opowieściach pradziadków.

Oprócz tych zapisków w książce znajdziemy mnóstwo ciekawostek z epoki. Oryginalne przepisy kulinarne, reklamy. Wszystko to razem tworzy niezwykle mieszaną i sprawia, że przenosimy się w czasy bohaterów powieści. Gdzie Pani znalazła takie skarby?

- Nie ukrywam, że bardzo lubię zagłębiać się w starych gazetach i mogłabym przeglądać je godzinami. Ale współpracuję przede wszystkim z muzeami i kolekcjonerami, którzy dzielą się ze mną swoimi zbiorami, za co jestem im bardzo wdzięczna. Tylko znajomość tła historycznego, obyczajowego, społecznego pozwala zrozumieć decyzje bohaterów i właściwie osadzić ich w czasoprzestrzeni, dlatego to dla mnie takie ważne. Są to relacje, dokumentacja fotograficzna, rozmowy ze świadkami, mapy, dokumenty, prasa i książki z tamtego okresu.

Wychodzę z założenia, że opowiadanie historii w fabularyzowany sposób jest atrakcyjniejsze, i myślę, że takie książki mogą zainspirować do dalszych poszukiwań już w obszarze literatury naukowej. A ponieważ nie chcę zawstydząć swojego czytelnika, w książce jest masa przypisów i objaśnień.

***

W książkach Niny Majewskiej - Brown wnikliwi czytelnicy odnajdą trochę Skórzewa, Dąbrówki czy Dopiewa, a my Państwa serdecznie zapraszamy na spacer śladami Florentyny i Konstantego, bohaterów sagi „Zakładnicy wolności”, byście przekonali się, jak wyglądał dawny Poznań i jego okolice.

Rozmawiała: Katarzyna Rabiega
Fot. Arch. N. Majewskiej - Brown

Rodzice niosą radość

Pierwszego września w Szkole Podstawowej nr 1 im. Fryderyka Chopina w Skórzewie na uczniów czekała niespodzianka. Na podwórzu szkolnym zainstalowano 7 wielkoformatowych gier podwórkowych z masy termopla-

stycznej, w tym m.in. gry w klasy, twister czy alfabet. Gry zostały wybrane w porozumieniu z Dyrekcją i zamontowane przez profesjonalnego wykonawcę przy wsparciu pracowników placówki i członków Prezydium Rady Rodziców. Wartość

projektu wyniosła 15.000 zł. Kwota ta została w całości sfinansowana ze składek wpłaconych przez rodziców na rzecz Rady Rodziców. Zebrane w ubiegłym roku fundusze przeznaczono także m.in. na nagrody w konkursach szkolnych, dofinansowanie półkolonii dla potrzebujących uczniów czy słodkie zakończenie roku w postaci „łodów z budki”. Jako Prezydium Rady Rodziców dziękujemy Dyrekcji za otwartość na nasze pomysły i współpracę, pracownikom szkoły za pomoc w realizacji przedsięwzięcia, a wszystkim rodzicom za życzliwość, dzięki której możemy wspólnie nieść radość naszym dzieciom.

Anita Piglas, Sekretarz
Rady Rodziców
SP nr 1 im. Fryderyka
Chopina w Skórzewie
Fot. Arch. Rady Rodziców
SP nr 1 w Skórzewie

Wiersze na wrzesień

Ku jesieni

Pora, od której stronię
Wybujają korony
zaczynają stroić się
w wyłoczone klejnoty liści.
Słoma skuliła się w sobie,
zanim wymodeluje stogi,
legła na jeżatkach zżętych plonów
czekających na podorywkę.
Sejmiki wyczekiwanych
zwiastunów wiosny,
zaklekotały na pożegnanie.
Furkot skrzydeł
pozwolił wznieść się
w pogoni za słońcem.

24 VIII 2021

Plon niesiemy plon

Nikt już nie wiąże snopków za kosą,
jak stawiać menel, któż to pamięta?
Rzadkość na polu zobaczyć konie,
sierp do rąk bierze rolnik od święta.

Wieś weszła w erę nowoczesności,
żeby chłop życie miał ciut łatwiejsze.
W zagrodach wszystkich
techno-nowości,
mniej obolała ma rolnik ręce.

Dała mu ziemia obfite plony,
złocistych ziaren, niczym bursztyny.
Sercem wysiane, potem zroszone,
w słońca promieniach z ziemi wybiły.

Nabrzmiałe kłosa plonem
przepięknym,
Zżętym o czasie i przy pogodzie.
Zgodnie z tradycją spleciono wieńce,
chleb z nowej mąki świę-
cił dobrodziej.

Podzielmy bochny, tak po bożemu,
by żaden człowiek głodu nie poczuł.
Dajmy szacunek godny chlebowi,
dziękujemy chłopom za
pracę w trudzie.

5 IX 2015

No i po lecie

Dzień się wstępuje,
słońce skąpi iglic promieni.
Zielenieją najeżone pola,
na których skulona słoma,
czeka kolejnego etapu.
Pająkom trafiła się robota
w tkalniach franek.
Całe happy robią zapasy na czas,
kiedy latające jadro
coraz trudniej dopaść.
Grzyby doczekały się
swoich pięciu minut.
Wynurzają się w nieświadomości,
że je podetną.
Tylko przystojniacy w nakrapianych
kapeluszach
dumnie prężą się na jednej nodze.

Co najwyżej,
ktoś, komu nie podoba się
piękno brosz zdobiących runo,
przywali im z kopyta.
Wrzosem śpieszno,
żeby rozłożyć się na derkach
powoli układających się do snu traw.
Napuszone, czarne chmury,
nie wytrzymują naporu wody,
pękając w szwach,
wylewają zawartość na ziemię.
Wicher śliska się po gałęziach
zdmuchując liście,
zanim zdążą się wyzłocić
i pomalować pąsy.
Jak widać, słyhać i czuć
jesień rozpycha się łokciami,
żeby wepchnąć się,
zanim nadejdzie czas
jej przeznaczony.

18 VIII 2021

Lunęło

Nad miejscowością,
w której dawno temu uwiliśmy
gniazdo,
napuszone czarne chmury
popękały w szwach.

Spadając na ziemię,
potopiły kwiaty w pływalniach donic.
O wejściu w domowe pielesze,
ech, nie chce mi się mówić.

Na podwórku wyrósł basen
z wydzierganą koronką kwaśnych

deszczy.
W brudnej wodzie wróble biorą
kąpiel,
jakby zbliżały się ptasie zaloty.

Robiąc porządki,
wyrzuciłam leciwe kalosze.
Czas ruszyć do obuwniczego.

Nigdzie się jeszcze nie wybieram,
ale to z pewnością ostatnie,
które sobie zafunduję.

23 VIII 2021 **wicher muzykant**

Po żniwach
Nastroszyły się pola
po złocistych łąkach.
W ptasich szkółkach
kończy się lotów nauka.
Jeszcze nas ogrody
radują barwami.
Zachowam je jak skarby
w serca powidokach.

20 VIII 2020

Przed czasem

Spłowiła zieleni,
zsiniała wrzosem,
trele zamilkły
wśród mgielnych szali.

Las wartko szumiąc,
wdział kapelusze.
Pochował nogi
świsłem smagane.

Po cóż ci szaty
stalowej chmury,
czy doń pasują
jarzębin sznury?

Nawlecz różańce
na srebrne nitki,
obdaruj nimi
jesiennych ludzi.

przy wietrznej batucie
grał z kapelusza
krople rozbijał o rynnę

w porywach rytmu
różg drzew pozbawił
gwizdząc na barwy jesienne

drzewa ze wstydu
własnej nagości
cienie swe kładły wychudłe

5 IX 2014
Negliż drzew przewieją wichry,
pospadają resztki liści.
Dąb berety ściąga z głów,
kasztan spadnie z wielkim bum.

Tak jej śpieszno, choć nie musi,
niesie pod pachą wirusy.
Sypnie tu i tam też sypnie,
rozkładając nas przy grypie.

Na cóż szale wnet zakładać,
milesz było się opalać.
Pozwól latu jeszcze potrwać,
dłużej chciałoby też zostać.

6 IX 2014
List promieniom w kosmos wyślę,
zanim srebrna nitka błysnie.
Pajęczyną list powiążę,
adresatem będzie słońce.

Jesienna panna, nieubłagalna

Wierszyk dla dzieci

Już się zbliża wartkim krokiem,
widać ją, jak sięgnąć okiem.
Nićmi rzuci, świat przebarwi,
ma w zanadrzu pędzle, farby.

5 IX 2013

*Autorka wierszy: Aldona Latosik
Kontakt: aldona51@poczta.fm*

Psim zaprzęgiem przez Arktykę

Okazję do wysłuchania opowieści o ekstremalnych wyprawach i codziennej pracy z psami marszera Krzysztofa Nowakowskiego mieli 8 września 2021 r. uczniowie klasy 3E SP im. Kawalerów Orderu Uśmiechu w Dąbrówce. Przyjechał on do Gminnej Biblioteki w Dąbrówce ze swoim czworonożnym przyjacielem, Henią, przewodniczką psiego zaprzęgu, która podczas wypraw samodzielnie i zdecydowanie podejmuje najtrudniejsze decyzje. Pan Krzysztof, wraz z żoną, od niemal 20 lat podróżuje przez życie psim zaprzęgiem, organizując wyprawy w rejony polarne i startując w najdłuższych wyścigach psich zaprzęgów w Europie.

Podczas spotkania uczniowie dowiedzieli się wielu ciekawostek z życia „psów – biegaczy”, poznali zwyczaje podróżowania psimi zaprzęgami oraz z wielkim zainteresowaniem słuchali

pasjonujących historii z najbardziej północnych wypraw znanego maszera. Gość, z ujmującą i niezwykłą czułością opowiadał o swoich psach, o ich niezwykłych umiejętnościach, zróżnicowanych

charakterach. Szczególną uwagę zwrócił na więź jaka rodzi się między ludźmi i psami podczas wypraw. Pan Krzysztof chętnie odpowiadał na liczne pytania

uczniów, a na koniec spotkania zadeklował im swoją książkę „Lapońska przygoda Mai”.

Tekst i fot. Anna Ziolo, SP Dąbrówka

Wakacje w GBPiCK

W czasach pandemii Gminna Biblioteka Publiczna i Centrum Kultury w Dopiewie zadbała o to, aby zapewnić mieszkańcom naszej gminy szereg wakacyjnych atrakcji.

Po raz kolejny zorganizowano ob-

wiskową w Konarzewie i „zaszachować” Zygmunta – bibliotekarza, który od lat promuje i uczy tej najpopularniejszej na świecie gry.

Po raz drugi zaproponowano warsztaty VR czyli spotkanie z wirtualną rze-

jazdowe „kino na leżakach”. Odbyły się 4 projekcje - w Dopiewie, Skórzewie, Konarzewie i Dąbrówce. Plac gminny w Dopiewie w te wakacje tętnił życiem.

Odbyły się plenerowe animacje dla dzieci, zabawy integracyjne a także spektakl teatralny, w którym udział wzięli nie tylko aktorzy ale również widzowie.

Ciekawą propozycją, która spotkała się z olbrzymim zainteresowaniem, było spotkanie z Karolem Wójcickim - popularizatorem astronomii (osobny artykuł).

Miłośnicy rozgrywek szachowych mieli okazję spotkać się przed salą wido-

czywistością. Technologia przy użyciu której można było przeżyć ekstremalne przeżycia tj. przejechać się na roller-coaster czy pospacerować na desce na szczycie budynku.

W tym roku propozycje wakacyjne przeniosły się także na Owocową Plażę w Zborowie. Przy „bibliotecznym domku” na plaży zorganizowano dla najmłodszych gry i zabawy z nagrodami.

Spragnieni wojaży i spotkań z egzotyczną kulturą mieli okazję wziąć udział w spotkaniu z podróżnikiem - Emilem Wittem, który opowieściami przeniósł

wszystkich z biblioteki w Dopiewie do odległej Amazonii.

Filia biblioteczna w Dąbrówce z kolei przygotowała konkurs „Zabawy z gwara poznańską”, w którym mógł wziąć udział każdy.

Cieszy nas to, że mimo cały czas trwającego trudnego okresu, związanego z pandemią, w tym roku zainteresowanie ofertą GBPiCK było spore.

*GBPiCK w Dopiewie
Fot. Łukasz Mańczak*

Pierwszy z Mistrzów

Rozmowa z Krzysztofem Cugowskim, wokalistą, który 4 września wystąpił w Dopiewie podczas „Pożegnania Wakacji”.

Kiedy zaczął Pan śpiewać? Czy pamięta Pan moment, w którym pomyślał Pan: Może bym został wokalistą?

- Na dobrą sprawę nigdy tak nie myślałem. Stało się to samoistnie. Rodzice wysłali mnie do szkoły muzycznej, gdy miałem 7 lat. Podczas zajęć kształtował się mój słuch i wrażliwość. Wtedy rozbudziło moje zainteresowanie muzyką. Nie myślałem wówczas jednak, że będę zawodowo śpiewał. Kiedy tak pomyślałem, już to robiłem. W momencie, kiedy zacząłem się tym zajmować, najpierw półprofesjonalnie, a potem profesjonalnie byłem dorosłym człowiekiem. Nie miałem innego wyboru.

Na koncercie w Dopiewie wystąpił Pan z Zespołem Mistrzów. Krzysztofa Cugowskiego znają najprawdopodobniej wszyscy w Polsce, Zespołu Mistrzów jeszcze nie. Jak doszło do powstania tej formacji, z którą od kilku lat Pan występuje?

- Pomyśl stał się realny, kiedy zakończyliśmy z synami nasz wspólny projekt. Pod szyldem „Cugowscy” koncertowaliśmy 3 lata i nagraliśmy 2 płyty. Od początku było jednak wiadomo, że jest to tylko okazjonalne przedsięwzięcie, po którym Piotrek i Wojtek pójdą dalej swoją drogą. Natomiast od wielu lat umawiałem się z gitarzystą Jackiem Królikiem na wspólne granie. Z różnych powodów wcześniej nam się nie udało, ale w końcu pojawiła się taka możliwość. Nie miałem też najmniejszych wątpliwości wybierając perkusistę. Chciałem grać z Cezarym Konradem, którego wielokrotnie widziałem i słyszałem w różnych odsłonach – od muzyki jazzowej po bigbandową. Czarek zgodził się od razu. Jak wiadomo perkusiści

lubią grać z konkretnymi basistami, więc to Czarkowi powierzyłem wybór odpowiedniej osoby. Zaproponował świetnego muzyka - Roberta Kubiszyna. Było nas już więc czterech. Pozostało dobrać klawiszowca. I tak dołączył do nas Tomek Kałwak, wybitny instrumentalista, którego również znalazłem z wielu projektów. Tym sposobem powstał Zespół Mistrzów. W jego skład weszli prawdziwi profesjonaliści, top polskich muzyków.

Czy musieliście się Panowie do tego projektu długo nawzajem przekonywać?

- Dobór współpracowników nie sprawił mi większych trudności. Prawdę mówiąc już miałem ten skład w głowie, zanim jeszcze zaczęliśmy razem grać. Musiałem się tylko dowiedzieć, czy i oni mają na to ochotę. Okazało się, że wszystko nam się zgadza. Oprócz walorów czysto zawodowych, muzycznych, dla mnie ważna jest również atmosfera w zespole. Pod tym względem też świetnie się dobraliśmy. To są fantastyczni ludzie – tworzymy zgraną ekipę. Czerpię przyjemność nie tylko ze wspólnego grania, ale i ze wspólnego spędzania czasu.

W ubiegłym roku nagrał Pan z „Mistrzami” płytę ze swoimi przebojami „50/70 Moje najważniejsze”. Ma Pan na koncie kilkanaście albumów z Budką Suflera i kilka solowych krążków. W sumie wyśpiewał Pan mnóstwo popularnych piosenek. Czy przy układaniu zestawu przebojów na nową płytę pojawił się dylemat – co wybrać?

- Zależy jak na to spojrzymy. Było to przedsięwzięcie i łatwe, i trudne. Nagrałem w swoim życiu około 400 piosenek, dlatego podczas selekcji materiału, pojawiały się pewne wątpliwości. Ale trzeba było coś wybrać, bo bez tego nie byłoby nagrań i płyty. Materiału było sporo, więc wybór jest subiektywny. Z efektu jestem zadowolony.

Czy skupiacie się jedynie na solidnym wykonaniu przebojów, które Pan wyśpiewał podczas swojej długiej kariery – solo lub z Budką Suflera, bo tego oczekuje publiczność, czy też zamierzacie tworzyć nowe piosenki?

- Z okazji mojego 50-lecia na scenie i 70-tych urodzin wydaliśmy płytę przekrojową, a teraz jest czas na coś nowego. Jesteśmy w trakcie nagrywania nowego albumu. To jest dla nas w tej chwili bardzo istotne. Biorąc pod uwagę

sytuację epidemiczną, zastanawiamy się jednak nad tym, kiedy tę płytę wydać. Przy nowym materiale bardzo ważna jest promocja, która w obecnych czasach jest zadaniem nielatwym, a w okresach nasilenia obostrzeń wręcz karkołomnym, bo nie można wtedy występować. Mamy nadzieję, że uda nam się wydać tę płytę na Święta Bożego Narodzenia i że będziemy mogli z tym materiałem wyruszyć w Polskę, na koncerty. Mamy pomysł na całość, część utworów jest już gotowych. Nowa płyta z pewnością będzie dla publiczności zaskoczeniem. Jestem w takim wieku, że albo nie powinienem nic robić, albo zrobić coś, czego nie robiłem nigdy wcześniej. Wybrałem to drugie – nagrywam płytę repertuarowo i stylistycznie niepodobną do wcześniejszych moich rzeczy.

Czy Budka Suflera to dla Pana rozdział zamknięty? Czy może zdarzyć się, że w przyszłości wystąpi Pan w jakimś jubileuszowym koncercie.

- W 2014 roku podjęliśmy zgodnie decyzję o zakończeniu działalności zespołu Budka Suflera. Na naszej ostatniej trasie koncertowej pożegnaliśmy się z publicznością. Każdy z nas zajął się swoimi projektami, ja również. Od tego czasu nagrałem płytę solową, dwa krążki z synami, wydałem album jubileuszowy i założyłem świetny zespół. To był dla mnie ważny i twórczy czas. Co jednak najistotniejsze, chcę być fair wobec publiczności. Skoro kilka lat temu zapadła decyzja o zakończeniu działalności zespołu, którą wielokrotnie komunikowaliśmy fanom, to dla mnie ona nadal obowiązuje.

Lista Pana dokonań artystycznych jest długa. Które osiągnięcie uznaje Pan za swój największy zawodowy sukces? Czy jest nim któraś z piosenek, na przykład: „Bal Wszystkich Świętych”, „Cisza” lub „Sen o dolinie”, a może sukces rynkowy płyty „Nic nie boli tak jak życie”, lub koncert w Carnegie Hall?

- Dziś mam inną perspektywę. Moim największym sukcesem jest to, że od 50 lat wychodzę na scenę i ludzie nadal chcą mnie słuchać. Sprawia mi to radość. Cieszę się, że zdrowie pozwala mi na to, bym mógł robić to, co lubię. To jest dla mnie największą wartością i swego rodzaju osiągnięciem. Jak się ma „parę lat” na karku, tak jak ja, to priorytety się zmieniają.

Czy możliwe jest, że wróci Pan kiedyś do współpracy artystycznej z synami?

- Bardzo miło wspominać ten czas.

Sprawa jest otwarta. Nie potrafię powiedzieć, kiedy coś może się zdarzyć, czy nagram z nimi kolejną płytę pod szyldem „Cugowscy”, czy zrobimy coś innego, coś ekstra. Jestem z synami w stałym kontakcie i przypuszczam, że uda nam się w przyszłości coś jeszcze razem zrobić.

Czy śledzi Pan porzucania artystyczne synów? Jest Pan z nich dumny?

- Bardzo różnie bywa z dziećmi muzyków. Myślę, że mnie się udało. Obserwuję, jak sobie radzą i jestem z nich bezwzględnie dumny.

Najmłodszy z Pana synów – Krzysztof został aktorem. Poszedł inną drogą niż Piotr i Wojciech, choć posiada i talenty muzyczne.

Zagrał niedawno w dużej produkcji Netflixa „Bridgertonowie”. Czy obejrzał Pan ten serial? Jak się Panu podobał film i gra aktorska Krzysztofa Juniora?

- Mój najmłodszy syn przebywa chwilowo w Polsce. Musiał przyjechać ze względu na to, że covid dyktuje warunki także na Wyspach. Będzie wkrótce występował u nas w kraju w kolejnej edycji programu telewizyjnego „Twoja twarz brzmi znajomo”. Gra też w popularnym u nas serialu, ale nie mogę powiedzieć jakim, bo jesteśmy przed premierą. Wygląda na to, że będzie w życiu robił coś innego niż ja. „Bridgertonów” oczywiście obejrzałem. Oglądanie syna w takiej produkcji sprawiło mi dużą przyjemność. Przy okazji przenosiłem się w czasie do innej rzeczywistości, bo to film kostiumowy. Podoba mi się rozmach tego filmu. Widać, że kosztował konkretne pieniądze. Ale są w nim rzeczy dziwne. Oryginalne pokazano na przykład królową brytyjską - jako kobietę czarnoskórą. To symptom naszych czasów i zawieruchy wokół tolerancji i uprzedzeń, ale taką wizję mieli autorzy i nie mnie ich oceniać.

Kilka lat spędził Pan w Stanach Zjednoczonych. Czym się Pan wtedy zajmował? Jak wspomina Pan ten okres w swoim życiu?

- Do Stanów przyleciałem na początku lat 90 i spędziłem w tym kraju kilka lat. Wtedy Ameryka była jeszcze Ameryką - państwem, jakie sobie wyobrażałem, zanim tam trafiłem. Takim, w którym każdy może wszystko. Teraz

bywam w Stanach Zjednoczonych rzadko, ale wydaje mi się, że czasy „amerykańskiego snu” minęły bezpowrotnie.

Czym oprócz śpiewania żyje dziś Krzysztof Cugowski?

- Nie zbieram znaczków ani etykiet zapalczanych - jak byłem dzieckiem, to było to bardzo poważne zajęcie. Teraz już pewnie nikt takich rzeczy nie zbiera. Ale jestem kibicem sportu i interesuję się polityką.

Jest Pan zagorzałym fanem żużla, niektórzy nawet twierdzą, że ekspertem w tej dziedzinie. Jak na lokalnego patriotę przystało kibicuje Pan Motorowi Lublin. Kiedy Motor będzie Mistrzem Polski?

- Chciałbym, żeby Motor wywalczył mistrzostwo w tym sezonie, ale obawiam się, że może mieć z tym problem. Najważniejsze jest to, że wszedł do „czwórki” najlepszych drużyn w kraju. Życzę im wszystkiego najlepszego w playoffach.

Wspomniał Pan o polityce. Kilkanaście lat temu był Pan przez jedną kadencję senatorem RP. Czy bycie politykiem Pana czegoś nauczyło?

- Niewątpliwie tak. Wiem o wiele więcej o „politycznej kuchni” niż przeciętny obywatel. Patrzą na to zupełnie inaczej, bo wiem jak to się naprawdę odbywa. To nie to samo, co widzimy w telewizji czy czytamy w gazecie. Scena na której się występuje różni się od sceny politycznej.

Czy wszedłby Pan na nią raz jeszcze?

- Wolę scenę koncertową, politycznej przyglądam się już tylko z zewnątrz.

Jakie są Pana marzenia zawodowe?

- Jestem człowiekiem spełnionym zawodowo i artystycznie. Nie mam więc wygórowanych marzeń. Na pewno chciałbym być zdrowy, aktywny, nagrywać nowe utwory z moim zespołem i nadal spotykać się z publicznością.

Które utwory z własnego repertuaru lubi Pan sobie od czasu do czasu prywatnie posłuchać?

- Własnych piosenek słucham rzadko, ale nie powiem Panu, które z nich bardziej lubię. Muszę być w porządku w stosunku do wszystkich swoich utworów, bo przecież one są jak dzieci.

Czy preferuje Pan spośród swoich utworów te bardziej przebojowe, czy progresywne?

- Jestem wokalistą rockowym. Doceńmiam i szanuję wszystkie rodzaje muzyki, jakie są na rynku, ale najlepiej czuję się w muzyce rockowej, w szerokim tego słowa znaczeniu. Wychowałem się na rytm and bluesie, soulu, bluesie Takich rzeczy słuchałem w połowie lat 60-tych i słucham ich do dzisiaj.

Co usłyszała publiczność na koncercie w Dopiewie?

- Zagraлиśmy przekrój tego, co robiłem przez 50 lat - utwory bardziej publiczności znane i takie, które może zna mniej, ale które lubię śpiewać.

Dziękuję za rozmowę.
Rozmawiał: Adam Mendrala
Fot. Jacek Poremba

Przebojowo pożegnaliśmy wakacje

Po raz pierwszy od roku na placu w Dopiewie znów koncertowały gwiazdy. Samorząd gminny zaprosił mieszkańców i gości Gminy Dopiewo na „Pożegnanie Wakacji” 4 września.

Wójt Gminy Dopiewo – Paweł Przepióra pozdrowił ze sceny uczestników pleneru, wyrażając zadowolenie z tego, że udało się zorganizować w gminie festyn, mimo konieczności spełnienia zaleceń sanitarnych.

W finale „Pożegnania Wakacji” przed publicznością pojawił się Krzysztof Cugowski z Zespołem Mistrzów, prezentując kilkanaście piosenek z bogatego dorobku. Wśród nich nie zabrakło takich przebojów, jak „Cisza”, „Martwe morze” czy „Znowu w życiu mi nie wyszło”. To było solidne rockowe granie. Legendzie polskiej muzyki kilkakrotnie udało się włączyć uczestników do śpiewu.

Przed „Mistrzami” wystąpiła znana ze szlagieru „Przyjdzie taki dzień” Kasia Popowska. Wokalistka zaśpiewała wpadające w ucho nastrojowe piosenki z trzeciej płyty „To-ast”. Wcześniej tancerki Grupy Incanto kusily sambą, kankanem, musicalowym „Nine” i tańcem brzucha. Akrobaci z kolei zabrali widzów do cyrku. Wydarzenie rozpoczął Happy Jazz Band - poznański big band złożony z kilkunastu muzyków i duetu wokalnego w składzie: Jagoda

Różycka i Sebastian Stieler, udowadniając, że standardy są nieśmiertelne.

Podczas wydarzenia można było się spisać w ramach Spisu Powszechnego z pomocą urzędnika przy specjalnie przygotowanym stoisku, dowiedzieć się m.in., o możliwości zaszczepienia się w punkcie szczepień w Konarzewie,

o Dopiewskim Budżecie Obywatelskim i kampanii „Bądź GIT z PIT!”.

Pogodny sobotni wieczór podsumowano laserowym show nad placem, ja-

W tym roku ponownie ograniczono je do mszy św. dziękczynnej w kościele parafialnym, po której mieszkańcy mogli wysłuchać koncertu Orkiestry

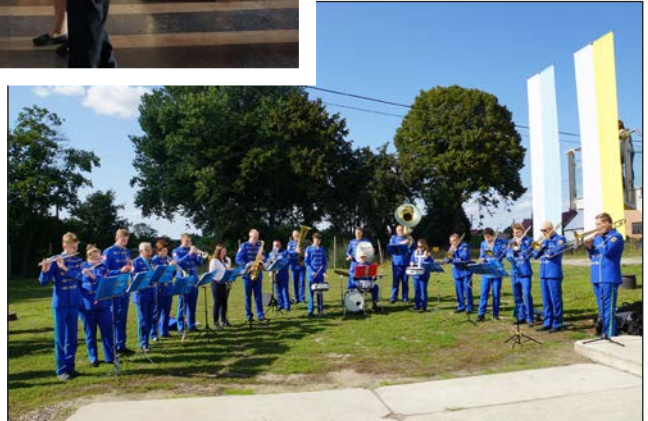
kiego jeszcze w Dopiewie nie było.

„Pożegnanie Wakacji” zastąpiło w tym epidemicznym roku odbywające się z reguły w czerwcu „Dni Gminy Dopiewo” i rozrywkową część „Gminnych Dożynek”, które od lat mają miejsce w pierwszą niedzielę września (5.09).

Dętej Gminy Dopiewo na terenie przykościelnym. Uroczysty charakter mszy podkreśliła obecność samorządowców i pocztów sztandarowych, wniesienie przez przedstawicieli wsi wieńca dożynkowego, koszy z chlebem, warzywami i owocami z tegorocznych żniw i zbiorów. Warto odnotować, że również w innych miejscowościach Gminy Dopiewo odbyły się msze dożynkowe - tydzień wcześniej w Konarzewie (29.08), a w przeddzień uroczystości gminnych – w Skórzewie (4.09).

*Adam Mendrala
Fot. Urząd Gminy Dopiewo / AM, BS, MJ, MW*

Dożynki 2021 w Gminie Dopiewo

Co widać na niebie w Dopiewie?

Wydarzenie pod tym hasłem zorganizowała Gminna Biblioteka Publiczna i Centrum Kultury w Dopiewie, zapraszając Karola Wójcickiego - pasjonata nocnego nieba, popularyzatora astronomii, dziennikarza naukowego, prezentera telewizyjnego. W spotkaniu z twórcą największego w Polsce astronomicznego fanpage na Facebooku „Z głową w gwiaz-

dach”, wzięli udział mieszkańcy Gminy Dopiewo, ale nie tylko.

Tuż po zachodzie słońca, 16. sierpnia na placu w Dopiewie, pod gołym niebem zebrało się ponad 500 osób. Frekwencja pobiła oczekiwania organizatorów, ale plac na szczęście był duży i każdy miał swoje miejsce siedząco - leżące. Dzieci, dorośli, młodzież, a nawet goście z za-

granicy przez ponad 3 godziny słuchali niezwykłych faktów, historii i opowiadań o kosmosie.

Uczestnicy mogli doświadczyć niezwykłej charyzmy i pasji, która bije od Karola Wójcickiego, dowiadując się od niego, co widać na nocnym niebie, jak obserwować gwiazdy, planety i poznawać zjawiska astronomiczne. Gość starał się wyjaśniać słuchaczom, w jaki sposób patrzeć nocą na niebo, jakie konstelacje tworzą gwiazdy, co to oznacza, gdy Księżyc przypomina literkę C lub D. Do dyspozycji wszystkich przywiózł olbrzymi teleskop, o 40-centymetrowym zwierciadle. Chmury utrudniły obserwację „na żywo” głębokiego kosmosu, co było jedną z atrakcji spotkania. Mimo to udało się wszystkim dostrzec Trójkąt Letni, czyli asteryzm złożony z trzech jasnych gwiazd, charakterystyczny dla nieba letniego.

Mimo późnej pory zakończenia spotkania i dość chłodnego wieczoru, tłumy pozostały do samego końca, zadając wiele ciekawych pytań, dotyczących tego, co widać na niebie - nie tylko w Dopiewie.

Jan Sawiński
Foto: Jan Sawiński /
Łukasz Mańczak

Życie bez uzależnień

Pod takim hasłem odbył się w ostatnią niedzielę sierpnia Rodzinny Rajd Rowerowy zorganizowany przez Ośrodek Pomocy Społecznej, Gminną Bibliotekę Publiczną i Centrum Kultury oraz Gminny Ośrodek Sportu i Rekreacji.

Uczestnicy rajdu mieli możliwość zapoznania się z terenem gminy, aktywnego spędzenia czasu, a przede wszystkim uzyskania informacji na temat różnego rodzaju uzależnień, z którymi na co dzień zmagają się wiele osób i ich rodzin.

W Skórzewie dotyczyły one uzależnienia od alkoholu, możliwości uzyskania pomocy czy podjęcia terapii. Można było skorzystać z algokogli – specjalnych okularów, w których widzimy świat tak, jak byśmy byli pod wpływem alkoholu. Punkt w Dąbrówce informował o zjawisku przemocy w rodzinie, jak jej zapobiegać i przeciwdziałać. W miejscowości Dopiewiec można było uzyskać

informacje na temat stresu i depresji.

Odwiedzający punkt w Konarzewie uzyskali informacje dotyczące uzależnienia od narkotyków, mogli też skorzystać z narkogogli, które służą do demonstracji skutków używania narkotyków lub przedawkowania leków. Hejt i inne uzależnienia behawioralne prezentował punkt dopiewski, natomiast o pułapce pozostałych uzależnień, w którą możemy wpaść, informował punkt w Pałędziu.

Finał rajdu miał miejsce na Owocowej Plaży w Zborowie. Wszyscy, którzy odwiedzili co najmniej 3 punkty w terenie, otrzymali torbę rowerową z herbem gminy i napisem profilaktycznym. Uczestnicy mogli też odpocząć, ugasić pragnienie i posilić się przed powrotem do domów. Nie był to jednak w pełnym tego słowa znaczeniu odpoczynek, ponieważ

uatrakcyjniały go zajęcia z Fundacją FISHKA oraz różnego rodzaju konkursy dla dzieci i rodziców. Nad bezpieczeństwem imprezy czuwali druhowie Ochotniczej

Straży Pożarnej z Dopiewa i ratownicy medyczni z Pogotowia. Chętni mogli zapoznać się z tajnikami ich trudnych profesji, dokonać pomiaru ciśnienia i zbadać poziom cukru we krwi po słodkiej przekąsce. Dużym powodzeniem cieszył się punkt znakowania rowerów, które przeprowadzali funkcjonariusze Komisariatu Policji w Dopiewie. Atrakcją programu okazał się pokaz ratownictwa wodnego, firmy Filipa Orłowskiego, z udziałem ratowników wodnych oraz psa ratownika o imieniu Fala.

Na stronie internetowej <https://ops-dopiewo.pl> nadal dostępny jest film interaktywny „Otwórz się na pomoc” poruszający niezwykle ważny temat zdrowia psychicznego. Klikając w link, logujesz się do życia, posłuchaj historii nim będzie za późno. Dotyczy ona losów 12-letniego Dominika.

Niebawem Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przystąpi do drugiej edycji kampanii. Tym razem zapraszamy mieszkańców Gminy Dopiewo do udziału w projekcie, który ma na celu przeciwdziałanie alkoholizmowi, dlatego warto śledzić stronę internetową Ośrodka Pomocy Społecznej.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Dopiewie

Rajd rowerowy do Stęszewa

W rajdzie uczestniczyło 12 rowerowych turystów z Dąbrowy, Dopiewa, Konarzewa i Skórzewa. Zorganizowała go w niedzielę 5 września Fundacja Pro Bike & Dance. Rajd został dofinansowany ze środków publicznych Gminy Dopiewo.

Rowerzyści wyruszyli z Konarzewa i dotarli do źródła Żarnowiec. Po drodze mieli kilka turystycznych przystanków. Pierwszy w Trzcielinie przy obelisku ppłk. Andrzeja Kopy –

powstańca wielkopolskiego, dowódcy powiatowego oddziału i akcji zdobycia lotniska Ławica. W Tomicach poznali historię młyna wodno-parowego, który funkcjonował do 1957 r. Potem udali się do kościoła pw. św. Barbary - ufundowanego przez Mikołaja Tomickiego w 1463 r. Dalej trasa prowadziła do Stęszewa, gdzie zwiedzili kościół Świętej Trójcy z ok. 1468 r. Kolejnym punktem wyprawy było Muzeum Regionalne, wśród zbiorów

Retro - zaproszenie

Fundacja Pro Bike & Dance zaprasza mieszkańców Gminy Dopiewo na RETRO FESTIVAL 2021 do GOSiR Dopiewo. Wydarzenie odbędzie się 2 października. W programie: koncert zespołu „Gentle Swing”, wystawa zabytkowych rowerów i samochodów i konkurs elegancji – ich wspólnym mianownikiem będą lata 20. i 30. ubiegłego wieku. Więcej o wydarzeniu na Facebooku. Wydarzenie zostało dofinansowane ze środków publicznych Gminy Dopiewo.

Fundacja „Pro Bike & Dance”

którego są sztandary licznych cechów i przedmioty codziennego użytku podarowane przez mieszkańców. Przedstawia ono życie w Stęszewie w XIX i XX w. Podczas obiadu rozlosowano upominki, a następnie rowerowi turyści udali się do sanktuarium maryjnego, gdzie przedmiotem kultu jest tu figurka Matki Boskiej z dzieciątkiem z poł. XVI w. w malowanym obramowaniu z ok. 1638 r. Pogoda sprzyjała amatorom dwóch kółek, którzy aktywnie spędzili niedzielę, poznając przy okazji zabytki sąsiedniej Gminy Stęszew.

Opracowano na podstawie informacji Fundacji "Pro Bike & Dance"

Moto-Babki Antywirusowe

100 uczestniczek, wchodzących w skład 26 drużyn, stanęło na linii startu „XI edycji Moto-Babek” na placu gminnym w Dopiewie. To rajd samochodowy dla pań, w którym liczy się czas, spraw-

ność i poczucie humoru. W tym roku odbywał się on pod hasłem „Moto-Wirus 2021”. W zmaganiach wzięły udział reprezentacje nie tylko z Dopiewa, ale i innych gmin powiatu poznańskiego,

Poznania, Wrocławia i Gdańska. Do pokonania miały 84 km trasy i – tradycyjnie – zaliczenie po drodze wyszukanych zadań. Organizatorem „Moto-Babek” jest Stowarzyszenie Miłośników Starych Samochodów i Motocykli „Mikrus”. Wydarzenie zostało dofinansowane ze środków publicznych Gminy Dopiewo.

Pierwszy odcinek o długości 52 km przebiegał przez gminy: Dopiewo, Tarnowo Podgórne i Rokietnica; drugi - o długości 32 km - wiódł od Rokietnicy do Poznania i do gminy Dopiewo. Na dotarcie do mety zmotoryzowane panie potrzebowały średnio 10 godzin. Sztandarowymi konkurencjami były „lot na miotle” i „slalom z taczka w alkogoglach”. Uczestniczki m.in. sprawdzały moc swoich „mechanicznych rumaków” na Torze Poznań, liczyły części w czołgu w Muzeum Broni Pancernej w Poznaniu, jeździły rowerem o miękkich oponach i „darły papę”. Na mecie na Panie czekał przestronny namiot z poczęstunkiem oraz umilająca swoją grą oczekiwaniem na wyniki, kapela muzyczna. Każda z załóg biorących udział w rajdzie otrzymała

nietypowe nagrody: sznur papieru toaletowego, olbrzymi wór warzyw okopowych oraz akcesoria samochodowe od patronów wydarzenia.

- Najważniejsza w rajdzie jest nie klasyfikacja, a dobra zabawa i miło spędzony czas. Zawsze robimy wszystko co możliwe, by połączyć przyjemne z pożytecznym. Były w tym roku z nami panie, które brały udział we wszystkich jedenastu edycjach. Wszystkim uczestniczkom gratuluję wyników, odwagi i humoru - mówi Zbigniew Koprzas z Fiałkowa, po-

mysłodawca i komandor rajdu, w tym roku przebrany za „Naczelnego Wirusa”. - Każda edycja „Moto-Babek” czegoś nas uczy i do czegoś inspiruje. Już rodzą się w mojej głowie pomysły, które chciałbym wprowadzić za rok - dodaje.

Zbigniew Koprzas to „człowiek – instytucja”. Nie tylko organizator rajdów z przymrużeniem oka i złotych pojazdów zabytkowych, ale przedsiębiorca prowadzący stację kontroli pojazdów, muzeum motoryzacji, fundację i warsztat praktycznej nauki zawodu dla przy-

szłych renowatorów starych samochodów i mechaników motocyklowych. Jest on także laureatem „Dopiewskiego Filara” w kategorii ambasador. Mieszkańców gminy Dopiewo zachęcamy przy okazji do zastanowienia się kogo zgłosić do nagrody „Dopiewski Filar” w kolejnej edycji – w kategoriach: ambasador, animator i super-filar.

BS, AM
Fot. Beata Spychała
i Archiwum rajdu

Zawody Wędkarskie o Puchar Wójta Gminy Dopiewo

O Puchar Wójta Gminy Dopiewo wędkarze walczyli w Cieślach nad Jeziorem Niepruszewskim w niedzielę 31 lipca 2021 r. W zawodach wzięły udział 43 osoby - 41 panów i 2 panie. Przez 4 godziny wyłowiono ok. 50 kg ryb - głównie leszcze, płocie, wzdregi i okonie. I miejsce zajął Krzysztof Łakomy, który złowił 7 kg ryb, II miejsce - Andrzej Murawski z 5,47 kg, III miejsce - Przemysław Wiśniewski, którego ryby położone na wadze wskazały 5,2 kg.

Przy okazji wręczono puchary za najlepsze wyniki w 2020 r., bo w związku z pandemią w styczniu nie mogło odbyć się zebranie sprawozdawcze. Najwyższe miejsca w klasyfikacji rocznej zajęli: I miejsce - Andrzej Murawski (570 pkt), II miejsce - Marek Jaworowicz - (560 pkt), III miejsce - Mateusz Miłkowski (550 pkt). Punktowanych jest pierwszych piętnaście miejsc w każdym zawodach, a suma zebranych w roku punktów daje wynik końcowy. Nielatwo jest zająć I miejsce, bo Koło PZŁ w Dopiewie 560 liczy członków.

Łowisko w Cieślach wyróżnia posiadanie 32 pomostów wędkarskich, w tym niektóre podwójne.

AM, fot. fot. Zbigniew Kowalak

Brydż w Dopiewie

Po kilku latach przerwy do Dopiewa powrócił wielki brydż! W niedzielę 15 sierpnia odbył się w hali sportowej tur-

niej brydża sportowego, jakiego u nas dawno nie było. Celem imprezy, zorganizowanej w ramach cyklu „Grand Prix

PAB Łączy”, było umożliwienie szerokiej społeczności brydżowej zmierzenia się z czołową graczy z województwa, a także popularyzacja brydża w Wielkopolsce oraz integracja środowiska skupionego wokół Poznańskiej Asocjacji Brydżowej i innych stowarzyszeń należących do Wielkopolskiego Związku Brydża Sportowego.

Wystartowało 27 duetów, w tym dwaj zawodnicy z Dopiewa: Bogdan Reiter i grający z nim w parze Piotr Dziembowski – wiceprzewodniczący Rady Gminy. Jako najlepsi rodzimi brydżyści otrzymali oni nagrodę od Gminy Dopiewo.

Pula finansowa nagród w turnieju wyniosła aż 2.000 zł do podziału! Najlepsi zawodnicy oprócz nagród pie-

nieżnych, otrzymali pamiątkowe trofea ufundowane przez Wójta Gminy Dopiewo – Pawła Przepiórę oraz upominki od GOSiR w Dopiewie. Warto podkreślić, że tzw. „wpisowe” na zawody kosztowało gracza tylko 5 zł, za co były bezpłatne zimne napoje.

Ostatecznie w czwartym z sześciu turniejów GP PAB ŁĄCZY najlepszymi w kategorii OPEN okazali się Grażyna i Piotr Busse (FIORI PREZENTY Szczecin),

zdobывая nagrodę finansową w wysokości 700 zł dla pary. Drugie miejsce zajęli Włodzimierz Kwiatkowski i Andrzej Mazurek (PAB Poznań - 500 zł), trzecie - Jolanta Ziętara i Rafał Junik (FLUX-MEDYCZNE Boguniewo - 300 zł), a czwarte - Jerzy Nowak i Jacek Zalewski (Kłodawka KART-EL Gorzów Wlkp. - 100 zł). W kategorii 3,5 WK do 6 WK (suma w parze) wygrali Krzysztof Galubiński i Janusz Zabacki (Janusze

Brydża Poznań), otrzymując w nagrodę 200 zł do podziału. Tyle samo zainkasowali zwycięzcy kategorii do 3 WK (suma w parze) - Piotr Słomski (Swing Team Poznań) i Jacek Grzempowski (BIG Brydż Poznań).

Wszystkim 54 brydżystom gratulujemy udziału w tym niecodziennym dla Dopiewa wydarzeniu sportowym. Zapraszamy wszystkich chętnych, zwłaszcza z naszej Gminy, na kolejne turnieje brydżowe - w imieniu głównego organizatora cyklu Poznańskiej Asocjacji Brydżowej, działającej przy wsparciu i w porozumieniu z lokalnymi ośrodkami, klubami brydżowymi, będącymi członkami PAB lub zrzeszonymi w WZBS.

*Opracował: Mariusz Frąckowiak
– GOSiR w Dopiewie*

Samorządowcy z Dopiewa najlepsi

Samorządowa Drużyna Gminy Dopiewo wygrała I Memoriał Piotra Koperskiego - Turniej Piłki Nożnej Samorządowców, który odbył się 11 września 2021 r.

na boisku przy szkole podstawowej nr 2 w Suchym Lesie. Marek Woroch z naszej drużyny został „Najlepszym Strzelcem Turnieju”, zdobywając łącznie 13 bramek.

Głównym założeniem Memoriału Piotra Koperskiego było upamiętnienie zasłużonego działacza, radnego gminy Suchy Las, rywalizacja i współzawodnictwo fair play oraz integracja środowisk samorządowych.

W turnieju udział wzięło 9 drużyn. Każda drużyna składała się z 6 zawodników: 5 piłkarzy i 1 bramkarza. Rozgrywki prowadzone były w systemie grupowym. W wyniku losowania wyłoniono dwie grupy. Zwycięzcy obu grup grali o pierwsze miejsce i puchar. Na podium, obok Gminy Dopiewo, która zajęła I miejsce, stanęły Gmina Suchy Las – II miejsce i Policja – III miejsce.

Puchary i atrakcyjne nagrody wręczyli zawodnikom Wójt Gminy Suchy Las Grzegorz Wojtera, Przewodnicząca

Rady Gminy Suchy Las Anna Ankiewicz oraz synowie śp. Radnego Gminy Piotra Koperskiego.

Przyjazna, rodzinna atmosfera przyczyniła się do udziału w rozgrywkach dzieci samorządowców. Najmłodszym zawodnikiem był - trzynastoletni Kacper Chwiłkowski z Dopiewa. Młodzi sportowcy wykazali się hartem, energią i determinacją w grze.

Założenia Memoriału zostały spełnione. Na wysokim poziomie odbyła się rywalizacja i współzawodnictwo fair play. Organizatorzy zapowiedzieli kolejną edycję Memoriału Piotra Koperskiego już za rok.

*Paweł Szmania,
fot. Przemysław Miler*

Wicemistrz olimpijski w Dąbrówce

W Światowy Dzień Orderu Uśmiechu Szkołę Podstawową w Dąbrówce odwiedził wyjątkowy sportowiec - Marian Woronin, który przyjął zaproszenie nauczycieli wychowania fizycznego, w ramach innowacji pedagogicznej „Lekkoatletyka – królowa sportu”.

Marian Woronin to wicemistrz Olimpijski, mistrz Europy, wielokrotny mistrz Polski w sprincie. Jego rekord Polski w biegu na 100 metrów pozostaje najlepszy od blisko czterdziestu lat! To również prezes Fundacji Polskiej Lekkiej Atletyki oraz Kawaler Orderu Uśmiechu, którzy są partnerami szkoły w Dąbrówce.

Podczas spotkania uczniowie szkoły mogli poznać wiele ciekawych przygód z kariery Mariana Woronina, posłuchać jakie trudności napotyka sportowiec w czasie swojej kariery, jak sport kształtuje charakter człowieka i pomaga zachować zdrowie i sprawność. Ponadto mogli skorzystać ze startu z bloków pod czujnym okiem mistrza, wziąć udział w projekcji filmów ze słynnym rekordowym biegiem na 100 metrów podczas Memoriału Janusza Kusocińskiego w Warszawie i w panelu dyskusyjnym.

Marian Woronin to również inicjator czwartków lekkoatletycznych, które już w tym roku odbędą się w naszej szkole. Najlepsi zawodnicy w czerwcu wystąpią w ogólnopolskim finale w Łodzi.

Nauczyciele wychowania fizycznego SP w Dąbrówce zapewniają, że wkrótce odbędą się kolejne tego typu spotkania.

*Lukasz Berczyński,
SP KOU w Dąbrówce*

Piłkarze-amatorzy na start!

Gminny Ośrodek Sportu i Rekreacji w Dopiewie zaprasza w niedzielę 3.10.2021 r. o godz. 9.00 na „Amatorski Turniej w Piłkę Nożną o Puchar Dyrektora GOSiR w Dopiewie”, z udziałem drużyn z całej Wielkopolski!

Turniej rozegrany zostanie na boisku ze sztucznej trawy - na Orliku 2012 w Skórzewie. Formuła rozgrywek uzależniona będzie od ilości zgłoszonych ekip. Zawody odbędą się przy udziale min. 5 zespołów, ale organizatorzy przewidują udział nawet 10 drużyn podzielonych na dwie 5-zespołowe grupy, które zagrają systemem „każdy z każdym”. Organizatorzy turnieju nagrodzą trzy pierwsze zespoły pucharami i nagrodami rzeczowo-

wymi. Chętne zespoły muszą potwierdzić swój udział w turnieju e-mailem na adres: mariusz.frackowiak@dopiewo.pl. Szczegółowe informacje dotyczące turnieju można uzyskać pod numerem telefonu 500 580 960. Turniej odbędzie się zgodnie z obowiązującymi na dzień zawodów wytycznymi zawartymi w rozporządzeniach Rady Ministrów, dotyczących sytuacji pandemicznej na terenie Polski, a zawodnicy będą musieli przestrzegać reżimu sanitarnego związanego z epidemią COVID-19.

*Mariusz Frackowiak
GOSiR Dopiewo*

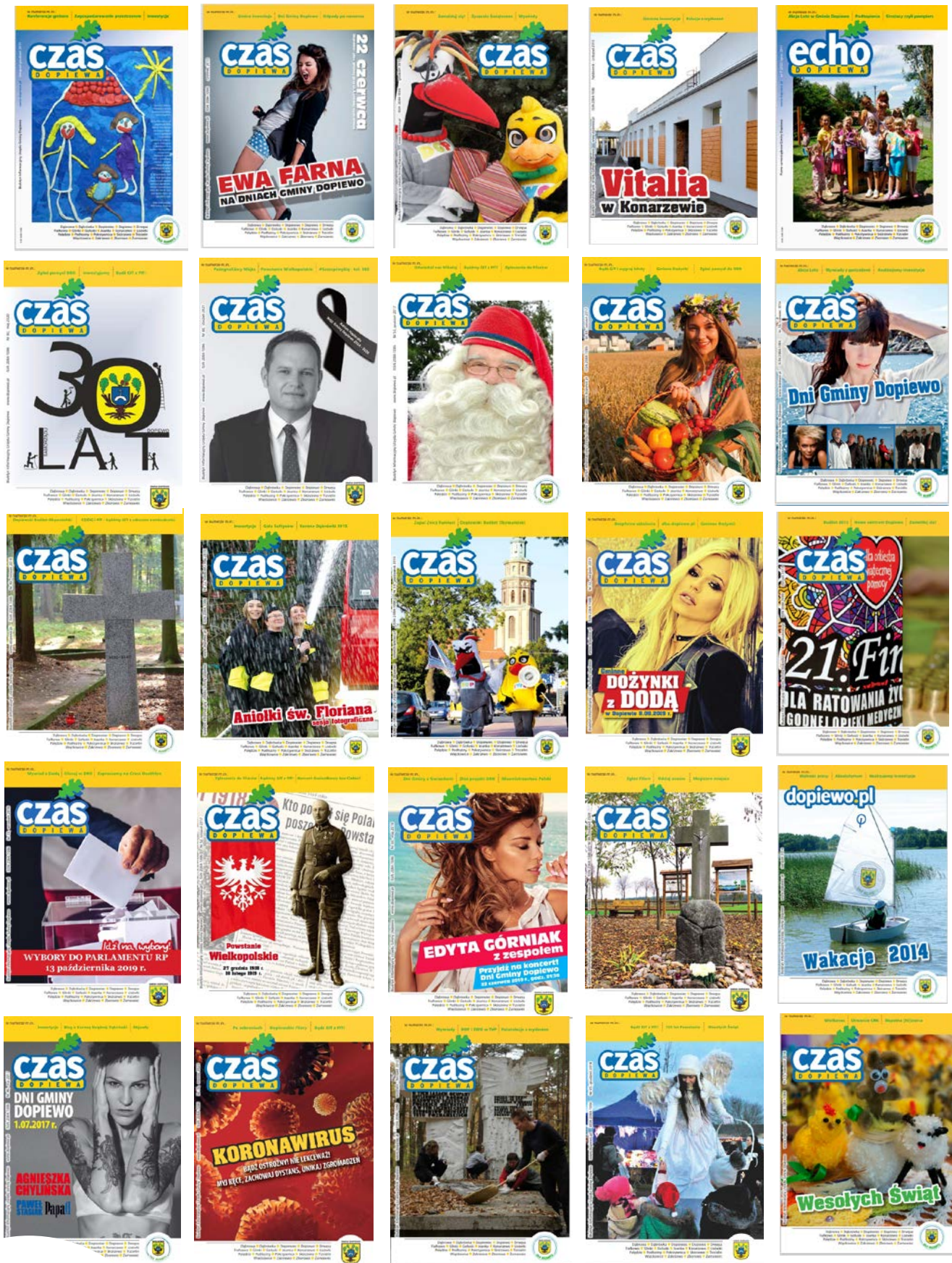

**MIESZKASZ
W GMINIE DOPIEWO?**

**TO HIT!
WPISZ TO W PIT
I BĄDŹ GIT!**

Gmina Dopiewo jest na portalach społecznościowych.
Nasze profile to:
Facebook: Gmina Dopiewo - strona oficjalna
You Tube: GminaDopiewo

Urząd Gminy Dopiewo
ul. Leśna 1c
62-070 Dopiewo
www.dopiewo.pl